

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΠΑΙΔΙΑ ΩΣ ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ - TRAFFICKING

ΜΕΤΕΧΟΥΣΕΣ ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΕΣ:

ΑΝΤΩΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ

ΠΕΤΣΑΛΝΙΚΟΥ ΕΛΕΝΗ

ΦΛΩΡΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ - ΧΡΥΣΟΥΛΑ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ:

Αθανασία Στρατίκη-Πανταζάκα

Καθηγήτρια Εφαρμογών

Πτυχιακή εργασία για την λήψη του πτυχίου στην Κοινωνική Εργασία από το τμήμα Κοινωνικής Εργασίας της Σχολής Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας του Ανώτατου Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος (Α.Τ.Ε.Ι.) Πάτρας

ΠΑΤΡΑ

Φεβρουάριος 2008

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	5
ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι.....	6
Εισαγωγή.....	6
Το Πρόβλημα.....	8
Σκοπός Μελέτης.....	10
Ορισμοί Όρων.....	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ.....	13
ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΩΝ.....	13
2. Ιστορική Αναδρομή.....	13
2.1.. ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ	
2.1.1 Το Παιδί ως Θύμα Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης.....	14
2.1.2 Αίτια – Παράγοντες της Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης.....	17
2.1.3 Επιπτώσεις στο Παιδί.....	18
2.1.4. Μορφές Παιδικής Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης.....	19
2.1.5. Το Προφίλ των Δραστών και οι Μέθοδοι που Χρησιμοποιεί.....	31
2.2. ΕΜΠΟΡΙΑ ΑΝΘΡΩΠΩΝ – TRAFFICKING.....	36
2.2.1 Στάδια Trafficking.....	36
2.2.2 Αίτια Trafficking.....	37
2.2.3 Μορφές Trafficking.....	39
2.2.4 Διαστάσεις Διεθνικής Σωματεμπορίας Παγκοσμίως.....	39
2.2.5. Το Trafficking στην Ελλάδα	41
2.3. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ.....	44
2.3.1. Μέτρα Πρόληψης	44

2.3.2 Μέτρα Καταπολέμησης.....	46
2.3.3. Πρόγραμμα Υποστήριξης.....	51

2.4. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

2.4.1 Δικαιώματα Παιδιού.....	54
2.4.2 Νομοθεσία.....	57

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III.....65

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ.....65

1. Σκοπός της έρευνας.....	65
2. Είδος έρευνας.....	66
3. Περιορισμοί της έρευνας.....	66
4. Αξιοπιστία Εγκυρότητα.....	67
5. Πληθυσμός.....	67
6. Δείγμα.....	68
7. Ερευνητικό εργαλείο.....	68
8. Ερευνητικά ερωτήματα.....	69
9. Διεξαγωγή της έρευνας.....	70
10. Αποτελέσματα της έρευνας- Συζήτηση	71

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV.....76

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ.....76

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ.....78

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....80

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....86

I. Συνεντεύξεις

II. Αληθινές Ιστορίες

III. Συνέντευξη του Ευθύμιου Φιλίππουλου Υπαστυνόμου Β', επικεφαλής της ομάδας ANTITRAFFICKING της Διεύθυνσης Ασφαλείας Θεσσαλονίκης.

IV. ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η παρούσα εργασία πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια πτυχιακής εργασίας του τμήματος Κοινωνικής Εργασίας του Α.Τ.Ε.Ι. Πατρών για τη λήψη του πτυχίου.

Η καταγραφή αυτής της μελέτης και έρευνας δε θα ήταν δυνατή χωρίς την συμβολή κάποιων ανθρώπων που μας βοήθησαν ο καθένας με τον δικό του τρόπο για την αποπεράτωσή τους.

Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε θερμά όλους όσους συνέβαλαν με τις απόψεις και τις ιδέες τους για την ολοκλήρωση της πτυχιακής ξεκινώντας από την υπεύθυνη καθηγήτρια κα. Αθανασία Στρατίκη - Πανταζάκα, της οποίας οι κατευθύνσεις υπήρξαν πολύτιμες για την τελική διαμόρφωση της εργασίας.

Επίσης αισθανόμαστε την ανάγκη να ευχαριστήσουμε όλους εκείνους τους επαγγελματίες των υπεύθυνων φορέων, που υπήρξαν υποκείμενα της έρευνας.

Δεν θα ήταν δυνατόν να πραγματοποιηθεί η παρούσα μελέτη χωρίς την συγκατάθεσή τους. Η εμπειρία, οι γνώσεις και οι προτάσεις τους στάθηκαν πολύτιμες για την συλλογή των στοιχείων της έρευνας μας.

Π Ε Ρ Ι Λ Η Ψ Η

Η παρούσα πτυχιακή εργασία σκοπό έχει να παρουσιάσει τη σεξουαλική εκμετάλλευση των παιδιών στην Ελλάδα αλλά και το πώς αυτά γίνονται εμπορεύματα των ενηλίκων που κυνηγούν οικονομικά οφέλη σε βάρος αθώων υπάρξεων.

Η εμπορία ανθρώπων δεν αποτελεί μόνο ένα επεισοδιακό φαινόμενο που θίγει μερικά μεμονωμένα άτομα. Πρόκειται για διορθωτικής φύσεως φαινόμενο με εκτεταμένες επιπτώσεις στον οικονομικό, κοινωνικό και πολιτιστικό ιστό των κοινωνιών μας.

Η παράνομη διακίνηση και εμπορία ανθρώπων, όπου τα τελευταία χρόνια είναι γνωστή σε παγκόσμια κλίμακα με τον όρο trafficking, έχει σκοπό την οικονομική και σεξουαλική εκμετάλλευση. Αποτελεί ένα από τα πιο ανησυχητικά και σύνθετα προβλήματα της κοινωνίας μας σε κοινωνικό, αστυνομικό και ποινικό πλαίσιο.

Σημαντική είναι η βία που βιώνουν έμμεσα και άμεσα τα παιδιά. Στατιστικές μελέτες αναδεικνύουν τις διαστάσεις του προβλήματος παγκοσμίως, το οποίο άρχισε να γίνεται αισθητό και στην Ελλάδα από τις αρχές του 19^{ου} αιώνα.

Η χώρα μας, λόγω, κυρίως, της γεωγραφικής της θέσης, αποτελεί χώρα προορισμού εκατοντάδων θυμάτων, ειδικά των παιδιών, της παράνομης διακίνησης και εμπορίας με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση, από χώρες της Κεντρικής και Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Διάφοροι παράγοντες όπως η φτώχεια, η κοινωνική ανισότητα, το χαμηλό μορφωτικό επίπεδο διαδραμάτισαν καθοριστικό ρόλο στην αύξηση του φαινομένου με ανεπανάρθωτες φυσικά επιπτώσεις στα παιδιά.

Η διασυνοριακή φύση αυτού του πολυδιάστατου εγκλήματος επιβάλλει, την ανάπτυξη ολοκληρωμένων δράσεων, τόσο σε περιφερειακό όσο και σε διεθνές επίπεδο, ώστε να αφυπνιστεί έγκαιρα η πολιτεία και να κινητοποιηθεί προς την κατεύθυνση λήψης δραστικών μέτρων, κατά των ανυπεράσπιστων θυμάτων της.

Τα μέτρα θα πρέπει να καλύπτουν ολόκληρο το φάσμα της εμπορίας, τόσο τους δράστες της στρατολόγησης, όσο και τους πελάτες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ :

Η κοινή γνώμη, εδώ και μερικά χρόνια, με αντιφατικά συναισθήματα έκπληξης και οργής, φαίνεται να συνειδητοποιεί την έκταση ενός εξαιρετικά νοσηρού φαινομένου, της σεξουαλικής εκμετάλλευσης αλλά και της εμπορίας παιδιών.

Με την αποκάλυψη της υπόθεσης Dutroux στο Βέλγιο (πρόκειται για τον Marc Dutroux, ο οποίος κατηγορείται για την απαγωγή και άσκηση σεξουαλικής κακοποίησης και βασανισμού σε έξι ανήλικα κορίτσια και τη δολοφονία δύο εξ αυτών, της Julie Lejeune και Melissa Russo) και με το Παγκόσμιο Συνέδριο της Στοκχόλμης (27 έως 31 Αυγούστου 1996) κατά της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και εμπορίας παιδιών, έπεσε σιγά – σιγά το ταμπού που περιέβαλε την παιδεραστία και η κοινή γνώμη αρχίζει να αντιλαμβάνεται το μέγεθος μιας εγκληματικής δραστηριότητας με μύριες πτυχές: παιδική πορνεία, εμπόριο παιδιών, σεξουαλικός τουρισμός, παιδεραστία και παιδική πορνογραφία. (www.karamanou.gr)

Η ραγδαία εξέλιξη ενός σχετικά νέου φαινομένου για την ελληνική κοινωνία αποδείχτηκε κινητήριο έναυσμα για την περαιτέρω μελέτη του trafficking ανθρώπων και ιδιαίτερα των παιδιών. Μέσω αυτής της πρωτότυπης μελέτης αισιοδοξούμε να δοθούν νέα ερεθίσματα για παραπάνω σκέψη, για ευρύτερη και αναλυτικότερη εμβάθυνση και ενασχόληση με το πρόβλημα της παιδικής παράνομης διακίνησης

Αρχικά, στο πρώτο κεφάλαιο, παρουσιάζεται το πρόβλημα, ο σκοπός και οι στόχοι, καθώς και οι ορισμοί των όρων, προκειμένου να γίνουν πλήρως κατανοητά τα φαινόμενα και οι έννοιες τους.

Στο δεύτερο κεφάλαιο, γίνεται εκτενής ανασκόπηση σχετικών συγγραμμάτων, όσον αφορά στο θέμα. Πρώτον, καταγράφεται μια ιστορική αναδρομή, η οποία ενημερώνει για την περίοδο που έκαναν την εμφάνισή τους τόσο η σεξουαλική εκμετάλλευση όσο και το trafficking αλλά και το πως είναι η κατάσταση σήμερα. Γίνεται αναφορά στο παιδί ως θύμα της σεξουαλικής εκμετάλλευσης, όπου δίδονται πληροφορίες για τις χώρες που είναι "πρωτοπόρες" στην «εξαγωγή» παιδιών αλλά και το πώς αυτά υφίστανται αυτή την κατάσταση μέσα στο ίδιο τους το σπίτι.

Παράλληλα, καταγράφονται αφενός τα σημάδια που φανερώνουν ότι ένα παιδί κακοποιείται σεξουαλικά και αφετέρου το πώς δύναται να προληφθεί κάτι τέτοιο αλλά και το τί πρέπει να γνωρίζουν οι γονείς, προκειμένου να προφυλάξουν τα παιδιά τους. Στη συνέχεια, παρατίθενται τα αίτια και οι παράγοντες της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και οι επιπτώσεις που έχει αυτή στο παιδί. Εντοπίζονται και καταγράφονται εκτενώς οι μορφές της σεξουαλικής εκμετάλλευσης, οι κυριότερες από τις οποίες είναι η πορνεία, η πορνογραφία, η αγορά νυφών και ο σεξουαλικός τουρισμός, καθώς και οι διαφορετικοί τρόποι με τους οποίους μπορεί να εμφανιστεί το πρόβλημα.

Γίνεται ιδιαίτερη ανάλυση στις μορφές της παιδικής σεξουαλικής εκμετάλλευσης, όπως η παιδική πορνεία, η παιδική πορνογραφία, η παιδεραστία και ο παιδικός σεξουαλικός τουρισμός. Επιπρόσθετα, παρουσιάζεται το προφίλ των δραστών καθώς και οι μέθοδοι που χρησιμοποιούν, προκειμένου να προσεγγίσουν αθώα θύματα.

Δίδονται απαντήσεις στα ερωτήματα όπως, γιατί οι δράστες κακοποιούν τα παιδιά, πώς σωπαίνει το παιδί, πώς επιλέγονται τα θύματα και τί γίνεται όταν ο δράστης είναι μέλος της οικογένειας. Επίσης, αναλύονται τα μέτρα πρόληψης και καταπολέμησης που πρέπει να λαμβάνονται σε παγκόσμιο και σε εθνικό επίπεδο καθώς και τα προγράμματα υποστήριξης που εφαρμόζονται ή που θα πρέπει να εφαρμόζονται σε όλες τις χώρες.

Έπειτα, γίνεται αναφορά στο trafficking, στα στάδια εξέλιξης, στα αίτια αλλά και στις μορφές, που περιλαμβάνουν της εργασιακή εκμετάλλευση, την παροχή σεξουαλικών υπηρεσιών, την παιδική πορνογραφία, την αφαίρεση οργάνων, το εμπόριο βρεφών αλλά και τη στρατολόγηση ανηλίκων σε ένοπλες ομάδες.

Καταγράφονται οι διαστάσεις που έχει πάρει το trafficking στην Ελλάδα αλλά και διεθνώς, ενώ γίνεται και εκτενής αναφορά στα δικαιώματα του παιδιού αλλά και στην διεθνή και παγκόσμια νομοθεσία για την προστασία των ανηλίκων.

Στο κεφάλαιο, της μεθοδολογίας διενεργείται ποιοτική έρευνα, με τη μέθοδο της συνέντευξης και έξι ερωτήματα ανοιχτού τύπου, δομημένα με άξονες. Οι πληθυσμοί που πήραν μέρος ήταν κατά κύριο λόγο κοινωνικοί λειτουργοί, ψυχολόγοι, αστυνομικοί και εισαγγελείς, ενώ οι υπηρεσίες στις οποίες διενεργήθηκε η έρευνα ήταν η Ασφάλεια Πατρών, η Εισαγγελία Πατρών, η Πρόνοια, ο Ερυθρός Σταυρός, το Δικαστήριο Ανηλίκων, «το Χαμόγελο του Παιδιού», ο Δήμος Πατρέων και Λιμεναρχείο Πατρών.

Στο τέταρτο κεφάλαιο και τελευταίο κεφαλαίο της μελέτης, παρατίθενται τα αποτελέσματα της έρευνας, τα συμπεράσματα που προέκυψαν αλλά και οι λύσεις που προτείνονται, προκειμένου να εξαλειφθεί το πρόβλημα.

Η εργασία ολοκληρώνεται με την παράθεση βιβλιογραφίας και παραρτήματος με αληθινές ιστορίες και μια συνέντευξη από τον Υπαστυνόμο Β', επικεφαλής της ομάδας antitrafficking της Διεύθυνσης Ασφάλειας Θεσσαλονίκης.

Τ Ο Π Ρ Ο Β Λ Η Μ Α

Προκειμένου να αναδειχτεί το φαινόμενο της παράνομης διακίνησης παρατίθενται ενδεικτικά κάποιες στατιστικές μελέτες σύμφωνα με τις οποίες το 7% των γυναικών και το 3% των ανδρών έχουν κάποια εμπειρία σεξουαλικής κακοποίησης κατά την παιδική ηλικία, ενώ το 40% των καταδικασμένων δραστών για σεξουαλική κακοποίηση σε παιδιά είχαν επίσης κακοποιηθεί στα παιδικά τους χρόνια. (*Πρεκατέ Βικτωρία 2005*)

Αναφορικά με την εμπορία παιδιών, η διακίνηση των ανηλίκων κάτω των 13 ετών -κοριτσιών και αγοριών - από την Αλβανία έχει ως προορισμό την Ελλάδα και την Ιταλία για εξαναγκαστική εργασία, ενώ υπάρχουν και στοιχεία που επιβεβαιώνουν την διακίνηση ανηλίκων από την Μολδαβία και την Ρουμανία στην Κεντρική Ευρώπη και τη Ρωσία.

Σύμφωνα με τεκμηριωμένα στοιχεία, τα κορίτσια κάτω των 18 ετών διακινούνται με σκοπό την σεξουαλική εκμετάλλευση, ενώ, τόσο τα κορίτσια όσο και τα αγόρια κάτω των 13 ετών, διακινούνται με σκοπό την καταναγκαστική εργασία και συγκεκριμένα για να δουλέψουν στους δρόμους ως μικροπωλητές αλλά και ως επαίτες. Η πλειοψηφία αυτών των παιδιών προέρχονται από φτωχές χώρες και διαλυμένες οικογένειες, αλλά και από την κοινότητα των Ρομά. (*Αλέξανδρος Ζαβός 2005*)

Σήμερα, σύμφωνα με στοιχεία του U.S. Department of State, 700.000 – 2.000.000 παιδιά το χρόνο πέφτουν θύματα οργανωμένων δικτύων εμπορίας ανθρώπων. Πιο συγκεκριμένα, 1.000.000 παιδιά προωθούνται στην πορνεία κάθε χρόνο στη νοτιοανατολική Ασία, 50.000 παιδιά στις Η.Π.Α. και 500.000 παιδιά στην

ανατολική Ευρώπη. (*U.S, Department of state, Victims of trafficking and Violence Protection Act of 2000: Trafficking in Persons Report (2001) p.1., <http://usinfo.state.gov/topical/global/traffic>*)

Στην Ελλάδα, οι εκτιμήσεις για σωματική και σεξουαλική κακοποίηση ανηλίκων ανέρχεται σε ένα ποσοστό της τάξεως του 16% για τα κορίτσια και 6% για τα αγόρια, εκ των οποίων το 85% κακοποιείται από τον πατέρα ή τον πατριό, μόλις το 15% το δηλώνει και ένα 20% φτάνει στα δικαστήρια. (http://hamomilaki.blogspot.com/2007/02/blog-post_03.htm). Μόνο για τη χρονιά 1999 – 2000, υπήρξαν στην Ελλάδα 75.000 παιδιά – θύματα εξαναγκασμού πορνείας, ενώ το ποσοστό των χωρών που την τροφοδότησαν με το ανθρωπινό υλικό ήταν: 40% η Ρωσία, 30% η Ουκρανία, 10% η Ρουμανία και η Βουλγαρία και 16% η Αλβανία. (www.traffickingoutline.pdf)

Επιπλέον, σύμφωνα με μελέτες, αλματωδώς αυξάνεται και το ποσοστό του παγκόσμιου σεξουαλισμού. Υπολογίζεται ότι 400.000 Γερμανοί βρίσκονται κάθε χρόνο σε ταξίδια για τουρισμό σεξ και περίπου 10.000 άνδρες για σεξ με ανήλικα παιδιά. Μάλιστα, 5 στους 10 ηλικιωμένους τουρίστες, πεθαίνουν από ανακοπή καρδιάς εξαιτίας της χρήσης διαφόρων ουσιών αλλά και του ευρέως διαδεδομένου, πλέον, χαπιού viagrah. (www.antibaro.gr/society/nalmphanths-paidia.htm)

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης, κατά το έτος 2004, η Ελληνική Αστυνομία επιλήφθηκε 65 υποθέσεων εμπορίας ανθρώπων και σωματεμπορίας. Κατόπιν έρευνας και προανάκρισης των υποθέσεων αυτών, απαγγέλθηκαν 352 κατηγορίες (σε Έλληνες όσο και αλλοδαπούς) για τα εγκλήματα της εμπορίας και σωματεμπορίας με σκοπό τη σεξουαλική και οικονομική εκμετάλλευση, ενώ τα θύματα (άνδρες - γυναίκες και ανήλικοι) ανήλθαν στα 181 και προέρχονταν από χώρες της Ρωσίας, Ρουμανίας, Ουκρανίας, Μολδαβίας, Ρουμανίας, Αλβανίας, Λευκορωσίας κτλ. Σε 46 από αυτά παρασχέθηκε αρωγή και προστασία από τις μονάδες αρωγής και προστασίας της Πολιτείας, καθώς και από μη- κυβερνητικές οργανώσεις, ενώ για 25 θύματα ανεστάλη η απέλαση τους σύμφωνα με το αρ. 12 του Ν. 3064/02. (*Αλέξανδρος Ζαβός 2005*)

ΣΚΟΠΟΣ – ΣΤΟΧΟΙ ΜΕΛΕΤΗΣ

Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι η διερεύνηση, η καταγραφή και η ανάλυση του φαινομένου στα ποιοτικά χαρακτηριστικά του, με όσο το δυνατόν ακριβέστερα και πληρέστερα στοιχεία, για την αποσαφήνιση του προβλήματος και συγκεκριμένα της παράνομης διακίνηση ανθρώπων – trafficking ιδιαίτερα των παιδιών.

Επιμέρους στόχοι της ερευνάς αποτελούν:

- Ø Η εξακρίβωση της ύπαρξης του προβλήματος της παράνομης διακίνησης παιδιών,
- Ø Η απόκτηση αντικειμενικής γνώμης για ένα ζήτημα το οποίο παρουσιάζει ποικιλία απόψεων,
- Ø Η μελέτη του είδους της παράνομης διακίνησης που υφίστανται οι άνθρωποι και κατ' επέκταση τα παιδιά,
- Ø Η καταγραφή των αιτιών της παράνομης διακίνησης τόσο σε διεθνές όσο και σε εθνικό επίπεδο, καθώς και η ανεύρεση των επιπτώσεων στα θύματα,
- Ø Η καταγραφή των παραμέτρων που φαίνονται να ενοχοποιούνται στην εμφάνιση του φαινομένου,
- Ø Η καταγραφή των διαστάσεων, προσεγγίσεων και αντιλήψεων που αφορούν το θέμα της παράνομης διακίνησης ανθρώπων.
- Ø Η ανάδειξη του ισχύοντος νομικού καθεστώτος που επικρατεί στην Ελλάδα ως προς την παράνομη διακίνηση.
- Ø Η διερεύνηση της στάσης των επαγγελματιών που στελεχώνουν τις αρμόδιες υπηρεσίες ως προς την παράνομη διακίνηση- trafficking. Δηλαδή ποιες είναι οι γνώσεις, οι αντιλήψεις και οι προτάσεις τους για το ζήτημα αυτό.
- Ø Η παρουσίαση προτάσεων σχετικά με την ανάπτυξη της πρόληψης και την αντιμετώπιση του φαινομένου

Γνωρίζοντας στοιχεία από την διεθνή βιβλιογραφία για τη αύξηση της παράνομης διακίνησης ανθρώπων έγινε μια πρώτη απόπειρα καταγραφής της κατάστασης που επικρατεί στην Ελλάδα. Έτσι η μελέτη βασίστηκε στη συγκέντρωση στοιχείων και πληροφοριών μέσα από βιβλιογραφική επισκόπηση και διεξαγωγή έρευνας.

ΟΡΙΣΜΟΙ ΟΡΩΝ

Για να καταστεί όμως πιο οικείο το φαινόμενο αυτό χρειάζεται να αποσαφηνιστούν οι όροι του έτσι ώστε να ενημερωθούν οι πολίτες για τα αίτια, τις επιπτώσεις και τους τρόπους αντιμετώπισης του φαινομένου.

Σεξουαλική εκμετάλλευση ανηλίκου, θεωρείται η με κάθε τρόπο χρησιμοποίηση του παιδιού για να αποκομίσει οφέλη ο ενήλικας που το χρησιμοποιεί. Δείγματα εκμετάλλευσης αποτελούν:

- ∅ η έκθεση του ανηλίκου με στόχο την επαιτεία από πλευράς ενήλικα.
- ∅ η ώθηση του ανηλίκου σε επαιτεία.
- ∅ η ώθηση του ανηλίκου στην πορνεία με οποιοδήποτε τρόπο, όπως για παράδειγμα, η φωτογράφιση, η μαγνητοσκόπηση, η σεξουαλική επαφή.»
(www.hamogelo.gr)

“ **Trafficking** “ είναι η στρατολόγηση, μεταφορά, μετακίνηση, υπόθαλψη και παραλαβή ανθρώπων με παράνομα μέσα όπως απειλή, εκβιασμό, χρήση σωματικής ή ψυχολογικής βίας, απαγωγή, απάτη, εξαπάτηση, εκμετάλλευση δύναμης και θέσης του θύτη, εκμετάλλευση αδυναμίας του θύματος, η λήψη ή προσφορά χρημάτων ή ανταλλαγμάτων για να επιτευχθεί ο σκοπός, που είναι να έχει ένα άτομο (θύτης) πλήρη έλεγχο του άλλου ατόμου (θύμα) με στόχο την εκμετάλλευσή του. Η εκμετάλλευση περιλαμβάνει, τουλάχιστον, την εκμετάλλευση μέσω πορνείας ή άλλες μορφές σεξουαλικής εκμετάλλευσης, εξαναγκαστική παροχή εργασίας ή υπηρεσιών, δουλεία, αφαίρεση οργάνων και άλλα. Οι θύτες ονομάζονται traffickers και χρησιμοποιούν εξαναγκαστικές τεχνικές

συμπεριλαμβανομένων της απάτης, εξαπάτησης, εκφοβισμού, απομόνωσης, χρήσης σωματικής βίας για να μπορούν να ελέγχουν τα θύματά τους.
(file:///D:/ekstrateia_trafficking.htm)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

2. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Το φαινόμενο της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και της παράνομης διακίνησης παιδιών έκανε την εμφάνισή του στη διεθνή ημερήσια διάταξη στα τέλη του 19^{ου} αιώνα, υπό μορφή σειράς Διεθνών Διασκέψεων, γνωστό ως «εμπόριο λευκής σαρκός». Η πρώτη Διεθνής Συμφωνία υπογράφηκε στο Παρίσι το 1904, ενώ στα χρόνια που ακολούθησαν το φαινόμενο αυτό έλαβε αυξανόμενης προσοχής και αποτέλεσε αντικείμενο πολλών Διεθνών Συμφωνιών. *(Περιοδικό Κλίμακα (αφιερώματα), Ιανουάριος – Φεβρουάριος 2007, τεύχος 12, σσ 6)*

Στις αρχές της δεκαετίας του '90 το φαινόμενο της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και εμπορίας ανθρώπων, έκανε αισθητή την εμφάνισή του στον ελλαδικό χώρο, μετά την κατάρρευση των καθεστώτων του Ανατολικού μπλοκ. Παρουσιάστηκε με τη μορφή έντονης κίνησης παιδιών, κυρίως από την Αλβανία προς την Ελλάδα, με τη συνοδεία συνήθως τρίτων.

Τα παιδιά προέρχονταν τις περισσότερες φορές από φυλές Ρομ της Αλβανίας. Λόγω οικονομικής ανέχειας αλλά και νοοτροπίας, συχνά «νοικιάζονταν» σε τρίτους, οι οποίοι τα έφεραν στην Ελλάδα με σκοπό την οικονομική και σεξουαλική εκμετάλλευση, εν αγνοία συχνά των γονέων για την ακριβή φύση της εργασίας που αναλάμβαναν.

<http://pacific.jour.auth.gr/emmeis/issues/01/1diethi1.htm>

Ωστόσο, μόλις το 2001 άρχισε να αντιμετωπίζεται η σεξουαλική εκμετάλλευση και η παράνομη διακίνηση και εμπορία ανθρώπων με την ψήφιση του νόμου 3064/2002. Η ουσιαστική εφαρμογή του καθυστέρησε για ένα ακόμη χρόνο, μέχρι την έκδοση τον Αύγουστο του 2003 του προβλεπόμενου προεδρικού διατάγματος (233/2003), όπου προβλέπει τη δίωξη των δουλεμπόρων και την προστασία και αρωγή των θυμάτων εμπορίας ανθρώπων. *(Περιοδικό Κλίμακα (αφιερώματα), Ιανουάριος – Φεβρουάριος 2007, τεύχος 12, σσ 7)*

2.1. ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ

2.1.1 ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΩΣ ΘΥΜΑ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

Η σεξουαλική εκμετάλλευση των παιδιών έχει καταστεί παγκόσμιο πρόβλημα. Παιδιά αγοράζονται και πωλούνται σε ολόκληρο τον κόσμο από δίκτυα πορνείας και πορνογραφίας.

Η Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη αποτελεί τη φθηνότερη λύση για τους δυτικοευρωπαίους, που αναζητούν παιδιά για την ικανοποίηση των διαστροφών τους.

Παιδιά από την Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη, που ευελπιστούν να ξεφύγουν από τη φτώχεια και την εξαθλίωση, αλλά και παιδιά, πρόσφυγες από την πρώην Γιουγκοσλαβία, που ευελπιστούν να ξεφύγουν από τις μνήμες του πολέμου, καταφεύγουν σε διάφορες χώρες της Ευρώπης, κυρίως στη Γαλλία και στη Γερμανία, όπου εμπλέκονται σε ένα παντοδύναμο δίκτυο εκμετάλλευσης, που εξαπλώνεται σε ολόκληρη την Ευρώπη. Η Αλβανία προμηθεύει την Ιταλία, την Ελλάδα και την Τουρκία. (<http://kpm.paidiatros.gr>)

Η Ασία στέλνει παιδιά στη Σκανδιναβία, στη Σαουδική Αραβία, στα Εμιράτα, στην Αυστραλία, στις ΗΠΑ, στην Ιαπωνία, ενώ σύμφωνα με στοιχεία της Unicef ο αριθμός των ανήλικων παιδιών, που εκδίδονται στην Ασία ξεπερνά τις 650.000. Η Λατινική Αμερική, κυρίως η Βραζιλία και η Δομινικανή δημοκρατία, τροφοδοτεί με παιδιά τις χώρες της Κεντρικής και Δυτικής Ευρώπης, καθώς και κράτη της Μ. Ανατολής και του Περσικού κόλπου. Στη Βραζιλία υπολογίζεται ότι περίπου 500.000 παιδιά εκδίδονται στους δρόμους. (<http://kpm.paidiatros.gr>)

Η Αφρική, κυρίως η Δυτική, «εξάγει» μικρά κοριτσάκια στην Αμερική και την Ευρώπη, ενώ στην Αίγυπτο συναντάται το φαινόμενο να εμφανίζονται κάθε καλοκαίρι πλούσιοι Άραβες, οι οποίοι αναζητούν να αγοράσουν μικρά κοριτσάκια. Δίνουν κάποια χρήματα στους γονείς τους και τα παίρνουν με σκοπό το γάμο, αλλά στις αρχές του χειμώνα, μόλις ικανοποιήσουν τις ορέξεις τους, επιστρέφουν στις γυναίκες τους, στέλνοντας, στην καλύτερη των περιπτώσεων, τα κοριτσάκια πίσω στους γονείς τους ή στη χειρότερη κλείνοντάς τα σε πορνεία.

Η Ινδία είναι το σημείο συγκέντρωσης παιδιών από το Μπαγκλαντές και το Νεπάλ, προκειμένου από εκεί να μεταφερθούν σε άλλες πλούσιες χώρες. Το Νεπάλ

αποστέλλει στην Ινδία ετησίως 5.000 – 7.000 κορίτσια, που προορίζονται για ιερόδουλες. Η Ταϊλάνδη είναι ένα παγκόσμιο κέντρο σεξοτουρισμού και διακίνησης. Εύκολα βρίσκει κανείς ανήλικους διαθέσιμους για σεξ. Υπάρχουν περίπου 800.000 παιδιά – πόρνες.

Στις Φιλιππίνες και στην Άπω Ανατολή οι ίδιες οι πολυμελείς οικογένειες, πιεζόμενες από τη φτώχεια, εξωθούν τα παιδιά τους, κορίτσια και αγόρια, στην πορνεία, θεωρώντας αυτή την επιλογή ως τη μοναδική ελπίδα επιβίωσής τους. (<http://kpm.paidiatros.gr>)

Γίνεται φανερό πως η οικογένεια είναι εξαιρετικά επικίνδυνο πεδίο για τη σεξουαλική εκμετάλλευση του παιδιού. Αρκετές φορές το παιδί υπόκειται σεξουαλική εκμετάλλευση και κακοποίηση από τους ίδιους του τους γονείς. Αυτό συμβαίνει κυρίως λόγω της σχέσης εμπιστοσύνης που υπάρχει σε συνδυασμό με την ανηλικιότητα, την υποδεέστερη δηλαδή θέση του παιδιού σε σχέση με το δράστη, η οποία διευκολύνει την απόκρυψη της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και κακοποίησης. (http://6gym-serron.ser.sch.gr/EFIMER_1/reportaz.htm)

Επιπλέον, σύμφωνα με έρευνες τουλάχιστον το 7% των γυναικών και το 3% των ανδρών έχουν κάποια εμπειρία σεξουαλικής κακοποίησης κατά την παιδική ηλικία. (Εκτιμήσεις για σωματική και σεξουαλική κακοποίηση ανηλίκων στην Ελλάδα, ανεβάζουν το ποσοστό στο 16% για τα κορίτσια και στο 6% για τα αγόρια).

Στη συντριπτική πλειονότητα των περιπτώσεων, δράστης ήταν ο πατέρας ή ο πατριός. Η άσκηση σεξουαλικής βίας ωστόσο, παραμένει ένα από τα πιο καλά κρυμμένα οικογενειακά μυστικά. Υπάρχει ένας υψηλός «σκοτεινός» αριθμός θυμάτων που αγγίζει το 85% (από τα παιδιά που κακοποιούνται μόλις το 15% το δηλώνουν). Από τις περιπτώσεις που καταγγέλλονται μόνο το 20% φτάνουν τελικά στο δικαστήριο. (http://hamomilaki.blogspot.com/2007/02/blog-post_03.htm)

Στο πρώτο εξάμηνο του 2006, το Χαμόγελο του Παιδιού δέχτηκε 205 καταγγελίες για σοβαρή κακοποίηση ανηλίκου. Οι 19 αφορούσαν σεξουαλική κακοποίηση.

«Πρόκειται για ένα έγκλημα που δεν καταγγέλλεται», αναφέρει η δικηγόρος του σωματείου κ. Μάχη Λαζαρίδου. «Οι πιο πολλοί παιδεραστές ρίχνουν την ευθύνη στο παιδί για να μη μιλήσει. Το παιδί νιώθει ότι φταίει, ότι το προκάλεσε. Όταν πρόκειται για ενδοοικογενειακή κακοποίηση, το εκφοβίζουν λέγοντας ότι αν το πει θα «με πάνε φυλακή», «θα χαλάσει η οικογένεια κ.λ.π». Το παιδί φοβάται ότι αν το πει, σειρά θα έχουν τα αδέρφια του. Κυρίως όμως φοβάται ότι δεν θα γίνει πιστευτό».

Έτσι, μέχρι το παιδί τελικά να μιλήσει, θα έχουν περάσει χρόνια μέσα στη σεξουαλική κακοποίηση ή – εάν ο δράστης είναι εκτός οικογενείας – θα έχουν υπάρξει και άλλα θύματα.

«Το παιδί βρίσκεται συχνά στην παράδοξη θέση να προστατεύει το δράστη, αλλά και την ίδια τη σχέση την εκλαμβάνει σαν δείγμα εύνοιας και αγάπης», επισημαίνει η κλινική ψυχολόγος κ. Ελένη Κουλούτζου. «Δεδομένου ότι οι γονείς εισάγουν το παιδί στον κόσμο, του μαθαίνουν τους νόμους του, αυτό που ζητά ο δράστης από το παιδί του φαίνεται σχεδόν φυσιολογικό. Άλλωστε το παιδί έχει την τάση να υποτάσσεται στη θέληση του ενήλικα, να επιθυμεί να τον ικανοποιεί.

Στις περισσότερες περιπτώσεις η μητέρα γνωρίζει. Αλλά νιώθει αδύναμη να το εμποδίσει. Συχνά μάλιστα, στο όνομα του οικογενειακού δεσμού, όχι μόνο δεν στηρίζει την αποκάλυψη του εγκλήματος, αλλά παροτρύνει το παιδί να μην αντιδράσει».

Πράγματι, διεθνή στοιχεία αποκαλύπτουν ότι μόνο το ένα στα δύο παιδιά – θύματα σεξουαλικής κακοποίησης γίνονται πιστευτά από τον ένα τουλάχιστο γονέα, ενώ ένα στα τέσσερα δέχονται πιέσεις να αποσύρουν τις κατηγορίες. (http://hamomilaki.blogspot.com/2007/02/blog-post_03.html)

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΣΗΜΑΔΙΑ ΟΤΙ ΕΝΑ ΠΑΙΔΙ ΚΑΚΟΠΟΙΕΙΤΑΙ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΑ:

- Ø Ακατάλληλη σεξουαλική δραστηριότητα με παιχνίδια ή αντικείμενα
- Ø Εφιάλτες, προβλήματα ύπνου
- Ø Απόσυρση ή έντονη προσκόλληση σε κάποιον ενήλικα
- Ø Ασυνήθιστη μυστικοπάθεια
- Ø Ξαφνικές απρόσμενες αλλαγές στη διάθεση και προσωπικότητα
- Ø Παλινδρόμηση σε προγενέστερες συμπεριφορές, για παράδειγμα, ενοούρηση τη νύχτα
- Ø Ανεξήγητος φόβος συγκεκριμένων τοποθεσιών ή ατόμων. Δεν θέλει να μείνει μόνο με ένα συγκεκριμένο άτομο
- Ø Απώλεια όρεξης και ξαφνικές αλλαγές σε διατροφικές συνήθειες
- Ø Κατοχή νέων ενήλικων λέξεων για μέρη του σώματος χωρίς εμφανή πηγή
- Ø Μιλιά για ένα καινούργιο μεγαλύτερο φίλο και αδικαιολόγητα δώρα και χρήματα
- Ø Αυτό – τραυματισμός (κόψιμο και κάψιμο) στους εφήβους

- Ø Σωματικές ενδείξεις, αδικαιολόγητη ευαισθησία, πόνος ή μώλωπες στη στοματική ή γεννητική περιοχή, σεξουαλικά μεταδιδόμενα νοσήματα, εγκυμοσύνη
- Ø Φυγή από το σπίτι

Οι μακροπρόθεσμες συνέπειες της παιδικής σεξουαλικής κακοποίησης είναι πολύ σοβαρές, επηρεάζουν τους τομείς της ζωής του ατόμου, και, χωρίς θεραπεία, διατηρούνται για μια ολόκληρη ζωή.

Η αυτοκτονικότητα, ο εθισμός στα ναρκωτικά, ο αλκοολισμός, η ανορεξία, η βουλιμία, η κατάθλιψη, οι ψυχώσεις, η εξάρτηση από τις κακοποιητικές σχέσεις, η εμπλοκή σε πορνεία, η αποτυχία στην εργασία και τις προσωπικές σχέσεις αποτελούν συνήθεις συνέπειες στα ενήλικα άτομα που έχουν κακοποιηθεί σεξουαλικά ως παιδιά. Η ψυχοθεραπεία είναι πολύτιμη για την αποκατάσταση της ανείπωτης ψυχικής βλάβης, που έχουν υποστεί τα άτομα αυτά. (file:///D:/ekstrateia_paidikh_kakopoihsh.htm)

2.1.2. ΑΙΤΙΑ – ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΤΗΣ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

Τα αίτια της σεξουαλικής εκμετάλλευσης ποικίλλουν, ωστόσο η φτώχεια, η κοινωνική ανισότητα και οι πατριαρχικές δομές αποτελούν αναμφισβήτητα τους πλέον καθοριστικούς παράγοντες.

Στις αναπτυσσόμενες χώρες η μαζική αστυφιλία, η αυξανόμενη οικονομική ύφεση, η έλλειψη προστασίας από την πλευρά της οικογένειας και της κοινωνίας, οι διακρίσεις εις βάρος των γυναικών και των παιδιών, το χαμηλό μορφωτικό επίπεδο πολλών γονέων, η ανάπτυξη του μαζικού τουρισμού και η επιδίωξη του εύκολου κέρδους αποτελούν μια εξήγηση για τις διαστάσεις που έχει λάβει η σεξουαλική εκμετάλλευση. (www.karamanou.gr/gr/uploads/documents)

Η πλειονότητα των Ελλήνων θεωρεί ότι η νομοθεσία που υπάρχει είναι ανεπαρκής, ενώ ως σημαντικότερη αιτία για το φαινόμενο της σεξουαλικής εκμετάλλευσης θεωρείται ο εξαναγκασμός από τους ίδιους τους γονείς. Επίσης, ως

ακόμη μια από τις σημαντικότερες αιτίες αναφέρεται η ύπαρξη οργανωμένων παράνομων κυκλωμάτων. (www.patris.gr/archive/2001/12/11/7th.html)

Η σεξουαλική εκμετάλλευση των παιδιών δεν αφορά μόνο την προαγωγή τους. Ωστόσο, η φτώχεια που υπάρχει, για παράδειγμα στις ασιατικές χώρες, όπου ανθεί ο σεξουαλικός τουρισμός, ο πόλεμος και το συνεπακόλουθό του, η προσφυγιά, καθώς και οι οικονομικές ανακατατάξεις ωθούν προς αυτή την κατεύθυνση. (<http://europa/bulletin/el/200012/p104014.htm>)

Οι αιτίες πίσω από τη σεξουαλική εκμετάλλευση, ιδιαίτερα των παιδιών, συμπεριλαμβάνουν το οργανωμένο έγκλημα, την παγκοσμιοποίηση, την απληστία, τη δυσλειτουργία της οικογένειας και το εμπόριο ναρκωτικών.

Η Unicef αντιμετωπίζει τις αιτίες της παιδικής σεξουαλικής εκμετάλλευσης για να βελτιώσει την εκπαίδευσή τους και την ποιότητα αυτής, με εκστρατείες ενημέρωσης και την προώθηση των δικαιωμάτων των παιδιών.

Υποστηρίζει προγράμματα που αφορούν τις κοινότητες, ώστε να γίνουν η πρώτη γραμμή προστασίας παιδιών και επίσης προωθεί την ενίσχυση της νομοθεσίας και την επιβολή νόμων, ώστε να σταματήσει το εμπόριο παιδιών για σεξουαλική εκμετάλλευση. Για παράδειγμα, στην Καμπότζη, πρόγραμμα υποστήριξης της Unicef, έσωσε 148 παιδιά από οίκους ανοχής και παρείχε φροντίδα και βοήθεια επανένταξης στα παιδιά του δρόμου – παιδιά που διατρέχουν υψηλότερο κίνδυνο να πέσουν θύματα αυτού του εμπορίου.

Η Unicef και η ελληνική επιτροπή συνεργάζεται με τοπική μη κυβερνητική οργάνωση που βοηθά να επανενταχθούν τα παιδιά του δρόμου, το 80% των οποίων έχουν πέσει θύματα εκμετάλλευσης στην Ελλάδα και στην Ιταλία. (www.unicef.gr/oldpress/2001/dt4901.php)

2.1.3. ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΑΙΔΙ

Στην περίπτωση που το παιδί δεν αναφέρει σε κανένα το πρόβλημα που αντιμετωπίζει και οι δικοί του δεν το αντιληφθούν, μένει με φοβερά αισθήματα ενοχής, άγχους, κατάθλιψης, μειονεξίας, σοβαρά ψυχικά τραύματα που έχουν αρνητικές επιπτώσεις σε όλες τις εκδηλώσεις της προσωπικότητας και του χαρακτήρα του, καθώς και στη φυσιολογική σεξουαλική του ζωή. Πολλά θύματα αποκτούν εξαρτήσεις

από ουσίες και αντικοινωνική συμπεριφορά ή φτάνουν ακόμα και στην αυτοκτονία.
(<http://www.hamogelo.gr>)

Επιπλέον, σύμφωνα με μια πρόσφατη έρευνα της Unicef που δημοσιεύτηκε πριν από λίγες ημέρες, στα παιδιά – θύματα παρουσιάζονται αρνητικές επιπτώσεις στην κοινωνική και μορφωτική τους κατάσταση.

Πολλά παιδιά δεν έχουν οικογενειακή ζωή και εξαναγκάζονται να εργασθούν σε νεαρή ηλικία. Μη έχοντας τη δυνατότητα να φοιτήσουν σε σχολεία ή να έχουν τη στήριξη της οικογένειας, αποκομμένα από τις συνήθεις κοινωνικές δραστηριότητες, δε δύνανται να αναπτύξουν την προσωπικότητά τους.

Επίσης, επειδή βρίσκονται συνεχώς κάτω από επιτήρηση και περιορισμό, δεν έχουν επαφή με τον «εξωτερικό» κόσμο και δεν έχουν τη δυνατότητα να ζητήσουν βοήθεια. Οι επιπτώσεις στα θύματα σωματικής και ψυχολογικής κακοποίησης μπορεί να είναι μακροχρόνιες και μοιραίες ακόμα και για την ίδια τη ζωή τους. (*Η καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης και εμπορίας παιδιών*, <http://unicefbook.pdf>)

2.1.4. ΟΙ ΜΟΡΦΕΣ ΤΗΣ ΠΑΙΔΙΚΗΣ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

Οι μορφές της σεξουαλικής εκμετάλλευσης μπορούν να εντοπιστούν με διαφορετικούς τρόπους. Οι κυριότερες όμως είναι οι εξής:

- Ø Παιδική πορνεία
- Ø Παιδική πορνογραφία
- Ø Παιδικός σεξουαλικός τουρισμός (www.karamanou.gr)
- Ø Παιδεραστία

I. ΠΑΙΔΙΚΗ ΠΟΡΝΕΙΑ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΤΟΥ ΣΕΞ

Η Ελλάδα και η Τουρκία περιλαμβάνονται στον κατάλογο 15 χωρών, που εγκαλούνται από τις Η.Π.Α για αδράνεια στην καταπολέμηση του σύγχρονου

δουλεμπορίου και της πορνείας και αντιμετωπίζουν το ενδεχόμενο κυρώσεων σε περίπτωση που δεν βελτιώσουν τις επιδόσεις τους στον τομέα (Οκτώβριος 2002). Η τρίτη ετήσια έκθεση του αμερικανικού υπουργείου εξωτερικών, για πρώτη φορά επισείει την απειλή να μειωθεί η παροχή βοήθειας προς τις χώρες οι οποίες εγκαλούνται. Παρά το γεγονός ότι η έκθεση δεν κινείται στην κατεύθυνση μείωσης της σεξουαλικής εκμετάλλευσης, είναι ωστόσο ενδεικτική των διαστάσεων που λαμβάνει στην Ελλάδα το πρόβλημα.

Έτσι, δεδομένης της οξύτητας του φαινομένου στα Βαλκάνια και τη Βαλτική (μόνο από τη Βαλτική ξεκινούν κάθε χρόνο 3.000 παιδιά και νεαρές γυναίκες με τελικό προορισμό τη δυτική Ευρώπη, στο πλαίσιο του εμπορίου λευκής σαρκός), η λεγόμενη «βιομηχανία του σεξ» αναπτύσσεται στην Ελλάδα με ραγδαίους ρυθμούς, χωρίς να λαμβάνεται κανένα μέτρο πρόληψης για τα θύματα των σύγχρονων σκλαβοπάζαρων.

Τόσο οι μαύρες λίστες των Η.Π.Α, όσο και η επαπειλούμενη οικονομική αναγνώριση από το Διεθνή Οργανισμό Εργασίας της «βιομηχανίας του σεξ», όχι μόνο δεν συμβάλλουν στον περιορισμό της αγοράς και πώλησης γυναικών και παιδιών σαν εμπορευμάτων, αλλά αντιθέτως ανάγουν τη σεξουαλική εκμετάλλευση σε επαγγελματική δραστηριότητα και νομιμοποιούν τους σωματεμπόρους σαν επιχειρηματίες. (www.anatolikos.net/dimotikes/pornio_276.htm)

Σε αυτή την κατασταλτική λογική, που στην πράξη ευνοεί τα συμφέροντα της σωματεμπορίας, κινείται άλλωστε και ο ισχύων μεταναστευτικός νόμος στην Ελλάδα, ο οποίος προβλέπει την άμεση σχεδόν χορήγηση αδειών σε «επιχειρηματίες» για «καλλιτεχνικές» δραστηριότητες με αλλοδαπές, καθώς και τη χορήγηση αδειών για την άσκηση της πορνείας από μετανάστριες.

Αποτέλεσμα αυτών, σήμερα, είναι η χώρα να εξελιχθεί σε «παράδεισο» για τους σύγχρονους δουλεμπόρους, καθώς παράλληλα αναπτύσσεται ανεξέλεγκτα τεράστιο κύκλωμα διακίνησης παιδιών με στόχο τη σεξουαλική εκμετάλλευση με έδρα την Ελλάδα.

Η «βιομηχανία του σεξ» συγκαταλέγεται στις τρεις σημαντικότερες πηγές εσόδων για το οργανωμένο έγκλημα, μαζί με το εμπόριο των όπλων και τα ναρκωτικά. Πρόκειται για έναν από τους πλέον προσοδοφόρους κλάδους, οι οποίοι βασίζονται σε παράνομα κέρδη και αποτελεί έναν ολοένα αναπτυσσόμενο υπερ-εθνικό κλάδο. Σύμφωνα με στοιχεία της Αδέσμευτης Κίνησης Γυναικών, κάθε χρόνο

4.000.000 γυναίκες, ανήλικες και ενήλικες, πέφτουν θύματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης. (www.anatolikos.net/dimotikes/pornio_276.htm)

Πέρα όμως από τους σωματέμπορους και τους διάφορους «επιχειρηματίες» που ζουν από την «πορνοβιομηχανία», όπως είναι γνωστό, η ανάπτυξη και νομιμοποίηση της σεξουαλικής εκμετάλλευσης «βολεύει» χιλιάδες ακόμα επιχειρηματίες, έγκριτους Οργανισμούς και, φυσικά, το ίδιο το κράτος.

Τα εκατομμύρια των θυμάτων της «βιομηχανίας του σεξ», σύμφωνα με το Διεθνή Οργανισμό Εργασίας, θα μπορούσαν να συμβάλουν στη μείωση του παγκόσμιου δείκτη ανεργίας, εφόσον αναγνωριστεί η πορνεία ως επάγγελμα. Τα κέρδη από τη διαφήμιση «ροζ» επιχειρήσεων είναι τεράστια για κάποιες σοβαρές εφημερίδες, για όλα τα ιδιωτικά κανάλια και για το διαδίκτυο, ενώ τα κέρδη από το «πορνοεμπόριο» συνεισφέρουν σημαντικά στην οικονομία πολλών χωρών, ο δε φορολογικός τους έλεγχος θα είχε ακόμα πιο ευεργετικά αποτελέσματα στις εθνικές οικονομίες.

Δεν είναι τυχαίο λοιπόν, που με αφετηρία κάποιες «μεταμοντέρνες» δήθεν φεμινιστικές θεωρήσεις, πολλοί επικαλούνται τα ανθρώπινα και ατομικά δικαιώματα, την ελευθερία της έκφρασης και τη σεξουαλική εκμετάλλευση, προκειμένου να νομιμοποιήσουν το βρώμικο κύκλωμα της εμπορίας λευκής σαρκός. Στη Νοτιοανατολική Ασία ποσοστό ανάμεσα στο 0,25% και το 1,5% του συνολικού πληθυσμού κοριτσιών έχει απορροφηθεί στη βιομηχανία του σεξ, ενώ τα κέρδη από τη σεξουαλική τους εκμετάλλευση ξεπερνούν από το 2% μέχρι το 14% του ΑΕΠ στις χώρες τους.

Στις χώρες που έχει νομιμοποιηθεί η πορνεία ως επάγγελμα, η «βιομηχανία του σεξ» γνώρισε τεράστια «άνθιση». Στην Ολλανδία, όσο και στη Γερμανία, όπου η σωματεμπορία αποτελεί θεσμικό οικονομικό τομέα, η σεξουαλική εκμετάλλευση έχει γίνει αποδεκτή και κοινωνικά. Αποτέλεσμα είναι οι χώρες αυτές να παρουσιάζουν τους υψηλότερους δείκτες παράνομης διακίνησης παιδιών για πορνεία. (www.anatolikos.net/dimotikes/pornio_276.htm)

Εκατομμύρια παιδιά σε ολόκληρο τον κόσμο εξωθούνται στην πορνεία, γίνονται αντικείμενα σεξουαλικού εμπορίου ή χρησιμοποιούνται για την παραγωγή πορνογραφικού υλικού. Την τελευταία δεκαετία, το φαινόμενο έχει προσλάβει διεθνείς διαστάσεις, ενώ οι εκδηλώσεις του ποικίλλουν ανάλογα με τη γεωγραφική περιοχή. Σε ορισμένες κοινωνίες της Ασίας, η παιδική πορνεία έχει μακρά παράδοση, αλλά με τη μαζική συρροή τουριστών το φαινόμενο έχει λάβει μεγαλύτερες διαστάσεις από το

παρελθόν. Το εμπόριο, το οποίο χαρακτηρίζεται από εξαιρετική οργάνωση και διασυνοριακές δομές, ελέγχεται από οργανώσεις που λειτουργούν κατά το πρότυπο της Μαφίας.

Στην Αφρική, η σεξουαλική εκμετάλλευση παιδιών πραγματοποιείται με διακριτικότερο τρόπο και απαντάται κυρίως στο πλαίσιο της οικογενειακής εστίας. Τα θύματα αυτής της μορφής σεξουαλικής εκμετάλλευσης είναι, επί παραδείγματι, ανήλικες οικιακές βοηθοί, οι οποίες πέραν της εργασίας τους, είναι υποχρεωμένες να ικανοποιούν τις σεξουαλικές ανάγκες του εργοδότη τους. Στην Εγγύς Ανατολή, η σεξουαλική εκμετάλλευση πραγματοποιείται ως επί το πλείστον πίσω από τους κλειστούς τοίχους των σπιτιών. Με την πρόωρη τέλεση γάμου, η σεξουαλική εκμετάλλευση των παιδιών συγκαλύπτεται και περιβάλλεται με το μανδύα της νομιμότητας. (www.karamanou.gr)

II. ΠΑΙΔΙΚΗ ΠΟΡΝΟΓΡΑΦΙΑ

Η πορνογραφία περιλαμβάνει τέσσερα διαφορετικά στάδια:

Στάδιο 1: Εθισμός

Συνήθως το αρχικό κίνητρο είναι η περιέργεια ή η διασκέδαση. Χωρίς καλά καλά να το καταλάβει, ο θεατής νιώθει την ανάγκη να επιστρέψει στο πορνογραφικό υλικό αναζητώντας ολοένα και μεγαλύτερη ικανοποίηση. Η θέση οδηγεί πολύ συχνά στον αυνανισμό.

Στάδιο 2: Κλιμάκωση

Με το πέρασμα του χρόνου, το άτομο αποζητά όλο και πιο ακραίο, διαστροφικό και εκτός ορίων πορνογραφικό υλικό. Ακόμα και η δεκτικότητα της συντρόφου σε ακραίες ερωτικές ορέξεις δε φέρνει το επιθυμητό αποτέλεσμα της απαγκίστρωσης του ατόμου. Και αυτό συμβαίνει γιατί η κλιμάκωση του εθισμού δεν επηρεάζεται από την ικανοποίηση των σεξουαλικών ενστίκτων αλλά από τη συνεχόμενη έκθεση στην πορνογραφία.

Στάδιο 3: Αναισθητοποίηση

Το άτομο θεωρεί ότι το υλικό (φωτογραφίες, περιοδικά, βιντεοκασέτες), που αποτελεί πλέον αναπόσπαστο κομμάτι της σεξουαλικής ζωής του, είναι απόλυτα φυσιολογικό και κοινός τόπος. Νομιμοποιεί δηλαδή μέσα στο μυαλό του την εξάρτηση ώστε να δίνει στον εαυτό του «άφεση αμαρτιών» για τις φαντασιώσεις του και τις πρακτικές τις οποίες πρόκειται να ακολουθήσει στην τελευταία φάση.

Στάδιο 4: Σεξουαλική δραστηριοποίηση

Ολοένα και περισσότερο το εξαρτημένο άτομο νιώθει την ανάγκη να κάνει πράξη τις ακραίες σεξουαλικές πράξεις που χαρακτηρίζουν τις φαντασιώσεις του. Επιδιώκει γνωριμίες και σεξουαλικές επαφές με άτομα που δέχονται τις νεοαποκτηθείσες εμμονές του, καταφεύγει στον αγοραίο έρωτα, ενώ με το πέρασμα του χρόνου δεν μπορεί να ξεφύγει από τη δίνη των αναγκών του, ακόμα και αν αναγνωρίζει τις αρνητικές συνέπειες που αυτές έχουν. (www.myworld.gr)

Παιδική πορνογραφία είναι η παράσταση γυμνού σώματος ανηλίκου, και μάλιστα, της σεξουαλικής πράξης. Συνήθως είναι κανονισμένη φωτογράφιση, λήψη βίντεο και κινηματογραφική παραγωγή (Α.Γκουα, 1972).

Πρόκειται για μια μορφή σεξουαλικής εκμετάλλευσης με σκοπό το κέρδος. Υπό την επήρεια ναρκωτικών ουσιών ή με τη χρήση βίας, ανήλικα αγόρια και κορίτσια υποχρεώνονται να συμμετέχουν σε σεξουαλικές πράξεις μεταξύ τους, με ενήλικους, ακόμη και με ζώα. Τα παιδιά (κάποιες φορές βρέφη ηλικίας μικρότερης των δύο ετών), βασανίζονται, υφίστανται κάθε μορφή σωματικής και ψυχολογικής βίας και συχνά δολοφονούνται.

Οι παιδόφιλοι δράστες – πολύ συχνά – φωτογραφίζουν ή βιντεοσκοπούν τις σεξουαλικές τους εμπειρίες με τους ανήλικους, καθώς και σκληρές σκηνές και προωθούν έπειτα το υλικό αυτό μέσω του διαδικτύου. Τη δράση αυτή των συγκεκριμένων χρηστών του διαδικτύου εκμεταλλεύονται οι επιχειρήσεις παραγωγής πορνογραφικού υλικού, οι οποίες τροφοδοτούνται με «ανθρώπινο υλικό» από το “trafficking” παιδιών.

Ο αριθμός των παιδιών που υποχρεούνται να επιδίδεται σε σεξουαλικές περιπτώσεις “on line” μέσω του διαδικτύου αυξάνεται δραματικά. Στα τέλη του 1997

βρίσκονταν σε «ζωντανή σύνδεση» δέκα εκατομμύρια παιδιά παγκόσμια, έναντι του 1,1 εκατομμυρίου το 1995. (www.ekstrateia.paidikh.kakoroihsh.htm)

Τα τελευταία χρόνια ξεφυτρώνουν σα μανιτάρια τα καταστήματα παροχής υπηρεσιών διαδικτύου και ηλεκτρονικών παιχνιδιών (internet café), τα οποία έχουν εξαπλωθεί παντού.

Θεωρητικά τα καταστήματα αυτά παρέχουν τη δυνατότητα σε όποιους πολίτες δεν διαθέτουν ηλεκτρονικό υπολογιστή συνδεδεμένο με το διαδίκτυο να «σερφάρουν», να ενημερωθούν από τον παγκόσμιο ιστό για θέματα της επιλογής τους, να δημιουργήσουν ή να συμμετέχουν σε ομάδες διαλόγου και να ψυχαγωγηθούν, πληρώνοντας κάποιο αντίτιμο στο κατάστημα.

Το internet, ως γνωστό, είναι ένα εργαλείο εξαιρετικά χρήσιμο, αλλά και ιδιαίτερα επικίνδυνο για όποιον κάνει κακή χρήση. Τα παραδείγματα είναι αναρίθμητα (ηλεκτρονική πορνεία, αποπλάνηση ανηλίκων, ακατάλληλα παιχνίδια). Είναι αυτονόητο, λοιπόν, ότι οι θαμώνες των καταστημάτων internet πρέπει να είναι ενήλικες, ώστε να έχουν (αν έχουν) πλήρη επίγνωση των επιλογών τους και των αντίστοιχων επιπτώσεων. (www.medlook.net)

Η δεύτερη κατηγορία υπηρεσιών είναι τα ηλεκτρονικά παιχνίδια, και ιδίως τα ομαδικά, τα οποία είναι το προσφιλέστερο μέσο διασκέδασης ιδιαίτερα των ανηλίκων. Η πλειοψηφία των πελατών των εν λόγω καταστημάτων είναι ανήλικα παιδιά, μαθητές, ακόμη και του Δημοτικού, τα οποία παραμελούν συχνά τα μαθήματά τους και φανατίζονται με παιχνίδια βίας ή γενικά αμφίβολης ποιότητας και αποκτούν ένα μονοδιάστατο τρόπο διασκέδασης.

Κάτω από αυτές τις συνθήκες οι γονείς γίνονται ολοένα και πιο ανίσχυροι να αποτρέπουν από τα καταστήματα αυτά τα παιδιά τους, τα οποία αποκτούν ισχυρά αντανεκλαστικά αντίδρασης, αρνούμενα ουσιαστικά να συζητήσουν ή να επανεξετάσουν τη στάση τους.

Το γεγονός αυτό δημιουργεί μια ατμόσφαιρα συνεχών αντεγκλήσεων, εντάσεων και παλινωδιών στο σπίτι, όπου οι παραινέσεις διαδέχονται τις απαγορεύσεις ή τις τιμωρίες χωρίς ουσιαστικό αποτέλεσμα.

Η εξέλιξη της τεχνολογίας και κυρίως τα δίκτυα της πληροφορικής, άνοιξαν νέους δρόμους στη διάδοση της παιδικής πορνογραφίας, που είναι δύσκολο να ελεγχθούν. (www.medlook.net)

Στην εποχή μας η διάδοση και η επιρροή της πορνογραφίας είναι μεγαλύτερη όσο ποτέ άλλοτε. Το διαδίκτυο και οι αναρίθμητοι πλέον τηλεοπτικοί σταθμοί που

προσφέρουν είτε δωρεάν είτε με πληρωμή κάθε μορφής πορνογραφικό περιεχόμενο, βρίσκονται πολύ κοντά σε όλους.

Οι σύγχρονες τεχνολογίες επιτρέπουν τόσο σε ενήλικες αλλά και σε παιδιά και εφήβους μια εξαιρετικά εύκολη πρόσβαση σε πορνογραφικές φωτογραφίες, ταινίες ή κείμενα, οποιαδήποτε ώρα ή μέρα. Το πρόβλημα γίνεται ακόμη σοβαρότερο από το γεγονός ότι όλα αυτά μπορούν να γίνουν με μεγάλη ευκολία και συστηματικά από το σπίτι, χωρίς να γίνεται εύκολα αντιληπτό από τους άλλους.

Παλαιότερα η πορνογραφία ήταν περιορισμένη. Εκτός από τα περιοδικά που δεν ήταν εύκολο να προμηθευτεί ο οποιοσδήποτε και ιδιαίτερα τα παιδιά, υπήρχαν στους κινηματογράφους οι σχετικές ταινίες. Στις περιπτώσεις αυτές τόσο η πρόσβαση όσο και το περιεχόμενο υπόκειντο σε έλεγχο. (www.medlook.net)

Σήμερα το διαδίκτυο επιτρέπει πρακτικά σε όλους την πρόσβαση σε πληθώρα διαδικτυακών τόπων με πολύμορφο πορνογραφικό περιεχόμενο. Κανείς δεν μπορεί πλέον σήμερα να ελέγξει τη βιομηχανία αυτή στην οποία προβάλλονται καταστάσεις που παλαιότερα ήταν αδύνατο κάποιος να φανταστεί.

Η ποιότητα του περιεχομένου που προβάλλεται από τους πορνογραφικούς διαδικτυακούς τόπους είναι συχνά επικίνδυνη. Δεν προβάλλονται φυσιολογικές σεξουαλικές συμπεριφορές αλλά τροποποιημένες καταστάσεις με στόχο την εμπορική εκμετάλλευση.

Οι διαστρεβλωμένες παθολογικές συμπεριφορές, οι ανεπίτρεπτες σεξουαλικές καταστάσεις όπως η παιδεραστία, η ζωοφιλία ή άλλες ασυνήθιστες ή μη κοινωνικά αποδεκτές φαντασιώσεις προβάλλονται με τον ίδιο τρόπο και παράλληλα με φυσιολογικές ή ερωτικές συμπεριφορές.

Γίνεται σαφές, λοιπόν, ότι η νέα αυτή κατάσταση είναι ιδιαίτερα ανησυχητική. Επηρεάζει σήμερα τεράστιο αριθμό ανθρώπων, δίνει λανθασμένα μηνύματα στους νέους αλλά και στους ενήλικες.

Όλο και περισσότεροι παράγοντες των σύγχρονων κοινωνιών αρχίζουν να αντιλαμβάνονται τα κοινωνικά και ψυχολογικά προβλήματα, που συνεχίζουν να δημιουργούνται και να συσσωρεύονται διαχρονικά, λόγω της πρόσφατης εκπληκτικής εξάπλωσης της πορνογραφίας.

Είναι σημαντικό, όλοι οι σημαίνοντες κοινωνικοί και πολιτειακοί παράγοντες, όπως και το ευρύ κοινό, να συνειδητοποιήσουν το μέγεθος του προβλήματος και τις επιπτώσεις που μπορεί να έχει βραχυπρόθεσμα αλλά και μακροπρόθεσμα η κατάσταση αυτή.

Δυστυχώς η πορνογραφία σήμερα μετατρέπεται προς το χειρότερο τη σεξουαλικότητα και τις ανθρώπινες σχέσεις. Ακόμη χειρότερα, υπάρχει ο κίνδυνος παροχής κακής και διαστρεβλωμένης αγωγής για θέματα σεξ στα παιδιά και στους εφήβους, λόγω του ότι η πορνογραφία έχει καταστεί σημαντική πηγή πληροφόρησης για αυτούς. (www.medlook.net)

III. ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΟΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Μετά τον κλασικό τουρισμό, είναι τώρα ο σεξουαλικός τουρισμός που γνωρίζει τον «εκδημοκρατισμό». Ολοένα και περισσότερο παρατηρούμε την άνθηση μιας πορνείας «αλά καρτ», τάση η οποία, τελικά, ακολουθεί τη συστηματική προσαρμογή των ταξιδιωτικών υπηρεσιών στα μέτρα του πελάτη.

Δεν είναι, πλέον, σπάνιο να συναντήσει κανείς, στο Πουκέ ή στο Κο Σαμουί στην Ταϊλάνδη, κάποιον δυτικό ταξιδιώτη και στο πίσω κάθισμα της μοτοσυκλέτας του ή στηριγμένη στο μπράτσο του μια «girlfriend» - επίσημη και πιο αποδεκτή ονομασία σε σχέση με αυτή της πόρνης – την οποία έχει νοικιάσει με τη βδομάδα ή με το μήνα. (www.anthropos.gr/show_news)

Η «τουριστική» πορνεία πλήττει ιδιαίτερα τις χώρες του Νότου: τα κορίτσια (ή τα αγόρια) είναι φτωχά και ελάχιστα μορφωμένα, επομένως εύκολα εκμεταλλεύσιμα. Καταλήγουν με λίγο – πολύ εξαναγκαστικό τρόπο στην πορνεία, «επάγγελμα» το οποίο δεν έχουν καμιά διάθεση να ασκήσουν.

Μπορεί να χαρτογραφηθεί, κατά κάποιο τρόπο, ο σεξουαλικός τουρισμός: οι γυναίκες πηγαίνουν στη Γκόα, στην Ινδία, στην Τζαμάικα, στην Γκάμπια, ενώ οι άνδρες προτιμούν τις νοτιοανατολικές ασιατικές χώρες, το Μαρόκο, την Τυνησία, τη Σενεγάλη, τη Δομινικανή Δημοκρατία, την Κούβα, τον Παναμά, το Σουρινάμ, το Μεξικό, χωρίς να ξεχνάμε και τη Βραζιλία, όπου εκτιμάται ότι τουλάχιστον πεντακόσιες χιλιάδες παιδιά έχουν καταφύγει στην πορνεία. (www.anthropos.gr/show_news)

Ο μαζικός σεξουαλικός τουρισμός αναπτύσσεται, έτσι, στο σταυροδρόμι των τουριστικών ρευμάτων. Για πολλούς δυτικούς αποτελεί μια μορφή νέου αποικισμού, προσαρμοσμένου στην εποχή μας. Ορισμένοι θα ήθελαν πάση θυσία να γίνει διάκριση μεταξύ της εξαναγκαστικής πορνείας και της εθελούσιας ή «ελεύθερης» πορνείας.

Με το πρόσχημα ότι σε ορισμένες πόλεις του Βορρά – όπως και σε ευημερούντες ή πλούσιους θύλακες απόκληρων χωρών – η πορνεία πολυτελείας, επονομαζόμενη «ελεύθερη», θα μπορούσε, σε κάποιες περιπτώσεις, να επιτρέψει σε κάποιες κοπέλες (οι οποίες γλύτωσαν από τον εξαναγκασμό των προαγωγών) να «διαθέτουν ελεύθερα το σώμα τους».

Αντιθέτως, παραδέχονται ότι στις περισσότερες χώρες του Νότου – όπως και στους (αντίστοιχους) θύλακες της εξαθλίωσης των πόλεων του Βορρά ή της Ανατολής – η πορνεία είναι πάντοτε μια δραστηριότητα που ασκείται δια του εξαναγκασμού (μαστροπεία, σωματική βία, βιασμοί). (www.anthropos.gr/show_news)

Ο παιδικός σεξουαλικός τουρισμός είναι ένα νέο φαινόμενο, το οποίο οφείλεται εν μέρει στη θεαματική ανάπτυξη των εναέριων κυρίως μεταφορών και στη συνεπακόλουθη αύξηση του αριθμού των τουριστών.

Υπεύθυνοι για τη συνδεόμενη με τον τουρισμό σεξουαλική εκμετάλλευση των παιδιών είναι παιδεραστές από την Ευρώπη, τις Η.Π.Α και την Ιαπωνία, οι οποίοι αποτελούν το σκληρό πυρήνα των παιδεραστών. Σε αυτούς όμως προστίθενται και οι «περιστασιακοί δράστες». Η τραγωδία αυτή εκτυλίσσεται κυρίως στις χώρες της Άπω Ανατολής, στη Λατινική Αμερική (κυρίως στη Βραζιλία), αλλά και στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη (Πολωνία, Ρουμανία, Ρωσία).

Υπάρχουν, λοιπόν τουρίστες, οι οποίοι ταξιδεύουν σε άλλες χώρες με σκοπό ερωτικές περιπτώξεις με παιδιά. Δεδομένης της ύπαρξης των «σεξοτουριστών» συνεχώς γεννιούνται τα «σεξ – γραφεία ταξιδιών», όπως λέγονται.

Στη Γηραιά Ήπειρο τα σκήπτρα σε αυτά τα γραφεία κατέχει το Βέλγιο και έπειτα ακολουθούν η Αυστρία, η Γερμανία και η Ιταλία. Οι χώρες αυτές συναγωνίζονται η μία την άλλη στην αποστολή περισσότερων ομάδων με «σεξοτουρίστες» σε μακρινές χώρες της Λατινικής, κυρίως, Αμερικής. Μάλιστα, μετά την εξέλιξη της τεχνολογίας τα ραντεβού μεταξύ τουριστών και μικρών παιδιών κανονίζονται μέσω internet ή μέσω «ροζ» τηλεφωνικών γραμμών. (www.karamanou.gr)

Θύματα σεξοτουρισμού: Είναι παιδιά, αγόρια και κορίτσια, 5 – 12 ετών και σύμφωνα με το Συνέδριο για την παιδική ηλικία που πραγματοποιήθηκε υπό την αιγίδα του Ο.Η.Ε στη Γενεύη το Σεπτέμβριο του 1990, τα παιδιά αυτά έχουν εγκαταλειφθεί από τις οικογένειές τους ή έχουν πωληθεί – φαινόμενα που αφορούν κυρίως χώρες της Ασίας και της Λατινικής Αμερικής. Το πιο φρικτό όμως από όλα

είναι πως τα παιδιά αυτά δεν προλαβαίνουν να συμπληρώσουν το 25^ο έτος της ηλικίας τους, γιατί δεν μπορούν να αντέξουν τη βία που υπόκεινται καθώς και τις αμφεταμίνες και τα άλλα διεγερτικά που τους χορηγούνται. (www.karamanou.gr)

Θύτες σεξοτουρισμού: Οι σεξοτουρίστες ταξιδεύουν σε μακρινές χώρες, με μοναδικό στόχο την ικανοποίηση του κρυφού και διαστροφικού πόθου να ξαπλώσουν στο κρεβάτι με ένα ή περισσότερα παιδιά, αγόρια ή κορίτσια, 5 – 12 ετών, χωρίς να αποκλείονται οι παρεκκλίσεις. Οι πλούσιοι «σεξοτουρίστες» χρησιμοποιούν το πορτοφόλι τους για όλα, ακόμη και για τη δολοφονία του ερωτικού τους αντικειμένου. (www.karamanou.gr)

Υπολογίζεται ότι 400.000 άνδρες Γερμανοί βρίσκονται κάθε χρόνο σε ταξίδια για τουρισμό σεξ και περίπου 10.000 άνδρες για σεξ με ανήλικα παιδιά. Ήδη σε δώδεκα χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπάρχει νομοθεσία που τιμωρεί το σεξ με παιδιά.

Όπως αναφέρει η ημερήσια εφημερίδα της Κολωνίας, *Kolner Stady – Anzeiger*, (21/11/1999), το σεξ και τα ναρκωτικά φροντίζουν ώστε όλο και περισσότεροι Γερμανοί να εγκαταλείπουν την Ταϊλάνδη, χώρα των διακοπών, νωρίτερα με το φέρετρο. Μέχρι του τέλους του Δεκεμβρίου του 1999 υπολογίζει η γερμανική πρεσβεία στο Μπανγκόκ 120 νεκρούς, εικοσιπέντε περισσότερους από το 1998.

Ήδη πέντε στους δέκα, κυρίως ηλικιωμένοι τουρίστες, πεθαίνουν από ανακοπή καρδιάς. Τα κυριότερα αίτια είναι, σύμφωνα με την εκτίμηση της πρεσβείας, η υπερβολική κατανάλωση δυναμικού χαπιού *viagrah* και άλλες ύλες, που μπορεί κανείς να προμηθευτεί εύκολα χωρίς συνταγή γιατρού. (www.antibaro.gr/society/nalmphants-paidia.htm)

Γίνεται αντιληπτό, ότι η ταξιδιωτική και σεξουαλική βιομηχανία μοιράζονται πολλά κοινά συμφέροντα στην εξέλιξη του κόσμου σε γιγάντιο πάρκο αναψυχής. Με τις ρίζες του στο αρχαίο σύμπαν της πορνείας, ο σεξουαλικός τουρισμός επεκτείνεται ανάλογα με το ρυθμό αύξησης της τουριστικής παγκοσμιοποίησης.

Στις χώρες που η σταθερή μεταβλητή είναι η φτώχεια, έχει επιπτώσεις σε εκατοντάδες χιλιάδες ανθρώπινα πλάσματα, ένα μέρος των οποίων είναι τα παιδιά. Ολοένα και περισσότερο παρατηρείται η άνθιση του σεξουαλικού τουρισμού, τάση η

οποία, τελικά, ακολουθεί τη συστηματική προσαρμογή των ταξιδιωτικών υπηρεσιών στα μέτρα του πελάτη.

Ο σεξουαλικός τουρισμός επελαύνει σα χιονοστιβάδα και τείνει να μαζικοποιηθεί. Στην Ταϊλάνδη οι νέοι πελάτες είναι νεαροί Δυτικοί σε αναζήτηση περιπετειών και έντονων εμπειριών. Αντικαθιστούν σιγά – σιγά τους ηλικιωμένους Γερμανούς, Ιάπωνες ή Αμερικανούς τουρίστες, οι οποίοι είχαν κάποτε, με τη σειρά τους, διαδεχτεί τους στρατιωτικούς των βάσεων κατά τη διάρκεια του πολέμου του Βιετνάμ.

Σε αναζήτηση εύκολου και φθηνού σεξ, οι σεξουαλικοί τουρίστες συρρέουν επιζητώντας δροσερή, διαθέσιμη και υποτελή σάρκα. Αρκετοί από αυτούς, για να έχουν ήσυχη τη συνείδησή τους, βρίσκουν δικαιολογίες για να πείσουν τον εαυτό τους ότι δεν κάνουν κατάχρηση της απόγνωσης των νέων, αλλά τους βοηθούν, τους στηρίζουν ή ακόμη και ότι συνεισφέρουν στην ανάπτυξη της χώρας τους. (www.anthropos.gr)

III. ΠΑΙΔΕΡΑΣΤΙΑ

Μια λέξη που ακούγεται όλο και πιο συχνά τελευταία, λόγω των πολλαπλών συλλήψεων παιδεραστών ή κατόχων παιδικής πορνογραφίας αλλά και τη δημιουργία αυστηρότερων ποινών για την παιδεραστία, είναι η λέξη «παιδόφιλος».

Η λέξη παιδοφιλία (pedophilia) προέρχεται από τις ελληνικές λέξεις «παιδί» και «φίλος» και ουσιαστικά σημαίνει η κατάσταση κατά την οποία κάποιος/α είναι φίλος/η ενός παιδιού. Βεβαίως η λέξη φίλος στην περίπτωση αυτή είναι συνώνυμη του «εραστή» (μεταφορικά και κυριολεκτικά σε περίπτωση παιδεραστικής πράξης). (www.psychologein.wordpress.com)

Όσον αφορά στην επίσημη περιγραφή των συμπτωμάτων της παιδοφιλίας, αυτά είναι τα παρακάτω για περίοδο τουλάχιστον 6 μηνών:

- Ø επαναλαμβανόμενες σεξουαλικές φαντασιώσεις, ορμές ή συμπεριφορές που περιλαμβάνουν σεξουαλική δραστηριότητα σχετιζόμενη με παιδιά (γενικότερα ηλικίας κάτω των 13 ετών).
- Ø αυτές οι φαντασιώσεις, ορμές ή συμπεριφορές διαταράσσουν την ομαλή λειτουργικότητα του ατόμου σε προσωπικό ή κοινωνικό επίπεδο και

αποκλίνουν από την αναμενόμενη κοινωνική συμπεριφορά βάσει του κοινωνικού πλαισίου.

- Ø το άτομο είναι τουλάχιστον δεκαέξι ετών και τουλάχιστον πέντε χρόνια μεγαλύτερο από το παιδί που εμπλέκεται στις σεξουαλικές ορμές του. (www.psychologein.wordpress.com)

Θα πρέπει να τονιστεί όμως πως η παραπάνω περιγραφή δεν είναι νομικού χαρακτήρα και σε καμία περίπτωση δεν υποδηλώνει πως για να θεωρηθεί κάποιος παιδεραστής από το νόμο θα πρέπει να έχει αυτή τη συμπεριφορά για έξι ολόκληρους μήνες. Η συμπτωματολογία αφορά καθαρά στον ψυχολογικό ορισμό της παιδοφιλικής συμπεριφοράς. Και βεβαίως αν κάποιος παρενοχλήσει σεξουαλικά ένα παιδί δε σημαίνει ότι έχει το ακαταλόγιστο αν καλύπτει τον παραπάνω ορισμό.

Στο σημείο αυτό καλό θα είναι να ξεκαθαριστεί η παιδοφιλία από την παιδεραστία. Παιδόφιλος μπορεί να χαρακτηριστεί κάποιος που διεγείρεται σεξουαλικά από ανήλικα παιδιά. Από τη στιγμή όμως που το εν λόγω άτομο ασελήσει πάνω σε ανήλικο, τότε θεωρείται και παιδεραστής και όχι απλά παιδόφιλος.

Με δυο λόγια, η διαφορά του ενός χαρακτηρισμού από τον άλλο είναι ότι ο όρος «παιδοφιλία» δεν περιλαμβάνει απαραίτητα την προσπάθεια σεξουαλικής επαφής με ανήλικο, ενώ ο πιο ειδικός όρος «παιδεραστία» αναφέρεται ακριβώς στη σεξουαλική πράξη. (www.psychologein.wordpress.com)

ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

Ένα παιδί μπορεί να κρατάτε δέσμιο από ένα μόνο ενήλικα, ο οποίος το αγοράζει απευθείας από τους διακινητές και το εκδίδει. Οι περιπτώσεις αυτές συνήθως συνδέονται και με υψηλότατα ποσοστά κακοποίησης των παιδιών αυτών, τα οποία ζούνε δέσμια στο ίδιο σπίτι με τον εκμεταλλευτή – κακοποιητή τους αλλά και την οικογένειά του, αν υπάρχει.

Εναλλακτικά, είναι πιθανό μια κοπέλα να βρίσκεται και να δουλεύει σε κάποιο νυχτερινό μαγαζί, να την εκμεταλλεύεται και να την εξωθεί στην πορνεία ο ιδιοκτήτης του και παράλληλα να επιτρέπεται να δημιουργήσει σχέση με κάποιον πελάτη, ο οποίος με τη σειρά του θα αποτελέσει τον «προστάτη» της.

Η τελευταία περίπτωση χρησιμοποιείται και ως μέθοδος χειραγώγησης και ελέγχου των κοριτσιών που εργάζονται στα bars, δεδομένου ότι οι εν λόγω «φίλοι» - προστάτες είναι κατά βάσει γνωστοί του αφεντικού.

Ψυχολογικά τα κορίτσια νιώθουν ότι βρίσκονται κοντά σε ένα φυσιολογικό τρόπο ζωής καθώς εργάζονται και έχουν προσωπική ζωή. Στο ίδιο μοτίβο κινείται και η απόδοση κάποιας ελάχιστης χρηματικής αμοιβής, η οποία δεν αντιστοιχεί φυσικά στο ποσό που εισπράττει ο εκμεταλλευτής τους και το οποίο είναι πολλαπλάσιο. Τέλος, η νέα τάση που επικρατεί στο χώρο της πορνείας και της πορνογραφίας είναι η παροχή σεξουαλικών υπηρεσιών και η μεταφορά σεξουαλικών σκηνών και ερωτικών περιπτώσεων μέσω του διαδικτύου. (www.ekstrateia_trafficking.htm)

2.1.5. ΤΟ ΠΡΟΦΙΛ ΤΩΝ ΔΡΑΣΤΩΝ ΚΑΙ ΟΙ ΜΕΘΟΔΟΙ ΠΟΥ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΝ

Ο δράστης μπορεί να είναι κάποιος που είναι γνωστός ή αγαπητός, καθώς οι έρευνες δείχνουν ότι 8 στα 10 παιδιά κακοποιούνται από κάποιον που γνωρίζουν. Μπορεί να είναι μέλη της οικογένειας, φίλοι, γείτονες, μπίμπι – σίτερ, γιατροί, εκπαιδευτικοί, προπονητές, ιερείς, στελέχη επιχειρήσεων, μπορεί να έχουν υψηλό οικονομικό – κοινωνικό επίπεδο και να είναι καθόλα τα άλλα ευυπόληπτα μέλη της κοινωνίας.

Αν ο δράστης είναι μέλος της οικογένειας, ή ακόμα και γονέας, είναι ιδιαίτερα οδυνηρό για το παιδί και ακόμη πιο δύσκολο να πει όχι. Μια μητέρα αναφέρει: «Νόμιζα ότι ο Τόνυ ήταν η απάντηση στα όνειρά μου. Ένας υπέροχος άντρας που λάτρευε τα παιδιά μου. Πάντα έπαιρνε το γιο μου έξω μόνο για να κάνουν «αντρικά πράγματα»,όπως έλεγε. Όταν ο γιος μου είπε ότι ο Τόνυ τον κακοποιούσε δεν μπορούσα να το πιστέψω».

Προκαλεί μεγάλη αναστάτωση να υποψιαστούν οι γονείς ότι κάποιος που γνωρίζουν κακοποιεί σεξουαλικά ένα παιδί, ιδιαίτερα αν αυτό το άτομο είναι μέλος της οικογένειας ή φίλος. Είναι πολύ πιο εύκολο να αποβάλλουν τέτοιες ιδέες και να πουν ότι είναι απλώς φαντασία τους.

Όμως είναι σημαντικό να μιλήσουν για την κατάσταση με κάποιον παρά να αψηφήσουν την ανησυχία τους και να ανακαλύψουν αργότερα ότι είχαν δίκιο να ανησυχούν. Αν συμβαίνει κάτι τέτοιο, ας θυμούνται ότι δεν είναι μόνοι. Χιλιάδες κάθε χρόνο ανακαλύπτουν ότι κάποιος στην οικογένειά τους ή κύκλο των φίλων τους έχει κακοποιήσει παιδί. Θα πρέπει να ζητήσουν βοήθεια από ειδικό επαγγελματία. *(Πρεκατέ Βικτωρία,2005)*

Μερικοί από τους δράστες μπορεί να έχουν σεξουαλικές σχέσεις και με ενήλικους και να μην έχουν αποκλειστικό – ή και κύριο – σεξουαλικό ενδιαφέρον για παιδιά. Οι δράστες έρχονται από όλες τις τάξεις, φυλές, θρησκείες, επίπεδο νοημοσύνης και μπορεί να είναι ομοφυλόφιλοι ή ετεροφυλόφιλοι. Οι περισσότεροι είναι άνδρες, όμως υπάρχουν και γυναίκες.

Δυστυχώς πολλοί άνθρωποι πιστεύουν ότι οι γυναίκες δεν κακοποιούν σεξουαλικά τα παιδιά και αυτό το κάνει ιδιαίτερα δύσκολο για τα παιδιά να αποκαλύψουν μια τέτοια κακοποίηση. *(Πρεκατέ Βικτωρία,2005)*

Επιπλέον, πολλά παιδιά κακοποιούνται από άλλα παιδιά, συνήθως μεγαλύτερά τους, ή εφήβους ή νέους ενήλικες (περίπου το 1/3 των καταγεγραμμένων περιπτώσεων κακοποίησης στη Μεγάλη Βρετανία και ¼ στον Καναδά και τις ΗΠΑ).

Αν το πρόβλημα δεν εντοπιστεί και αντιμετωπιστεί με θεραπευτική βοήθεια, το νεαρό άτομο θα συνεχίζει να κακοποιεί παιδιά ως ενήλικας. Πρόσφατη έρευνα στον Καναδά έδειξε ότι παραπάνω από 40% των καταδικασμένων δραστών για σεξουαλική κακοποίηση σε παιδιά, είχαν επίσης κακοποιηθεί σεξουαλικά ως παιδιά. Τείνουν να θυματοποιούν τα παιδιά κοντά στην ηλικία όπου είχαν εκείνοι θυματοποιηθεί. Κάποιοι δράστες έχουν κακοποιήσει περισσότερα από 70 παιδιά μέχρι κάποιο από αυτά να μιλήσει.

Η ανωτέρω συγγραφέας, αναφέρει πως οι άνθρωποι που θέλουν να κακοποιήσουν παιδιά, συχνά χτίζουν πρώτα μια φιλική σχέση με το παιδί και τους ενήλικους που το προστατεύουν. Πολλοί έχουν ταλέντο να γίνονται «φίλοι» με τα παιδιά και τους κοντινούς τους ανθρώπους.

Σε έρευνα που πραγματοποίησε ο Βρετανικός Οργανισμός KIDSCAPE, βρέθηκε ότι μεγάλος αριθμός ανδρών δραστών βρίσκουν τα θύματά τους με το να

προσφέρονται να φυλάξουν το παιδί όσο απουσιάζουν οι γονείς (baby sitting). Συνήθως επιλέγουν μονογονεϊκές οικογένειες, καθώς οι εξαντλημένες μητέρες είναι ευγνώμονες να τις βοηθήσει κάποιος με το παιδί. Άλλοι αναζητούν θέσεις εργασίας που τους φέρνουν σε επαφή με παιδιά, όπως για παράδειγμα παιδικούς σταθμούς, σχολεία αθλητικούς συλλόγους κ.ά.

Κάποιοι άλλοι βρίσκουν σημεία όπου μπορούν να γνωρίσουν παιδιά χωρίς να φαίνονται επικίνδυνοι ξένοι, για παράδειγμα στα εμπορικά κέντρα, στα πάρκα, στα κολυμβητήρια στα σχολεία.

Η παιδική σεξουαλική κακοποίηση σπάνια είναι ένα απομονωμένο γεγονός, εκτός από τη σπάνια περίπτωση της απαγωγής. Τις περισσότερες φορές οι δράστες χτίζουν μια σχέση με το παιδί, που συχνά κάνει το παιδί να νιώθει υπεύθυνο και ανάκανο να αποκαλύψει τι συμβαίνει. Η μυστικότητα είναι η βάση τους και τα παιδιά είναι παγιδευμένα πριν ακόμα συνειδητοποιήσουν τι συμβαίνει.

Αρχικά οι δράστες εμφανίζονται ευγενικοί, έμπιστοι, ότι νοιάζονται και θέλουν να βοηθήσουν. Συμπεριφέρονται με προσποιητή καλοσύνη που ξεγελά τους γονείς και τα παιδιά. Μπορεί να χρησιμοποιούν απειλές και βία, ώστε να εξαναγκάζουν τα παιδιά να κάνουν αυτό που θέλουν. Μπορεί να προσφέρουν στα παιδιά ένα συνδυασμό από δώρα, χαρές, παιχνίδια, εξόδους, χρήματα και απειλές για να τα εγκλωβίσουν. Μπορεί να τους προσφέρουν τσιγάρα, ποτό, το να μείνουν έξω μέχρι αργά, το να παρακολουθήσουν περισσότερη τηλεόραση, γενικώς τα απαγορευμένα πράγματα. Μπορεί να τα απειλήσουν με βία ή με απόσυρση της αγάπης τους, αν δεν κάνουν τα παιδιά αυτό που θέλουν.

Οι περισσότεροι προσπαθούν να μάθουν όσα γίνεται περισσότερα για το παιδί και να το απομακρύνουν από τους γονείς του. *(Πρεκατέ Βικτωρία,2005)*

ΓΙΑΤΙ ΟΙ ΔΡΑΣΤΕΣ ΚΑΚΟΠΟΙΟΥΝ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ :

Πώς γίνεται κάποιοι φαινομενικά ευγενικοί και αξιοσέβαστοι άνθρωποι να κακοποιούν παιδιά; Μερικοί γνωρίζουν ότι αυτό που κάνουν προκαλεί μεγάλη ζημιά. Άλλοι πάλι εξαπατούν τον εαυτό τους να πιστέψει ότι απλώς θέλουν να «αγαπήσουν» τα παιδιά.

Αυτοί οι δράστες βλέπουν εικόνες άλλων δραστηρίων στην τηλεόραση και δεν αναγνωρίζουν σε αυτούς τον εαυτό τους. Νιώθουν εντάξει γιατί εξαπατούν τον εαυτό

τους να πιστέψει ότι η κακοποίηση δεν κάνει κακό στο παιδί, ή ακόμη ότι μπορεί να του κάνει και καλό! Κάποιες φορές η πραγματικότητα γίνεται στιγμιαία συνειδητή και τότε καταθλίβονται. Προσπαθούν να διώξουν την ενοχή, κατηγορώντας τους άλλους και συνήθως το παιδί. Κάποιοι, αλλά όχι όλοι, έχουν και οι ίδιοι κακοποιηθεί, ενώ κάποιοι έρχονται από βίαια ή δυστυχή οικογενειακά περιβάλλοντα.

Αν η κακοποίηση παραμείνει μυστικό, συνεχίζεται. Αν όμως μιλήσουν σε κάποιον, μπορεί να ξεκινήσει η θεραπευτική διαδικασία και να υπάρξει θετική αλλαγή, ώστε να γίνουν ασφαλέστεροι πολίτες. Τα θεραπευτικά προγράμματα που είναι διαθέσιμα σε χώρες όπως ΗΠΑ και Καναδά, βοηθούν τους δράστες να κατανοήσουν και να ελέγξουν τη συμπεριφορά τους, μειώνοντας έτσι τον κίνδυνο για τα παιδιά. *(Πρεκατέ Βικτωρία,2005)*

Οι γονείς χρειάζεται να γνωρίζουν όσο το δυνατόν περισσότερα για τους ανθρώπους στους οποίους εμπιστεύονται τα παιδιά τους και να έχουν ελέγξει την καταλληλότητά τους αρκετά.

Θα πρέπει επίσης να γνωρίζουν ότι τα παιδιά μπορεί να κινδυνεύουν από έναν άνθρωπο που αγαπούν και εμπιστεύονται οι γονείς. Οι δράστες μπορεί να ψάχνουν για παιδιά που είναι πολύ μικρά για να μιλήσουν, παιδιά με περιέργεια και φιλικά, που ζητούν προσοχή, που δεν έχουν αυτοπεποίθηση και αυτοεκτίμηση, που είναι δυστυχισμένα, που νιώθουν μοναξιά, που είναι ευάλωτα λόγω προβλημάτων στο σπίτι και το σχολείο ή έχουν ειδικές ανάγκες και δυσκολεύονται να επικοινωνήσουν.

Όπως αναφέρει ένας δράστης: «Ψάχνω για παιδιά που φαίνονται μοναχικά, λυπημένα, ή έχουν ανάγκη προσοχής. Μετά παίρνω το χρόνο μου για να κερδίσω την εμπιστοσύνη τους και να γίνω φίλος μαζί τους. Με τον καιρό θα κάνουν ό,τι τους ζητήσω». *(Πρεκατέ Βικτωρία,2005)*

Οι δράστες μπορεί να προσφέρουν στο παιδί μια ποικιλία από δώρα, χαρές και απειλές για το τι θα συμβεί αν το παιδί αρνηθεί ή αποκαλύψει κάτι σε κάποιον. Έτσι το παιδί μπορεί να φοβηθεί ότι θα υποστεί βία ή ότι η οικογένεια θα διασπαστεί ή ότι ο πατέρας θα πάει στη φυλακή.

Επίσης πολύ μικρά παιδιά ή παιδιά με νοητική καθυστέρηση μπορεί να μην έχουν τις λέξεις ή τους τρόπους επικοινωνίας για να πουν στους ανθρώπους τι συμβαίνει.

Οι δράστες είναι ειδικοί στο να χρησιμοποιούν δικαιολογίες και παραποιήσεις για να κρατούν τα παιδιά μπερδεμένα και σιωπηλά, όπως όταν ο δράστης λέει: «Σου

άρεσε», το παιδί σκέφτεται «Μερικές φορές νιώθω ωραία, ίσως έχει δίκιο». Ή πάλι, όταν ο δράστης λέει: « Θα σκότωνε τη μητέρα σου αν το μάθαινε», το παιδί σκέφτεται «Πράγματι..» (Γρεκατέ Βικτωρία,2005)

2.2. ΕΜΠΟΡΙΑ ΑΝΘΡΩΠΩΝ – TRAFFICKING

Στην Ελλάδα, όπως και στις περισσότερες χώρες της Ευρώπης, η παράνομη διακίνηση και εμπορία ανθρώπων είναι στενά συνδεδεμένη με τη σεξουαλική εκμετάλλευση. (www.nchr.gr/category.php?category_id=68). Η σεξουαλική παρενόχληση έκανε την εμφάνισή της ως «εμπόριο λευκής σαρκός» με κύριες μορφές την πορνεία, την πορνογραφία και λίγο αργότερα το σεξουαλικό τουρισμό τόσο σε ενήλικες όσο και σε ανήλικους.

Με την πάροδο του χρόνου όμως ο όρος αυτός μετεξελίχθηκε σε trafficking, που εκτός των παραπάνω περιλαμβάνει την εκμετάλλευση στην εργασία, την επαιτεία, την αφαίρεση οργάνων, το εμπόριο βρεφών, ακόμη και τη στρατολόγηση ανηλίκων σε ένοπλες ομάδες. *(Παράνομη διακίνηση και εμπορία ανθρώπων με σκοπό την οικονομική / σεξουαλική εκμετάλλευση, Trafficking in Human Beings – THB)*

Σύμφωνα με τα παραπάνω συνοπτικά, η παράνομη διακίνηση και εμπορία ανθρώπων (trafficking) ορίζεται στο διεθνές δίκαιο η στρατολόγηση, μεταφορά, υπόθαλψη ή αποδοχή προσώπων, που γίνεται με απειλή ή άσκηση βίας ή άλλες μορφές εξαναγκασμού, απαγωγής, απάτης ή κατάχρησης εξουσίας ή χρησιμοποίηση μιας ιδιαίτερα ευάλωτης θέσης, με σκοπό την εκμετάλλευση αυτών των προσώπων από ένα άλλο πρόσωπο. Στον όρο εκμετάλλευση περιλαμβάνεται τουλάχιστον η εκμετάλλευση της πορνείας άλλων ή άλλες μορφές σεξουαλικής εκμετάλλευσης, η αναγκαστική εργασία, η δουλεία και οι παρεμφερείς πρακτικές και η αφαίρεση οργάνων. (Ελένη Πετρούλα 2002)

2.2.1 ΣΤΑΔΙΑ TRAFFICKING

Σύμφωνα με τον Ιωάννη Καραπατάκη, πρόεδρο της Τοπικής Διοίκησης Αθηνών Διεθνούς Ενώσεως Αστυνομικών, το trafficking περιλαμβάνει τρία στάδια:

- Ø τη στρατολόγηση με διάφορες υποσχέσεις (εργασία – πολλά χρήματα – καλή ζωή – γάμο),
- Ø τη μεταφορά από τη χώρα καταγωγής στους κατά τόπους προορισμούς

Ø την εκμετάλλευση.

Χωρίς να υπάρχουν επίσημα στοιχεία, αλλά σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκτιμάται ότι μισό εκατομμύριο παιδιά αποτελούν κάθε χρόνο αντικείμενο διακίνησης στη Δυτική Ευρώπη με δισεκατομμύρια κέρδη για τα κυκλώματα που στηρίζονται στην ακόρεστη σεξουαλική επιθυμία των Ευρωπαίων. (www.unicef.gr/oldpress/pdfs/mag65-a.pdf)

Η διακίνηση ανθρώπων είναι η τρίτη πιο κερδοφόρα παράνομη επιχείρηση παγκοσμίως μετά το εμπόριο ναρκωτικών και το εμπόριο όπλων, παρουσιάζοντας κέρδη ύψους 12 δις δολαρίων ετησίως. (Στοιχεία Ο.Η.Ε)

2.2.2 ΑΙΤΙΑ TRAFFICKING

- Ø Η έλλειψη δικαιωμάτων και ελευθεριών για τις γυναίκες και τα κορίτσια – διάκριση και βία κατά των γυναικών - κοριτσιών
- Ø Η έλλειψη υποδομών που να εξασφαλίζουν ίσες ευκαιρίες εργασίας στα κορίτσια, τα οποία κατά συνέπεια πλήττονται περισσότερο από την ανεργία, τη φτώχεια, την οικονομική κατάσταση της χώρας, την οικογενειακή κατάσταση, την πολιτική κατάσταση της χώρας (εμφύλιος, βομβαρδισμοί, εισβολές από άλλες χώρες), την έλλειψη προσδοκιών, την προσφυγιά και άλλα. (www.traffickingoutline.pdf)

Η έλλειψη δικαιωμάτων των γυναικών – κοριτσιών θεωρείται ο πρώιμος αιτιογενής παράγοντας της γυναικείας μετανάστευσης και του trafficking. Οι κυβερνήσεις που αποτυγχάνουν να προστατεύσουν και να προωθήσουν δικαιώματα για τα κορίτσια, είτε αυτά είναι πολιτικά ή ατομικά είτε οικονομικά και κοινωνικά, αποδυναμώνουν το γυναικείο φύλο, καθιστώντας το ευάλωτο προς τα δίκτυα σωματεμπορίας και το ωθούν προς τη μετανάστευση, και δεδομένης της αποδυνάμωσής του, πέφτει θύμα του trafficking.

Η αποτυχία του κράτους να εγγυηθεί δικαιώματα γυναικών (ανήλικων και ενήλικων), οδηγεί στη σεξουαλική και οικονομική εκμετάλλευση της γυναίκας – και

κατά επέκταση και των κοριτσιών – στο σπίτι και στην κοινωνία, καθώς και μέσα στις τοπικές, εθνικές και διεθνείς οικονομίες. (www.traffickingoutline.pdf)

Η έλλειψη δικαιωμάτων και ελευθεριών για το γυναικείο φύλο οξύνεται από εξωτερικούς παράγοντες, όπως είναι το ολοένα αυξανόμενο χάσμα μεταξύ πλούσιων και φτωχών ανθρώπων.

Οι οικονομικές, κοινωνικές και πολιτικές ανισότητες που υπάρχουν ανάμεσα στις αστικές και μη – αστικές περιοχές, στην πλειοψηφία και τη μειοψηφία, στους ανεπτυγμένους και στους αναπτυσσόμενους, οδηγούν σε εσωτερικές και διεθνείς πολιτικές αστάθειες και βίαιες αναταραχές, όπως τα γεγονότα στην Αλβανία το 1997 και στην Ινδονησία το 1998, κατά τη διάρκεια των οποίων οι γυναικείοι πληθυσμοί ήταν στο στόχαστρο συγκεκριμένων μορφών φυλετικής βίας, όπως συστηματικοί και μαζικοί βιασμοί. (www.traffickingoutline.pdf)

Οι περισσότερες χώρες προέλευσης θυμάτων διεθνικής σωματεμπορίας, έχουν υποστεί σοβαρές οικονομικές και κοινωνικές μεταπτώσεις. Η ανεργία, ο πληθωρισμός, τα μικρά εισοδήματα και η φτώχεια αυξήθηκαν.

Ως συνέπεια των ένοπλων συγκρούσεων, της οικονομικής ύφεσης και της έλλειψης ισχυρού κράτους δικαίου, οι συνθήκες διαβίωσης χειροτερεύουν, επιτρέποντας την ανάπτυξη παραοικονομιών.

Η παράνομη διακίνηση αγαθών, όπλων και ανθρώπων, η διαφθορά των κρατικών υπαλλήλων, οι οργανωμένες εγκληματικές ομάδες, η αποδοχή παράνομων εισοδημάτων ως μέσον επιβίωσης, καθώς και η ανεξέλεγκτη μετανάστευση, είναι φαινόμενα που αποτελούν το νέο κανόνα σε πολλές από τις χώρες προέλευσης.

Η νέα κατάσταση έχει ιδιαίτερο αντίκτυπο στο γυναικείο φύλο, καθώς οι εμπόλεμες συγκρούσεις και η οικονομική μετάβαση αποδυναμώνουν ακόμη περισσότερο τη θέση της γυναίκας στην αγορά εργασίας.

Η αποτυχία των υπάρχοντων οικονομικών, πολιτικών και κοινωνικών υποδομών να παράσχουν ίσες και δίκαιες ευκαιρίες στις γυναίκες για εργασία, διακρίσεις στην αγορά εργασίας, η αυξανόμενη ανεργία, οι χαμηλοί μισθοί, η έλλειψη εκπαιδευτικών ευκαιριών, είναι παράγοντες που συνεισφέρουν στην υπεραντιπροσώπηση του γυναικείου φύλου στους αριθμούς των φτωχών παγκοσμίως.

Η φτώχεια παίρνει γυναικείο πρόσωπο, ενώ αυξάνεται και η γυναικεία μετανάστευση. Η μετακίνηση γυναικείων πληθυσμών προς αναζήτηση βιώσιμων οικονομικών προοπτικών γίνεται αντικείμενο προς εκμετάλλευση και η εκμετάλλευση

διευκολύνεται από την υποδεέστερη θέση της γυναίκας στο παγκόσμιο οικονομικό, πολιτικό και κοινωνικό σύστημα. (www.traffickingoutline.pdf)

2.2.3. ΜΟΡΦΕΣ TRAFFICKING

Οι συνηθέστερες μορφές trafficking είναι οι ακόλουθες :

- Ø Εκμετάλλευση εργασίας (καταναγκαστική ή υποχρεωτική εργασία)
- Ø Παροχή σεξουαλικών υπηρεσιών / σεξουαλική εκμετάλλευση (ιδίως γυναικών και παιδιών)
- Ø Παιδική πορνογραφία
- Ø Επαιτεία
- Ø Αφαίρεση οργάνων, ιστών ή / και άλλων στοιχείων του ανθρωπίνου σώματος
- Ø Εμπόριο βρεφών για παράνομες υιοθεσίες
- Ø Στρατολόγηση ανηλίκων σε ένοπλες ομάδες (*Παράνομη διακίνηση και εμπορία ανθρώπων με σκοπό την οικονομική / σεξουαλική εκμετάλλευση, Trafficking in Human Beings – THB*)

2.2.4. ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΔΙΕΘΝΙΚΗΣ ΣΩΜΑΤΕΜΠΟΡΙΑΣ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ

Σε παγκόσμιο επίπεδο εκτιμάται ότι 700.000 με 2.000.000 παιδιά το χρόνο πέφτουν θύματα οργανωμένων δικτύων εμπορίας ανθρώπων. (*U.S, Department of state, Victims of trafficking and Violence Protection Act of 2000: Trafficking in Persons Report (2001) p.l., <http://usinfo.state.gov/topical/global/traffic>*)

Στη νοτιοανατολική Ασία εκτιμάται ότι περίπου 1.000.000 παιδιά προωθούνται στην πορνεία κάθε χρόνο. Στις Η.Π.Α., κάθε χρόνο διακινούνται, με σκοπό την πορνεία, περίπου 50.000 παιδιά.

Στην Ευρώπη, 500.000 παιδιά διακινούνται κάθε χρόνο με σκοπό την πορνεία, από την Ανατολική Ευρώπη σε διάφορα μέρη του κόσμου. (*U.S, Department of state, Victims of trafficking and Violence Protection Act of 2000: Trafficking in Persons Report (2001) p.l., <http://usinfo.state.gov/topical/global/traffic>*)

Στοιχεία για τις διαστάσεις του trafficking στην Αφρική είναι λιγότερο διαθέσιμα, λόγω έλλειψης ερευνών στη συγκεκριμένη περιοχή. Αναφέρεται ότι παιδιά της Μαυριτανίας διακινούνται εσωτερικώς, ανάμεσα στις διάφορες φυλές.

Υπολογίζεται επίσης, ότι πάνω από 25.000 Κενυάτες, θύματα του trafficking, ζουν σε συνθήκες σκλαβιάς σε χώρες της Μέσης Ανατολής. Τέλος, το ανθρώπινο δουλεμπόριο, ιδίως σε γυναίκες και παιδιά, ανθεί στο νότιο Σουδάν με την ανοχή της κυβέρνησης. (Λάζος 2005)

Το trafficking δε συνεπάγεται απαραίτητα και πέρασμα συνόρων, αλλά τα θύματα μπορεί και να διακινούνται μέσα στα όρια μιας χώρας. Οι δρόμοι και οι τρόποι του αλλάζουν αδιάκοπα. Το κυρίαρχο σχήμα όμως εξακολουθεί να είναι το εξής: χώρα προέλευσης, χώρα transit και χώρα υποδοχής. Οι δρόμοι του trafficking ταυτίζονται συχνά με τους δρόμους της μετανάστευσης. (Ελένη Πετρουλά 2002)

Η πορεία του trafficking είναι όμοια με τη διεθνή μεταναστευτική πορεία: η κίνηση παραδοσιακά ήταν από το Νότο προς τον Βορρά. Σύγχρονες τάσεις ωστόσο δείχνουν ότι το trafficking διενεργείται και εντός συγκεκριμένων γεωγραφικών περιφερειών. Όπως και με τη μετανάστευση, οι χώρες προέλευσης, διαμετακόμισης και προορισμού των θυμάτων του trafficking αλλάζουν συνεχώς, λόγω της οικονομικής και πολιτικής αστάθειας παγκοσμίως.

Η Ειδική Εισηγήτρια του Ο.Η.Ε. για τη βία κατά των γυναικών, Radica Coomaraswamy, στην Έκθεσή της σχετικά με τη διεθνή σωματεμπορία του 2000, αναφέρει ενδεικτικά χώρες προέλευσης και προορισμού των θυμάτων του trafficking, τονίζοντας ότι η λίστα δεν είναι εξαντλητική:

- ∅ Χώρες προέλευσης: Αφγανιστάν, Αλβανία, Βιετνάμ, Βουλγαρία, Ινδία, Καμπότζη, Κίνα, Κολομβία, Κόσοβο, Κροατία, Λάτβια, Λευκορωσία, Λιθουανία, Μεξικό, Μπαγκλαντές, Μυανμάρ, Νεπάλ, Ουγγαρία, Πακιστάν, Πολωνία, Ρωσία, Ρουμανία, Σλοβακία, Ταϊλάνδη.
- ∅ Χώρες προορισμού: Αγγλία, Αυστρία, Αυστραλία, Βέλγιο, Καναδάς, Γερμανία, Γιουγκοσλαβία, Ελβετία, Ελλάδα, Η.Π.Α., Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, Ιαπωνία, Ινδία, Ισπανία, Ισραήλ, Ιταλία, Κίνα, Κύπρος, Μαλαισία, Ολλανδία, Πακιστάν, Πολωνία, Σαουδική Αραβία, Ταϊβάν, Ταϊλάνδη, Τουρκία.
(www.traffickoutline.pdf)

2.2.5 ΤΟ TRAFFICKING ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Το διεθνές εμπόριο ανηλίκων με σκοπό τη σεξουαλική – οικονομική εκμετάλλευση (trafficking), εμφανίστηκε στην Ελλάδα από τη δεκαετία του 1980 και κορυφώθηκε κατά τη δεκαετία του 1990, προκαλώντας ριζικές αλλαγές στην πορνεία και την παράνομη οικονομία, ενώ επέδρασε και στον πολιτισμό των φύλων.

Κατά την περίοδο 1999 – 2000, πάνω από 75.000 παιδιά υπήρξαν θύματα εξαναγκαστικής πορνείας. Οι κύριες χώρες που τροφοδότησαν το ανθρωπινό υλικό ήταν, περίπου, κατά 40% η Ρωσία, 30% η Ουκρανία, 10% η Ρουμανία και η Βουλγαρία και 16% η Αλβανία. (www.traffickingoutline.pdf)

Τα κορίτσια – θύματα της εξαναγκαστικής πορνείας δεν γνώριζαν τι θα αντιμετώπιζαν στην Ελλάδα.

- Ø Ήρθαν παρά τη θέλησή τους και στην Ελλάδα και στην πορνεία. Συνήθως τα κορίτσια αυτά τις πούλαγαν συγγενικά τους πρόσωπα ή τα απήγαγαν και τα εκβίαζαν κυκλώματα σωματεμπορίας. Ασκήθηκε πάνω τους κάθε είδους ψυχολογική ή/ και σωματική βία.
- Ø Ήρθαν με την θέλησή τους στην Ελλάδα, αλλά όχι και στην πορνεία. Στην πλειονότητά τους, ήρθαν στην Ελλάδα για εξεύρεση εργασίας. Τα κυκλώματα όμως της σωματεμπορίας τα εξαπάτησαν και τα προώθησαν στην πορνεία, ασκώντας κάθε είδους ψυχολογική ή/ και σωματική βία. (www.traffickingoutline.pdf)

Και στις δύο περιπτώσεις, τα κορίτσια ζουν σε καθεστώς δουλείας. Είναι θύματα διεθνικής σωματεμπορίας.

Επιπλέον, τα συγκεκριμένα άτομα αδυνατούν να αντιδράσουν:

- Ø λόγω ενός πλαισίου αποξένωσης, βίας και τρομοκρατίας που μεθοδεύεται από τους σωματεμπόρους, (φυλάκιση σε δωμάτια, κράτηση διαβατηρίου, απειλές και άλλα)
- Ø λόγω αδυναμίας επικοινωνίας με το περιβάλλον. Σε αυτό συμβάλλουν η μοναξιά και η απομάκρυνσή τους από κάθε συγγενικό ή φιλικό πρόσωπο, η

άγνοια της γλώσσας, ο φόβος και η αποξένωσή τους από την ευρύτερη κοινωνία

- Ø λόγω αδυναμίας / αδιαφορίας της οργανωμένης πολιτείας για εντοπισμό, προστασία, περίθαλψη και αποκατάσταση των παιδιών θυμάτων. (www.traffickingoutline.pdf)

Από τα μέσα της δεκαετίας του 1990 όμως, υπήρξε αυξανόμενη μια κοινωνική ευαισθητοποίηση αλλά και πιέσεις από διεθνείς οργανισμούς και άλλες χώρες για την αναγνώρισή του ως προβλήματος και την αντιμετώπισή του.

Στις αρχές του 2000, η πολιτεία ανέλαβε κυρίως κατασταλτική δράση ενάντια στο trafficking (δημιουργία ν. 3064/2002, ειδικών ομάδων καταπολέμησης σε Ε.Λ.Α.Σ. και άλλα).

Παράλληλα, έλαβε χώρα μια ενεργοποίηση της κοινωνίας των πολιτών (μη κυβερνητικές οργανώσεις, διακρατικοί οργανισμοί) με σκοπό την κοινωνική ενημέρωση και την αρωγή των θυμάτων του trafficking.

Το trafficking γνώρισε μια μείωση σε αριθμό και σε εκδηλώσεις βίας και βαρβαρότητας, ενώ παρουσιάζει μια τάση για εκσυγχρονισμό σε όρους αγοράς. Σε ένα άλλο επίπεδο, τείνει να αποτελέσει πλέον, υπό όρους, αποδεκτή κανονικότητα στον καθημερινό πολιτισμό. (Λάζος, Γ., 2002)

Το 2004, οι υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας επελήφθησαν σε 65 υποθέσεις εμπορίας ανθρώπων και σωματεμπορίας εκ των οποίων οι 29 διαπράχθηκαν από εγκληματικές οργανώσεις. Από τις έρευνες και τις προανακρίσεις των υποθέσεων αυτών κατηγορήθηκαν 352 δράστες, Έλληνες και αλλοδαποί, ενώ υπήρξαν 181 θύματα (εκ των οποίων και ανήλικοι) οικονομικής και σεξουαλικής εκμετάλλευσης.

Για το 2005, οι υπηρεσίες της Ελληνικής Αστυνομίας επιλήφθηκαν σε 60 υποθέσεις εμπορίας ανθρώπων και σωματεμπορίας, εκ των οποίων 17 διαπράχθηκαν από εγκληματικές οργανώσεις. Από τις έρευνες και τις προανακρίσεις των υποθέσεων αυτών κατηγορήθηκαν 202 δράστες, Έλληνες και αλλοδαποί, ενώ υπήρξαν 137 θύματα οικονομικής και σεξουαλικής εκμετάλλευσης. (www.unicef.gr/oldpress/pdfs/mag65-a.pdf)

Το διεθνοποιημένο αυτό φαινόμενο στην Ελλάδα σχετίζεται κυρίως με τη γεωγραφική της θέση ως χώρα προορισμού – εγκατάστασης αλλά και διαμετακόμισης παιδιών σε άλλες χώρες. Δυστυχώς στην Ελλάδα δεν δόθηκε η

έμφαση που έπρεπε για την ανάδειξη του προβλήματος και την ευαισθητοποίηση των διωκτικών αρχών που έρχονται σε επαφή με τα θύματα του trafficking με αποτέλεσμα τα δυσμενή σχόλια των άλλων κρατών.

Δεν είναι τυχαία η διάθεση υψηλών κονδυλίων σε Κοινοτικά Προγράμματα, τα οποία υποχρεώνουν την ανάπτυξη της διακρατικής συνεργασίας και ενθαρρύνουν τη σύμπραξη διαφόρων Κυβερνήσεων και Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (ΜΚΟ) για την καταπολέμηση του φαινομένου και την παροχή αρωγής και προστασίας στα θύματα. (www.unicef.gr/oldpress/pdfs/mag65-a.pdf)

2.3. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ

2.3.1. ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΛΗΨΗΣ

Η βία κατά των παιδιών είναι ευρύτατα διαδεδομένο φαινόμενο σε όλες τις κοινωνίες. Η ενδοοικογενειακή βία είναι το πιο αποσιωπημένο έγκλημα στον κόσμο και αφορά γυναίκες και παιδιά, ανεξαρτήτου ηλικίας, περιβάλλοντος και κοινωνικής θέσης.

Τα τελευταία χρόνια με την ενίσχυση των μεταναστευτικών ρευμάτων, η βία εναντίον των παιδιών με σκοπό τη σεξουαλική τους εκμετάλλευση έχει προσλάβει εκρηκτικές διαστάσεις.

Οι ροές από τις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης αυξάνονται συνεχώς και προστίθενται σε εκείνες από την Ασία, την Αφρική και τη Λατινική Αμερική. Τα παιδιά πλήττονται περισσότερο από τη σύγχρονη αυτή μορφή δουλείας, που παραβιάζει ανθρώπινα δικαιώματα και συνδέεται τόσο με τη φτώχεια όσο και με την κουλτούρα της βίας και της πατριαρχίας.

Η Ελλάδα πλήττεται άμεσα από τη δράση των διεθνών οργανωμένων εγκληματικών δικτύων γιατί λόγω της γεωγραφικής της θέσης αποτελεί χώρα υποδοχής. Αλλά πέραν της ισχύουσας ήδη νομοθεσίας θα πρέπει να αναληφθούν πρωτοβουλίες και να σχεδιαστούν συγκεκριμένα μέτρα καταπολέμησης της σεξουαλικής βίας και της εκμετάλλευσης παιδιών. *(Άννα Καραμάνου,)*.

Ένα τέτοιο αποτελεσματικό μέτρο μπορεί να αποτελέσει η σύσταση και λειτουργία ενός κέντρου, που θα λειτουργεί στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου για τη μετανάστευση, του οποίου η έδρα, σύμφωνα με απόφαση του Ευρωπαϊκού συμβουλίου, έχει ορισθεί να είναι η Ελλάδα.

Βασικός σκοπός του κέντρου θα είναι να ενισχύσει την αντιμετώπιση του προβλήματος της βίας εναντίον των παιδιών και των γυναικών, με ιδιαίτερη φροντίδα για τις πλέον ευάλωτες πληθυσμιακές ομάδες, που είναι τα θύματα ενδοοικογενειακής βίας, τα θύματα της αναγκαστικής πορνείας και της εμπορίας (trafficking).

Το κέντρο θα στοχεύει επίσης στην ενημέρωση του κοινού για το πρόβλημα της βίας και της εμπορίας ανθρώπων σε διευρυμένο ευρωπαϊκό επίπεδο και στη

μεταβολή της επικρατούσας στερεοτυπικής άποψης για τα θύματα βίας και του trafficking, που συχνά τείνει να είναι περισσότερο αρνητική για τα θύματα παρά για τους θύτες.

Το έργο του κέντρου θα συνεισφέρει, επομένως, στην περαιτέρω ανάπτυξη, ενίσχυση και συντονισμό των μελλοντικών ευρωπαϊκών πολιτικών στον τομέα της πρόληψης και αρωγής θυμάτων. (Αννα Καραμάνου,).

Σημαντικό ρόλο στην πρόληψη της σεξουαλικής κακοποίησης παίζουν τόσο οι γονείς και οι εκπαιδευτικοί να είναι ενήμεροι, ώστε να προστατεύουν τα παιδιά, όσο και τα ίδια τα παιδιά να γνωρίζουν τους πιθανούς κινδύνους που τα απειλούν για να προφυλάσσονται. (<http://www.hamogelo.gr>)

Επιβάλλεται επίσης να αναπτυχθεί μια ανοιχτή σχέση εμπιστοσύνης μεταξύ των γονέων, των δασκάλων και των παιδιών. Να εισακούγονται οι φόβοι και οι ανησυχίες τους και να δίδονται συμβουλές, προκειμένου τα παιδιά να είναι υποψιασμένα σε περίπτωση που έρθουν αντιμέτωπα με τέτοιου είδους καταστάσεις. (Πρεκατέ Βικτωρία,2005)

Συγκεκριμένα οι γονείς συμβάλλοντας στην σεξουαλική διαπαιδαγώγηση, πρέπει να γνωρίζουν τα παρακάτω:

- Ø Το παιδί πάνω από τα τρία χρόνια του πρέπει να γνωρίζει τα μέρη του σώματός του, το όνομά τους και τη λειτουργία τους. Μιλάμε για αυτά με την πρώτη κατάλληλη ευκαιρία και ανάλογα με την ηλικία.
- Ø Το παιδί πρέπει να γνωρίζει να λέει «όχι» σε οποιονδήποτε προσπαθεί να το αγγίξει, ενώ το ίδιο δεν θέλει. Το σώμα του παιδιού του ανήκει και πρέπει να απαιτεί σεβασμό από τους άλλους σε αυτό.
- Ø Το παιδί πρέπει να σέβεται τους ενήλικες, αλλά να μη συγκατατίθεται σε ότι του ζητούν, αν αυτό το ενοχλεί και το τρομάζει ή δεν το έχει διδαχτεί από τους ίδιους τους γονείς του.
- Ø Δεν μένει το παιδί μόνο του ή με κάποιον που δεν είναι πολύ γνωστός στους γονείς για πολλές ώρες και χωρίς διακριτική παρακολούθηση.
- Ø Πρέπει να ενθαρρύνεται το παιδί σε ανοιχτή και ειλικρινή επικοινωνία με τους γονείς του, ώστε να μπορεί να τους εκμυστηρευτεί ό,τι του συμβαίνει, ακόμη και αν αισθάνεται συνενοχή. Οι γονείς ακούνε πάντα προσεκτικά ό,τι τους λέει

και δεν εκφράζονται αρνητικά ή απορριπτικά αλλά το διερευνούν. Αν του δείξουν ότι δεν το πιστεύουν, δεν θα τους ξαναεμπιστευτεί.

- Ø Ελέγχουν τους λόγους που κάνουν το παιδί να μην θέλει να μείνει με κάποιον ή που τον αποστρέφεται.
- Ø Γνωρίζουν πάντα τους φίλους του και τους ανθρώπους που είναι κοντά του.
- Ø Επιβλέπουν το παιδί όταν πλοηγείται στο διαδίκτυο ή χρησιμοποιεί τον υπολογιστή του. (www.hamogelo.gr)

2.3.2 ΜΕΤΡΑ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ

Για την καταπολέμηση της σεξουαλικής εκμετάλλευσης των παιδιών, απαραίτητη προϋπόθεση είναι η πρόκληση ενός κύματος ντροπής και αισθήματος εξορισμού της δημόσιας γνώμης εναντίον των παρανομούντων, ώστε να είναι γενική η απαίτηση να εφαρμόζονται οι νόμοι και να λαμβάνονται όλα τα νομικά, προληπτικά, παιδαγωγικά και ψυχολογικά μέτρα. (www.istoselides.gr/news/print.php?sid=1502)

Μαζί με την καταπολέμηση της φτώχειας, της ανέχειας και της κακομοιριάς, σημαντική προϋπόθεση είναι ο εκδημοκρατισμός των κοινωνιών, μαζί με τη δημιουργία ενός κώδικα ηθικής, διότι ο τουρισμός του σεξ είναι δημιουργία των πολιτών της ευημερίας και για αυτό το λόγο το σχέδιο δράσης πρέπει να βρίσκεται κάτω από τη διεθνή και πανεθνική καθοδήγηση και συνεργασία. Μόνο έτσι μπορεί να αναχαιτιστεί το κύμα της διαφθοράς σε όλες τις χώρες, κυρίως όμως στις δυτικές.

Για παράδειγμα, η παγκόσμια οργάνωση για τη διατροφή, στη συγκέντρωση κορυφής στη Ρώμη, ανακοίνωσε ότι 800 εκατομμύρια άνθρωποι σε όλο τον κόσμο υποφέρουν από την πείνα. Στη Νότια Αφρική απειλούνται πάνω από 10 εκατομμύρια ανθρώπων από την πείνα.

Το λιγότερο ένα εκατομμύριο τόνοι ειδών διατροφής είναι απαραίτητοι για να εξαλείψουν το πρόβλημα. Με το παγκόσμιο Κογκρέσσο γίνεται προσπάθεια να τοποθετηθούν πολιτικοί στόχοι για να μειωθεί ο αριθμός του απειλούμενου, από την πείνα, πληθυσμού σε όλο τον κόσμο, έως το 2015, στα 400 εκατομμύρια.

Ο πολιτικός αυτός στόχος είχε τεθεί αρχικά ως το 1996. Για να επιτευχθεί όμως απαιτούνταν προγράμματα εναντίον της πείνας ύψους 24 εκατομμυρίων δολαρίων το χρόνο. Στο παγκόσμιο Κογκρέσσο της Ρώμης έλαβαν μέρος 5000

αντιπρόσωποι από περισσότερες από 180 χώρες. Επίσης, έλαβε χώρα και μεγάλη διαδήλωση από ανθρώπους από πολλά κράτη, οι οποίοι είναι αντίπαλοι της παγκοσμιοποίησης και απαιτούν βοήθεια και δραστικά μέτρα εναντίον της πείνας. (www.istoselides.gr/news/print.php?sid=1502)

Όσον αφορά στην πρόταση σχετικά με την καταπολέμηση της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και της παιδικής πορνογραφίας, η επιτροπή αποσκοπεί στο να βελτιώσει τις διατάξεις της κοινής δράσης του 1997, ποινικοποιώντας το σύνολο των συμπεριφορών που συνδέονται με την παιδική πορνεία, συμπεριλαμβανομένης της διαφυγής στο internet.

Το κείμενο εντάσσεται στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων που διεξάγονται στο Συμβούλιο της Ευρώπης για την κατάρτιση μιας σύμβασης με θέμα την εγκληματικότητα στον κυβερνοχώρο. Με την επινόηση κοινών ορισμών, η πρόταση αποσκοπεί επίσης στο να διευκολύνει τη δικαστική συνεργασία σε αυτές τις υποθέσεις, εξασφαλίζοντας, ότι τα άτομα που είναι ύποπτα για τη διάπραξη αδικήματος σε ξένη χώρα, δε μπορούν να διαφύγουν από τη δικαιοσύνη. Τέλος, προβλέπονται ειδικές διατάξεις υπέρ των θυμάτων. (<http://europa.eu/bulletin/ell200012/p104014.html>)

Για να είναι αποτελεσματικές οι στρατηγικές καταπολέμησης της παράνομης διακίνησης σε όλο το φάσμα του φαινομένου, πρέπει να στοχεύουν ενάντια τόσο στην προσφορά, δηλαδή στους διακινητές, όσο και στη ζήτηση, δηλαδή στους «πελάτες».

Όσον αφορά στην προσφορά, οι συνθήκες που οδηγούν στην παράνομη διακίνηση των ανθρώπων πρέπει να αντιμετωπίζονται μέσα από τα προγράμματα, τα οποία θέτουν τις κοινότητες σε επιφυλακή, ως προς τους κινδύνους της παράνομης διακίνησης, να βελτιώνουν και να επεκτείνουν τις εκπαιδευτικές και οικονομικές ευκαιρίες για τις ευάλωτες ομάδες, να προάγουν την ίση πρόσβαση στη μόρφωση, να ενημερώνουν τους ανθρώπους ως προς τα νόμιμα δικαιώματά τους και να δημιουργούν ευκαιρίες για πληρέστερη και καλύτερη ζωή. (<http://www.vassilisk.blogspot.com/20060501vassiliskarchive.html>)

Σχετικά με τους «πελάτες», οι διωκτικές αρχές πρέπει να τους καταδιώκουν σθεναρά καθώς και εκείνους που τους βοηθούν και τους υποθάλπουν. Πρέπει να καταπολεμούν τη διαφθορά στο δημόσιο τομέα, η οποία διευκολύνει το εμπόριο και επωφελείται από αυτό. Πρέπει να εντοπιστούν και να αποκλειστούν οι δίοδοι της παράνομης διακίνησης και να συντονιστούν οι αρμοδιότητες των διωκτικών αρχών.

Ακόμη, πρέπει να εκπαιδευτεί το προσωπικό για να είναι σε θέση να αναγνωρίζει και να κατευθύνει τα θύματα διακίνησης σε κέντρα παροχής κατάλληλης φροντίδας.

Ως προς τη ζήτηση, όσοι εκμεταλλεύονται διακινούμενα άτομα πρέπει να εξακριβώνεται η ταυτότητά τους και να διώκονται νομικά. Εκμεταλλευτές διακινούμενων θυμάτων για σεξουαλική εκμετάλλευση είναι αναγκαίο να κατονομάζονται και να τιμωρούνται.

Σε σχέση με το σεξουαλικό δουλεμπόριο πρέπει να γίνονται εκστρατείες ενημέρωσης σε χώρες προορισμού, με σκοπό να γίνει πιο δύσκολη η απόκρυψη ή η άγνοια για την παράνομη διακίνηση. (<http://www.vassilisk.blogspot.com/20060501vassiliskarchive.html>)

Τα προγράμματα καταπολέμησης της παράνομης διακίνησης ανθρώπων πρέπει να συντονίζονται σε τοπικό, πολιτειακό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Στρέφοντας την προσοχή του κόσμου στο συγκεκριμένο πρόβλημα, οι επιχειρήσεις μπορούν να εξασφαλίσουν δημόσια υποστήριξη στον αγώνα τους εναντίον της παράνομης διακίνησης, ενώ τα προγράμματα που εκπονούνται από ενδιαφερόμενους φορείς είναι τα πλέον αποτελεσματικά, ικανά να επιτύχουν, καθώς συντελούν σε μια εμπειριστατωμένη θεώρηση του προβλήματος.

Ο συντονισμός και η συνεργασία σε εθνικό επίπεδο θα ενισχύσει την προσπάθεια του κράτους και θα βοηθήσει σε μια ορθολογική κατανομή των πόρων. Τα κράτη πρέπει να συνεργάζονται στενότερα, αποβλέποντας στην άρνηση παροχής νομικού ασύλου στους διακινητές, και διευκόλυνσης των διαδικασιών έκδοσής τους, προκειμένου να διωχθούν νομικά.

Οι γνώσεις πάνω στο θέμα της παράνομης διακίνησης, πρέπει συνεχώς να διευρύνονται και να ενισχύεται το δίκτυο οργανισμών και προσπαθειών που την καταπολεμά. Θρησκευτικοί φορείς, σχολεία, σύλλογοι και τα παραδοσιακά ηγετικά στελέχη πρέπει να κινητοποιηθούν και να συμπράξουν στον αγώνα.

Τα θύματα και οι οικογένειές τους παίζουν βασικό ρόλο στη μάχη αυτή, προκειμένου να εξασφαλίσουν την αποτελεσματικότητά τους μπροστά στις καινούργιες μεθόδους και τακτικές των διακινητών. Τέλος, οι κρατικοί λειτουργοί πρέπει να εκπαιδεύονται σε τεχνικές και μεθόδους καταπολέμησης της παράνομης διακίνησης των ανθρώπων.

Η ροή και οι τάσεις που τη διαμορφώνουν πρέπει να παρακολουθούνται στενά για την καλύτερη κατανόηση της φύσης και της έκτασης του προβλήματος, προκειμένου να σχεδιαστούν οι κατάλληλες στρατηγικές για την αντιμετώπισή της.

Η αντιμετώπιση όμως της σημερινής πραγματικότητας των διεθνών κυκλωμάτων παιδικής πορνείας και πορνογραφίας του διεθνούς παιδικού πορνοτουρισμού και της διεθνούς πορνικής αγοράς παιδιών – αγοριών και κοριτσιών – για να μη γίνει λόγος για το δουλεμπόριο παιδιών για πορνική εκμετάλλευση, απαιτούν την προστασία των θυμάτων, τη λήψη σοβαρών μέτρων και τη δημιουργία δομών και φορέων για την περίθαλψη, στήριξη και επανένταξή τους. (<http://www.vassilisk.blogspot.com/20060501vassiliskarchive.html>)

Όσον αφορά στην καταπολέμηση της σεξουαλικής εκμετάλλευσης, η Ευρώπη είναι ένα «πραγματικό νομοθετικό μωσαϊκό». Ορισμένες χώρες προσπαθούν να ελέγξουν τη σεξουαλική εκμετάλλευση με νομοθετικές ρυθμίσεις (Γερμανία, Αυστρία, Ολλανδία, Ελβετία, Τουρκία και Ελλάδα) χωρίς να πετύχουν κάποια μείωση, ενώ άλλες δεν ποινικοποιούν, για παράδειγμα την πορνεία, αλλά κάποιες μορφές της, όπως το «ψάρεμα πελατών».

Η νομοθετική εναρμόνιση δεν αρκεί για την εξάλειψη του προβλήματος. Η τιμωρία του πελάτη και άρα η πάταξη της ζήτησης είναι αυτή που θα επιφέρει καίριο πλήγμα κατά της σεξουαλικής εκμετάλλευσης.

Επιπλέον, με πρωτοβουλία του Υπουργείου Δημοσίας Τάξεως και του Αρχηγείου της Ελληνικής Αστυνομίας εκπονείται Σχέδιο Επιχειρησιακής – Διυπηρεσιακής Δράσης για την αντιμετώπιση του trafficking. Το Σχέδιο αυτό φέρει την κωδική ονομασία «ΙΛΑΕΙΡΑ» και σκοπός του είναι η ουσιαστική, συντονισμένη και αποτελεσματική ανταπόκριση όλων των εμπλεκόμενων στην καταπολέμηση του trafficking Φορέων, μέσω κοινών επιχειρήσεων πανελλαδικής εμβέλειας.

(Το όνομα προέρχεται από την πρώτη απαχθείσα γυναίκα στην ιστορία της ανθρωπότητας. Πρόκειται για μια από τις δύο θυγατέρες του βασιλιά της Μεσσηνίας Λεύκιππου, την Ιλάειρα, η άλλη ήταν η Φοίβη, τις οποίες απήγαγαν οι Διόσκουροι Κάστορας και Πολυδεύκης, μολονότι ήταν ξαδέρφες τους και παρά το γεγονός ότι ήταν αρραβωνιασμένες με τους υιούς του αδερφού του Λεύκιππου Αφαρέα, Ίδα και Λυγκέα. Αποτέλεσμα ο φονικός πόλεμος μεταξύ των τεσσάρων Ίδα και Λυγκέα κατά Κάστορα και Πολυδεύκη, στον οποίο βρήκαν άδοξο τέλος οι Διόσκουροι). (<http://www.ydt.gr/main/Article.jsp?ArticleID=112670>)

Το Σχέδιο θα αναπτυχθεί στη βάση δύο παραμέτρων και θα ολοκληρωθεί σε οκτώ φάσεις σχεδιασμού και υλοποίησης.

Συγκεκριμένα η πρώτη παράμετρος περιλαμβάνει την επιχειρησιακή (αστυνομική) δράση, για την εξάρθρωση οργανωμένων κυκλωμάτων με διεθνικό χαρακτήρα και την απελευθέρωση θυμάτων. Η δεύτερη παράμετρος περιλαμβάνει την παροχή προστασίας και αρωγής στα θύματα (ενηλίκων, ανηλίκων, προστασία, φιλοξενία, επαναπατριsmός, υγειονομική περίθαλψη, άσυλο, κ.λ.π), ως αποτέλεσμα της παραπάνω δράσης.

Οι φάσεις ολοκλήρωσης του σχεδίου είναι οι εξής:

- Ø Εκπόνηση σχεδίου
- Ø Προπαρασκευαστικές δράσεις
- Ø Διεξαγωγή Άσκησης επί χάρτου
- Ø Διεξαγωγή πραγματικής Άσκησης ετοιμότητας
- Ø Πλήρης Επιχειρησιακή Δράση
- Ø Περιφερειακή συνεργασία πραγματοποίησης συνεδρίου άσκησης επί χάρτου
- Ø Διασυνοριακή πραγματική Άσκηση ετοιμότητας
- Ø Πραγματοποίηση Κοινών Διασυνοριακών Επιχειρήσεων (διμερών – πολυμερών) (<http://www.ydt.gr/main/Article.jsp?ArticleID=112670>)

Αναγνωρίζεται ότι το trafficking, λόγω του διεθνούς χαρακτήρα του και της επικινδυνότητάς του, για να αντιμετωπιστεί απαιτεί ευρύτερη συνεργασία. Ειδικότερα απαιτείται στενή διασυνοριακή περιφερειακή συνεργασία με τις χώρες της Βαλκανικής και της Ν.Α. Ευρώπης σε επίπεδο ανταλλαγής τεχνογνωσίας και εμπειρίας, ανταλλαγής και αξιοποίησης πληροφοριών, πρωτίστως όμως μέσω κοινών επιχειρήσεων. Για το σκοπό αυτό το Σχέδιο θα αναπτυχθεί και σε Διασυνοριακό Διαπεριφερειακό Επίπεδο.

Το Εθνικό αυτό Σχέδιο Επιχειρησιακής Διυπηρεσιακής δράσης για την αντιμετώπιση της παράνομης διακίνησης ανθρώπων εντάσσεται στο πλαίσιο ενός συνολικού σχεδιασμού, για τον συντονισμό όλων των εμπλεκόμενων φορέων και επιχειρεί μέσα από συγκεκριμένες δράσεις όλων των χωρών της Ν.Α. Ευρώπης και

των Βαλκανίων να επιφέρει μια συνεκτική προσέγγιση στο πλαίσιο της εσωτερικής ασφάλειας εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Με το Σχέδιο Δράσης, αποσκοπείτε να αναπτυχθεί ταυτόχρονη δράση των χωρών της Ν.Α. Ευρώπης, σε επίπεδο αφενός διωκτικών αρχών και αφετέρου υποστηρικτικής συνδρομής των θυμάτων, ώστε να υπάρξουν βέλτιστα αποτελέσματα στην αντιμετώπιση της εμπορίας ανθρώπων.
(<http://www.ydt.gr/main/Article.jsp?ArticleID=112670>)

2.3.3. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

Οι προσπάθειες διαφόρων οργανισμών και οργανώσεων, ιδίως στη χώρα μας, δεν αντιμετωπίζουν το σοβαρό κοινωνικό πρόβλημα της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και το εμπόριο παιδιών, ως ένα πολιτικό πρόβλημα που απαιτεί κατάλληλους χειρισμούς μέσα από θεσμικούς προγραμματισμούς, όπως:

- Ø με την καθιέρωση συμβουλευτικών κέντρων γονιών και παιδιών
- Ø με προγράμματα προετοιμασίας για το γονικό ρόλο που να απευθύνονται σε διάφορες ηλικίες (παιδιά, εφήβους, μελλοντικούς γονείς, ενήλικες γονείς)
- Ø με την ίδρυση σχολιατρικών υπηρεσιών που θα διαθέτουν κοινωνικό λειτουργό και ψυχολόγο, οι οποίοι μπορούν να παίξουν σημαντικό ρόλο στην πρόληψη του προβλήματος
- Ø με προγράμματα εκπαίδευσης δασκάλων και καθηγητών που θα ειδικεύονται σε θέματα σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης
- Ø με τις τηλεφωνικές γραμμές άμεσης βοήθειας για παιδιά. (Αγάθωνος Γεωργοπούλου Ελένη, 1993)

Η πολιτεία περιορίζεται συνήθως σε σύντομα προγράμματα θεραπείας των θυμάτων και στην απονομή βαριών ποινών στο δράστη. Η θεσμοθέτηση προγραμμάτων, όπως τα παραπάνω, απαιτούν χρόνο προγραμματισμό και ένα σοβαρό μέρος του κρατικού προϋπολογισμού, προκειμένου να πραγματοποιηθούν.

Συχνά μάλιστα ξεσπά και «ηθικός πανικός», γύρω από τέτοιου είδους προβλήματα, ο οποίος συνίσταται βασικά σε συντηρητικές αντιδράσεις, που στόχο έχουν να αποκαταστήσουν αμέσως την τάξη, την ομαλότητα και την κοινωνική ευταξία.

Μερικές φορές αρκεί η ισόβια καταδίκη του δράστη για να επέλθει ο εφησυχασμός και να μπει το θέμα στην άκρη, μέχρι την επόμενη φορά που τα τηλεοπτικά κανάλια και τα πρωτοσέλιδα των εφημερίδων θα παρουσιάσουν κάποιο άλλο παιδί, θύμα της σεξουαλικής εκμετάλλευσης, μέσα στην ίδια του την οικογένεια. Όλη αυτή η δημοσιότητα όμως κακοποιεί για δεύτερη φορά και στιγματίζει το θύμα. Στην ουσία επιτρέπεται η αναγνώριση, η ερμηνεία και η προσπάθεια αντιμετώπισης μόνο των συμπτωμάτων και αγνοούνται τα αίτια. (Αγάθωνος Γεωργοπούλου Ελένη, 1993)

Επιπλέον, μερικά προγράμματα της Unicef για την υποστήριξη των «χαμένων» παιδιών είναι τα παρακάτω:

- Ø Στο Μπενίν, το πρόγραμμα για παιδιά που χρειάζονται ειδική προστασία έχει δημιουργήσει οκτώ εκπαιδευτικές εγκαταστάσεις για εργαζόμενα κορίτσια και παρέχει στις γυναίκες δάνεια για τη χρηματοδότηση προσποριστικών δραστηριοτήτων.
- Ø Στο Νεπάλ, η αστυνομία παροτρύνθηκε να δημιουργήσει ειδικά κελιά για γυναίκες και να εκπαιδεύσει ειδικό προσωπικό σε 14 περιοχές, ώστε να παρεμποδίζει την εμπορία παιδιών, αλλά και να συλλαμβάνει και να διώκει όσους είναι αναμειγμένοι σε αυτήν. Επίσης, ένα πρόγραμμα εκπαίδευσης για την παιδική εργασία φροντίζει ώστε να εντοπίζει τα παιδιά από 3 έως 15 ετών που δείχνουν αυξημένο κίνδυνο να πέσουν θύματα εκμετάλλευσης. Επιπλέον, δημιουργεί πρωτοβουλίες που περιλαμβάνουν προσχολικά προγράμματα, εκπαίδευση δασκάλων και ανάπτυξη διδακτικής ύλης, ώστε να εξασφαλίσει το να βρίσκονται στο σχολείο τα παιδιά που διατρέχουν κίνδυνο.
- Ø Στη Νικαράγουα, γίνεται εκπαίδευση σε νομικά και ψυχολογικά θέματα του προσωπικού που εργάζεται με παιδιά, θύματα εκμετάλλευσης, το οποίο βοηθά στο να βελτιωθούν οι μέθοδοι των καταγγελιών για κακοποίηση και πραγματοποιεί ενημερωτικές εκστρατείες για τη σεξουαλική κακοποίηση μέσα στην οικογένεια.

- Ø Στην Ταϊλάνδη, ένα κοινοτικής βάσης πρόγραμμα επαγρύπνησης, εντοπίζει και επανεντάσσει παιδιά που εργάζονταν στη βιομηχανία του σεξουαλικού τουρισμού, παρέχοντάς τους στέγη και εκπαίδευση σύμφωνα με την κλίση τους. Επίσης, μέσω μιας συνεργασίας με το Pan Pacific Hotel Group, καθιερώθηκε ένα πρόγραμμα Επαγγελματικού Προσανατολισμού Νεολαίας που παρέχει εκπαίδευση και ευκαιρίες απασχόλησης σε κορίτσια και νεαρές γυναίκες που διατρέχουν υψηλό κίνδυνο σεξουαλικής εκμετάλλευσης.
- Ø Στο Βιετνάμ, η Unicef προτείνει μια τροπολογία στον Ποινικό Κώδικα για την αύξηση των κυρώσεων κατά των ενήλικων δραστών.
(<http://www.unicef.gr/reports/pon2000.php>)

2.4. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

2.4.1 ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΑΙΔΙΟΥ

Κανονισμοί και προστασία της Unicef

Σύμφωνα με τη Unicef, τα παιδιά έχουν δικαιώματα επιβίωσης και προστασίας από τη σεξουαλική εκμετάλλευση και το trafficking.

Τα δικαιώματα επιβίωσης καλύπτουν το δικαίωμα του παιδιού για ζωή και τις ανάγκες που είναι πιο βασικές για την ύπαρξή του. Αυτά συμπεριλαμβάνουν ένα επαρκές επίπεδο διαβίωσης, στέγη, διατροφή και πρόσβαση σε ιατρικές υπηρεσίες.

Τα δικαιώματα προστασίας απαιτούν τα παιδιά να προφυλάσσονται από κάθε είδους κακοποίηση, αμέλεια και εκμετάλλευση. Καλύπτουν θέματα, όπως ειδική φροντίδα για προσφυγόπουλα, βασανιστήρια, κακοποίηση στο σωφρονιστικό σύστημα, ανάμειξη σε εμπόλεμες διαμάχες, χρήση ναρκωτικών ουσιών και σεξουαλική εκμετάλλευση. (www.unicef.gr/index.htm)

Πρέπει να διαμορφωθεί μια κοινωνία ελεύθερη από τη βία και τις διακρίσεις σε όλα τα επίπεδα που εκτιμά η ζωή και τη συνεισφορά των παιδιών και των γυναικών.

Η φροντίδα για τα μικρά παιδιά είναι πιο πολύ αναγκαία εκεί ακριβώς που είναι πιο δύσκολο να εξασφαλιστεί – σε χώρες βυθισμένες σε ατέρμονη φτώχεια, στη βία και καταστροφικές επιθυμίες.

Σε νέα της έκθεση, η Unicef αναφέρει ότι εκατομμύρια παιδιά πέφτουν θύματα σεξουαλικής εκμετάλλευσης. Με την ευκαιρία του δεύτερου παγκόσμιου συνεδρίου κατά της εμπορικής σεξουαλικής εκμετάλλευσης των παιδιών που διεξάγεται στην Yokohama της Ιαπωνίας, απευθύνει έκκληση για μια συντονισμένη παγκόσμια προβολή για την εξάλειψη αυτού του φαινομένου.

Η εμπορική σεξουαλική εκμετάλλευση των παιδιών είναι μια κρυφή πληγή, επομένως ακριβή στοιχεία είναι δύσκολο να βρεθούν. Επειδή τα παιδιά κυρίως διακινούνται μέσω ενός κρυφού δικτύου εμπόρων, το μεγαλύτερο μέρος της δραστηριότητας αυτής δε φτάνει ποτέ στο φως της δημοσιότητας. Σε πολλές χώρες δεν αναγνωρίζεται καν ως πρόβλημα. Η εμπορία του σεξ είναι μια αγορά δισεκατομμυρίων στην οποία υπολογίζεται ότι εισέρχονται, κατά προσέγγιση, ένα εκατομμύριο παιδιά το χρόνο, κυρίως κορίτσια. (www.unicef.gr/index.htm)

Σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού

- Ø Όλα τα παιδιά είναι ίσα και πρέπει να προστατεύονται από διακρίσεις λόγω φυλής, χρώματος, φύλου, γλώσσας, θρησκείας, καταγωγής, πεποιθήσεων, νομικής κατάστασης των ίδιων ή μελών της οικογένειάς τους.
- Ø Το συμφέρον του παιδιού πρέπει να λαμβάνεται υπόψιν σε όλες τις αποφάσεις που το αφορούν.
- Ø Τα παιδιά έχουν δικαίωμα στην ταυτότητα, δηλαδή σε όνομα, επώνυμο και ιθαγένεια.
- Ø Πρέπει να μεγαλώνουν σε ένα περιβάλλον που τους παρέχει τα αναγκαία υλικά αγαθά (στέγη, ρούχα, τροφή) και διασφαλίζει τη σωματική, νοητική, συναισθηματική και κοινωνική τους ανάπτυξη.
- Ø Έχουν δικαίωμα να μην αποχωρίζονται από τους γονείς τους, εκτός αν αυτό γίνεται με κοινή απόφαση των γονέων ή ύστερα από απόφαση της Πολιτείας, επειδή οι γονείς τα παραμελούν ή τα κακομεταχειρίζονται.
- Ø Όλα τα παιδιά, ανάλογα με την ηλικία και την ωριμότητά τους, έχουν δικαίωμα να εκφράζουν τη γνώμη και τις απόψεις τους σε θέματα που τα αφορούν. Οι ενήλικες πρέπει να λαμβάνουν υπόψιν τη γνώμη τους πριν πάρουν αποφάσεις για αυτά.
- Ø Επίσης, έχουν δικαίωμα να εκφράζουν τις θρησκευτικές ή άλλες πεποιθήσεις τους.
- Ø Κανείς δεν μπορεί να επεμβαίνει αυθαίρετα στην ιδιωτική ζωή των παιδιών, στην οικογένεια, την κατοικία ή την αλληλογραφία τους, ούτε να προσβάλλει την τιμή και την υπόληψή τους.
- Ø Τα παιδιά έχουν δικαίωμα πρόσβασης στα μέσα ενημέρωσης (εφημερίδες, ραδιόφωνο, τηλεόραση, ηλεκτρονικά μέσα) αλλά πρέπει και να προστατεύονται από τις αρνητικές επιδράσεις τους.
- Ø Έχουν δικαίωμα προστασίας από κάθε μορφής κακομεταχείριση: βία, παραμέληση, κακοποίηση (σωματική, λεκτική, ψυχολογική, σεξουαλική) και εκμετάλλευση, μέσα και έξω από την οικογένεια.
- Ø Τα παιδιά που προέρχονται από ξένη χώρα έχουν δικαίωμα φροντίδας και προστασίας.

- ∅ Τα παιδιά με ειδικές ανάγκες έχουν δικαίωμα στη δωρεάν ειδική φροντίδα, εκπαίδευση και επιμόρφωση, ώστε να απολαμβάνουν ισότιμη και αξιοπρεπή ζωή.
- ∅ Έχουν δικαίωμα στην ιατρική περίθαλψη και φροντίδα, τους εμβολιασμούς, τη νοσηλεία και άλλα.
- ∅ Όταν η οικογένεια δεν μπορεί να φροντίσει ένα παιδί, τότε η Πολιτεία αναλαμβάνει τη φροντίδα του με θεσμούς όπως η υιοθεσία, η φιλοξενία σε ανάδοχη οικογένεια ή σε ίδρυμα, που πρέπει να σέβονται πλήρως τα δικαιώματά του.
- ∅ Όλα τα παιδιά έχουν δικαίωμα στην εκπαίδευση, σύμφωνα με τις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητές τους. Το κράτος πρέπει να παίρνει μέτρα ώστε τα παιδιά να γράφονται και να μη διακόπτουν το σχολείο, να αναπτύσσουν τις ικανότητες και την προσωπικότητά τους. Τα πειθαρχικά μέτρα δεν πρέπει να προσβάλλουν την αξιοπρέπεια των μαθητών.
- ∅ Έχουν δικαίωμα στην ανάπαυση, στο παιχνίδι και την ψυχαγωγία.
- ∅ Πρέπει να προστατεύονται από κάθε μορφής οικονομικής εκμετάλλευση (επαιτεία, εκπόρνευση, πορνογραφία, δουλεμπόριο). Έχουν όμως δικαίωμα στην εργασία με ασφάλιση και υπό προϋποθέσεις, ανάλογα με την ηλικία, το είδος εργασίας και το ωράριο.
- ∅ Τα παιδιά που είτε τα ίδια είτε μέλη της οικογένειάς τους κάνουν χρήση ναρκωτικών ή άλλων ουσιών που προκαλούν εξάρτηση, έχουν δικαίωμα κατάλληλης υποστήριξης.
- ∅ Τα παιδιά που συλλαμβάνονται και δικάζονται έχουν δικαίωμα να αντιμετωπίζονται με αξιοπρέπεια και σεβασμό στην ιδιωτική τους ζωή, να ενημερώνονται αναλυτικά από τις Αρχές σε κατανοητή γλώσσα και να έχουν νομική βοήθεια. Σε περίπτωση που είναι απολύτως απαραίτητη η κράτησή τους, πρέπει να γίνεται χωριστά από ενήλικα άτομα και με σεβασμό στην προσωπικότητα και τις ανάγκες τους. (<http://hamomilaki.wordpress.com>)
- ∅ Η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού υιοθετήθηκε ομόφωνα από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών στις 20 Νοεμβρίου του 1989. Έως και σήμερα έχει επικυρωθεί από 191 χώρες, ενώ δεν την έχουν επικυρώσει δύο. Η Ελλάδα την επικύρωσε στις 2 Δεκεμβρίου του 1992. (<http://hamomilaki.wordpress.com>)

2.4.2. Ν Ο Μ Ο Θ Ε Σ Ι Α

Διεθνές Νομοθετικό Πλαίσιο

Οι διαφορετικές πτυχές της παράνομης διακίνησης και εμπορίας και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παραβιάζουν μια σειρά ανθρωπίνων δικαιωμάτων, μεταξύ των οποίων τα εξής:

- ∅ Το δικαίωμα του κάθε ανθρώπου στο σεβασμό της ανθρωπίνης αξίας του. Σε αυτό αντιτίθεται η χρησιμοποίησή του σαν εμπορεύσιμο αντικείμενο.
- ∅ Το δικαίωμα στην ισότητα ως προς την απόλαυση όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

- ∅ Το δικαίωμα στην ελευθερία που περιλαμβάνει:
 1. το δικαίωμα στον αυτοπροσδιορισμό και την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας
 2. το δικαίωμα της ελεύθερης διακίνησης και κυκλοφορίας και επιλογής τόπου διαμονής (εφόσον βρίσκεται κανείς νόμιμα στο έδαφος της χώρας)
 3. το δικαίωμα επιλογής εργασίας και μη εκτέλεσης αναγκαστικής εργασίας
 4. το δικαίωμα της γενετήσιας ελευθερίας και αξιοπρέπειας
 5. την απαγόρευση της δουλείας και των μορφών της

- ∅ Το δικαίωμα του κάθε ανθρώπου να μην υφίσταται οποιαδήποτε απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση.
- ∅ Το σεβασμό των οικονομικών, κοινωνικών και πολιτιστικών δικαιωμάτων. (http://www.nchr.gr/category.php?category_id=68)

Τα ανθρώπινα αυτά δικαιώματα προστατεύονται από την Οικουμενική Διακήρυξη Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, το Διεθνές Σύμφωνο για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα, το Διεθνές Σύμφωνο για τα οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά δικαιώματα, τη Σύμβαση περί δουλείας του 1926, τη Συμπληρωματική Σύμβαση σχετική προς την κατάργηση της δουλείας, της εμπορίας των δούλων και

παρεμφερών προς τη δουλεία θεσμών και πράξεων ή συνηθειών, τη Σύμβαση ΔΟΕ (αρ. 29) περί της αναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας, τη Σύμβαση για την εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεως κατά των γυναικών, τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού και τη Σύμβαση κατά των βασανιστηρίων και σε περιφερειακό επίπεδο την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου. (http://www.nchr.gr/category.php?category_id=68)

Η διεθνής κοινότητα έχει ασχοληθεί και ειδικά με το φαινόμενο της παράνομης εμπορίας και διακίνησης ανθρώπων, υιοθετώντας πλήθος κειμένων. Η πιο συστηματική και ολική αντιμετώπιση του φαινομένου της παράνομης διακίνησης από πλευράς καταστολής του εγκλήματος, επιχειρείται με το Πρωτόκολλο, στη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά του Διεθνώς Οργανωμένου Εγκλήματος, για την Πρόληψη, Καταστολή και Τιμωρία της Παράνομης Διακίνησης Προσώπων, ιδιαίτερα γυναικών και παιδιών, που έχει υπογραφεί αλλά δεν έχει επικυρωθεί από την Ελλάδα.

Το Πρωτόκολλο ορίζει την παράνομη διακίνηση και εμπορία ανθρώπων, καλεί τα κράτη μέλη να την ποινικοποιήσουν ως αυτοτελές έγκλημα, να πατάξουν τη διαφθορά των αρμοδίων για την καταπολέμηση του φαινομένου οργάνων και να συνεργαστούν μεταξύ τους για την καταστολή της, ενώ τα καλεί να θεσπίσουν νόμους για την προστασία των θυμάτων. (http://www.nchr.gr/category.php?category_id=68)

Το θέμα αντιμετωπίζεται και στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει υποβάλλει πρόταση στο Συμβούλιο για την έκδοση απόφασης πλαισίου του Συμβουλίου της Ε.Ε, που επίσης επιφορτίζει τα κράτη μέλη με την υποχρέωση να εξασφαλίζουν ότι η εμπορία ανθρώπων με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση τιμωρείται.

Τέλος, η Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης υιοθέτησε πρόσφατα μια σύσταση στην οποία αναγνωρίζει τη σημαντική έξαρση του φαινομένου και καλεί τα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα για την καταπολέμησή του, την πρόληψή του και την υποστήριξη των θυμάτων. (http://www.nchr.gr/category.php?category_id=68)

Θεσμική Αντιμετώπιση σε Ευρωπαϊκό Επίπεδο

Τα κράτη – μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχουν συμφωνήσει να εναρμονίσουν τις νομοθεσίες τους σχετικά με το θέμα της παράνομης διακίνησης ανθρώπων για σεξουαλική εκμετάλλευση. Οι προσπάθειες μπορούν να εντοπισθούν σε δύο φάσεις, η πρώτη μεταξύ 1996 – 2000 και η δεύτερη μεταξύ 2000 – 2005. Συγκεκριμένα:

- Ø Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει υποβάλλει πρόταση (COM/2001/0854-CNS 2001/2004, http://www.acre.org/eu_developents/cmtraffick.pdf) στο Συμβούλιο για την έκδοση απόφασης πλαισίου του Συμβουλίου της Ε.Ε, που επίσης επιφορτίζει τα κράτη μέλη με την υποχρέωση να εξασφαλίζουν ότι η εμπορία ανθρώπων με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση τιμωρείται.
- Ø Η Κοινοβουλευτική Συνέλευση του Συμβουλίου της Ευρώπης υιοθέτησε σύσταση (Campaign Against Trafficking in Women, Recommendation 1545 (2002) της 21^{ης} Ιανουαρίου 2002, http://europa.eu.int/eur-lex/en/com/pdf/2002/en_502PC0071.pdf , στην οποία αναγνωρίζει τη σημαντική έξαρση του φαινομένου και καλεί τα κράτη μέλη να λάβουν μέτρα για την καταπολέμηση του, την πρόληψή του και την υποστήριξη των θυμάτων.
- Ø Παρατηρείται, ωστόσο, διεθνής κριτική όσον αφορά στην αντιμετώπιση της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο θέμα της διεθνικής σωματεμπορίας και από όργανα του ΟΗΕ (Παρατηρήσεις της Ύπατης Αρμοστείας των Η.Ε για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και της Ύπατης Αρμοστείας των Η.Ε για τους Πρόσφυγες), αλλά και από διεθνείς οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων (NGO recommendations on the Communication–Human Rights Watch and Anti-Slavery International), στην ιστοσελίδα: <http://www.antislavery.org/archive/other/trafficking-framework.htm> .
- Ø Προγράμματα DAPHNE και STOP I, II. Τα Ευρωπαϊκά προγράμματα DAPHNE και STOP, εστιάζουν στη μελέτη, εκπαίδευση και γενικότερη ανταλλαγή πληροφοριών και δράσεων μεταξύ φορέων και οργανώσεων που εδρεύουν σε κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ασχολούνται με την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών (DAPHNE), και τη διακίνηση παιδιών για σεξουαλική εκμετάλλευση

(STOP).

(<http://europa.eu.int/comm/justicehome/project/daphne/en/index.htm>)

Το Νομοθετικό Πλαίσιο στην Ελλάδα

Ο Ν. 3064/2002: «Καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, των εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας, της πορνογραφίας ανηλίκων και γενικότερα της οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής και αρωγή στα θύματα των πράξεων αυτών» (ΦΕΚ Α' 248).

Στο πρώτο μέρος αναδιαμορφώνονται οι διατάξεις για το έγκλημα της σωματεμπορίας, προβλέποντας όλες τις σύγχρονες μορφές τέλεσης παρόμοιων εγκλημάτων (πρόσθεση νέου άρθρου 323^Α του Π.Κ.). Στο δεύτερο μέρος, θεσπίζονται για πρώτη φορά στην Ελλάδα νομοθετικές ρυθμίσεις για την παροχή αρωγής προς τα θύματα εγκλημάτων του εμπορίου δούλων, της εμπορίας ανθρώπων, της μαστροπείας, της σωματεμπορίας και της ασέλγειας με ανήλικο έναντι αμοιβής.

Παρόλα αυτά, στο Ν. 3064/2002 δεν περιλαμβάνεται ένας σαφής ορισμός, όπως επίσης δε σημειώνονται συγκεκριμένα μέτρα προστασίας για τη ρύθμιση της αρωγής των θυμάτων.

Του Αύγουστο του 2003 εκδόθηκε και τέθηκε σε ισχύ το Προεδρικό Διάταγμα υπ' αριθμόν 233 (ΦΕΚ Α' 204/28-8-2003) «Προστασία και αρωγή στα θύματα των εγκλημάτων των άρθρων 323, 323^Α, 349, 351 και 351^Α του Ποινικού Κώδικα κατά το άρθρο 12 του Ν. 3064/2002», το οποίο ορίζει τα θέματα προστασίας και αρωγής προς τα θύματα εμπορίας ανθρώπων, καθώς και τις υπηρεσίες ή μονάδες παροχής προστασίας και αρωγής. Συγκεκριμένα, ορίζεται ότι παρέχεται προστασία στα θύματα για όσο χρόνο υφίσταται κίνδυνος της ζωής, της σωματικής ακεραιότητας και της προσωπικής και γενετήσιας ελευθερίας τους.

Αρωγή προσφέρεται για όσο διάστημα κριθεί απαραίτητο από αρμόδιες υπηρεσίες, ανάμεσα στις οποίες για πρώτη φορά περιλαμβάνονται και μη Κυβερνητικές Οργανώσεις, εκτός από υπουργεία και άλλους φορείς. Προβλέπεται η άμεση και δωρεάν παροχή ιατροφαρμακευτικής και νοσοκομειακής περίθαλψης, όπως επίσης και η εξασφάλιση νομικής υποστήριξης και διερμηνείας. Επίσης,

προβλέπονται ειδικά εκπαιδευτικά προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης για ανήλικα θύματα.

(http://www.coe.int/T//E/human_rights/trafficking/PDF_Conv_197_trafficking_E.pdf)

Με την υπ' αριθμόν ΔΥ1δ/οικ. 109152/6.11.2003 (ΦΕΚ 1690/Β.18-11-2003) κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Υγείας / Πρόνοιας, συγκροτείται Ομάδα Διοίκησης Έργου (ΟΔΕ) στο Υπουργείο Υγείας για την προστασία και αρωγή θυμάτων εμπορίας. Έργο της αποτελεί:

- ∅ ο συντονισμός των αρμόδιων υπηρεσιών και οργάνων των Υπουργείων, καθώς και των εποπτευόμενων από αυτά φορέων, όπως ορίζονται στο Π.Δ. 233/2003
- ∅ ο συντονισμός των συναρμοδίων Υπουργείων και Υπηρεσιών/ Μονάδων Παροχής Προστασίας και Αρωγής που προβλέπονται στο Π.Δ.
- ∅ η έκδοση εγκυκλίων σε ζητήματα που ανακύπτουν από το Προεδρικό Διάταγμα
- ∅ η συγκέντρωση στατιστικών στοιχείων που αφορούν στα μέτρα για την προστασία και αρωγή των θυμάτων, και
- ∅ η εισήγηση σχετικών μέτρων.

Με το άρθρο 34 παράγραφος 7, του ν. 3274/2004 «Οργάνωση και Λειτουργία των Οργανισμών της τοπικής Αυτοδιοίκησης πρώτου και δεύτερου βαθμού» (ΦΕΚ Α' 195), που αντικαθιστά την παράγραφο 7 του άρθρου 44 του Ν. 2910/2001, επιτρέπεται η χορήγηση προσωρινής άδειας παραμονής, η οποία ισχύει και ως άδεια εργασίας σε αλλοδαπούς που βρίσκονται παράνομα στην Ελλάδα και καταγγέλλουν ότι είναι θύματα εμπορίας και προαγωγής στην πορνεία.
(http://www.coe.int/T//E/human_rights/trafficking/PDF_Conv_197_trafficking_E.pdf)

Με το Ν. 3386/2005 «Είσοδος, διαμονή και κοινωνική ένταξη υπηκόων τρίτων χωρών στην Ελληνική Επικράτεια» (ΦΕΚ Α' 212), ορίζεται πλέον σαφώς η έννοια του θύματος εμπορίας ανθρώπων (άρθρο 1 εδ.ι'). στα άρθρα 46 -52 (κεφάλαιο Θ': χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε θύματα εμπορίας ανθρώπων), προβλέπονται τα ακόλουθα:

1. Χορήγηση και ανανέωση άδειας διαμονής σε θύματα εμπορίας ανθρώπων.

2. Ενημέρωση των θυμάτων και ειδική μέριμνα για τους ανηλίκους.
3. Παρέχεται προθεσμία περίσκεψης ενός μηνός, ώστε τα θύματα να συνέλθουν και να ξεφύγουν από την επιρροή των δράστών και να συνεργαστούν με τις διωκτικές αρχές.
4. Παρέχεται περίθαλψη – παροχές και νομική βοήθεια κατά τη διάρκεια της περιόδου περίσκεψης.
5. Προβλέπονται προϋποθέσεις χορήγησης και ανανέωσης της άδειας διαμονής μέχρι 12 μήνες. Η άδεια διαμονής διασφαλίζει δικαίωμα πρόσβασης στην αγορά εργασίας, στην περίθαλψη και τις παροχές φροντίδας, καθώς και στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση.
6. Προβλέπονται ειδικοί λόγοι μη ανανέωσης και ανάκλησης της άδειας διαμονής, όταν για παράδειγμα το θύμα επανασυνδέσει τις σχέσεις του με τους δράστες ή όταν η αρμόδια αρχή κρίνει ότι η καταγγελία του θύματος είναι δόλια ή καταχρηστική ή το θύμα παύει να συνεργάζεται με τις αρχές.
7. Προβλέπεται χορήγηση άδειας διαμονής στα θύματα με απόφαση του οικείου Περιφερειάρχη, σύμφωνα με τις διατάξεις που προβλέπει ο νόμος αυτός για τους οικονομικούς μετανάστες.

Ο προσφάτως ψηφισθείς νόμος Ν.3536/2007 (ειδικές ρυθμίσεις θεμάτων μεταναστευτικής πολιτικής και λοιπών ζητημάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης) στο άρθρο 11(3), το οποίο αντικατάστησε το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 3 του άρθρου 48 του Ν. 3386/2005, ορίζει για πρώτη φορά ρητά ότι τα αναγνωρισμένα θύματα εμπορίας ανθρώπων δεν απελαύνονται και τυχόν απόφαση απέλασης αναστέλλεται σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 12 του Ν. 3064/2002. με τη διάταξη αυτή καλύπτεται το προηγούμενο νομικό κενό και προστατεύονται τα θύματα εμπορίας από τον κίνδυνο της απέλασης.
([http://www.coe.int/T//E/human rights/trafficking/PDF Conv 197 trafficking E.pdf](http://www.coe.int/T//E/human_rights/trafficking/PDF_Conv_197_trafficking_E.pdf))

Ο Περί Καταπολέμησης της Εμπορίας Προσώπων και περί Σεξουαλικής Εκμετάλλευσης Ανηλίκων Νόμος 2000

Στους ορισμούς τους οποίους διατυπώνει ο εν λόγω νόμος περιλαμβάνονται τα ακόλουθα:

«...»

- Ø «ανήλικος»: πρόσωπο το οποίο δε συμπλήρωσε το δέκατο όγδοο έτος της ηλικίας του.
- Ø «πορνογραφία»: η με οποιονδήποτε τρόπο οπτική ή οπτικοακουστική εγγραφή ή απεικόνιση οποιασδήποτε μορφής ή φύσης σεξουαλικής πράξης ή ενέργειας πάνω σε οποιοδήποτε πρόσωπο ή με τη συμμετοχή αυτού.
- Ø «σεξουαλική εκμετάλλευση ανηλίκου»:
- Ø Παρότρυνση ή εξαναγκασμός ανηλίκου να συμμετάσχει σε οποιαδήποτε σεξουαλική δραστηριότητα.
- Ø Εκμετάλλευση ανηλίκου με την εκπόρνευσή του ή με τη συμμετοχή του σε άλλες σεξουαλικές πρακτικές.
- Ø Εκμετάλλευση ανηλίκου με συμμετοχή του σε πορνογραφικές παραστάσεις και υλικό, περιλαμβανομένης της παραγωγής, πώλησης και διανομής ή άλλων μορφών εμπορίας παρόμοιου υλικού, καθώς και της κατοχής τέτοιου υλικού.

...»

Στα άρθρα του εν λόγω νόμου καταγράφονται, εκτός των άλλων, τα ακόλουθα:

«...»

(Άρθρο 3: Σεξουαλική εκμετάλλευση προσώπων)

- Ø Απαγορεύεται η σεξουαλική εκμετάλλευση ή η κακοποίηση ανηλίκων.
- Ø Απαγορεύεται η εμπορία ανηλίκων με σκοπό τη σεξουαλική εκμετάλλευση ή την κακοποίησή τους.

(Άρθρο 4: Εμπορία πορνογραφικού υλικού)

- Ø Όποιος χρησιμοποιεί ανήλικα πρόσωπα για τους σκοπούς εμπορίας, παρασκευάζει, αποκτά, κατέχει, μεταφέρει, εισάγει, ή εξάγει με οποιονδήποτε τρόπο ή θέτει σε κυκλοφορία έγγραφα, έντυπα, συγγράμματα, σχέδια, εικόνες,

ζωγραφίες, εμβλήματα, φωτογραφίες, κινηματογραφικές ταινίες ή άλλα άσεμνα αντικείμενα οποιουδήποτε είδους ή μεταχειρίζεται οποιοδήποτε μέσο δημοσιότητας προς διευκόλυνση της κυκλοφορίας ή του εμπορίου των άσεμνων αντικειμένων, διαπράττει αδίκημα και σε περίπτωση καταδίκης του θα υπόκειται σε φυλάκιση που δεν υπερβαίνει τα δέκα έτη.

- Ø Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, άσεμνα αντικείμενα θεωρούνται τα χειρόγραφα, έντυπα, εικόνες και λοιπά αντικείμενα, όταν, σύμφωνα με το κοινό αίσθημα προσβάλλουν την αιδώς. Νοείται ότι δεν θεωρούνται άσεμνα αντικείμενα τα έργα τέχνης ή επιστήμης και ιδίως αυτά που ανήκουν στην πολιτιστική δημιουργία της ανθρωπότητας ή που συμβάλλουν στην προώθηση της ανθρώπινης γνώσης.

...» (www.safeweb.org.cy/legislation.php?lang=el)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

1. ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Σκοπός της παρούσας πρωτότυπης έρευνας είναι η διερεύνηση, η καταγραφή και η ανάλυση του φαινομένου στα ποιοτικά χαρακτηριστικά του, για την αποσαφήνιση του προβλήματος της παράνομης διακίνησης παιδιών – trafficking, ηλικίας 0 έως 18 ετών, στη πόλη της Πάτρας , με όσο το δυνατόν ακριβέστερα και πληρέστερα στοιχεία στο πρόβλημα που έχει πάρει διαστάσεις και σε εθνικό επίπεδο.

Η ραγδαία εξέλιξη ενός σχετικά νέου φαινομένου για την ελληνική πραγματικότητα αποδείχτηκε κινητήριο έναυσμα για την περαιτέρω ερευνά του trafficking ανθρώπων και ιδιαίτερα των παιδιών.

Μέσω αυτής της πρωτότυπης έρευνας αισιοδοξούμε να δοθούν νέα ερεθίσματα για παραπάνω σκέψη, για ευρύτερη και αναλυτικότερη εμβάθυνση και ενασχόληση με το πρόβλημα της παιδικής παράνομης διακίνησης.

Επιμέρους στόχοι της έρευνας

- Ø Η εξακρίβωση της ύπαρξης του προβλήματος της παράνομης διακίνησης παιδιών,
- Ø Η απόκτηση αντικειμενικής γνώμης για ένα ζήτημα το οποίο παρουσιάζει ποικιλία απόψεων,
- Ø Η μελέτη του είδους της παράνομης διακίνησης που υφίστανται οι άνθρωποι και κατ' επέκταση τα παιδιά,
- Ø Η καταγραφή των παραμέτρων που φαίνονται να ενοχοποιούνται στην εμφάνιση του φαινομένου,

- Ø Η καταγραφή των διαστάσεων, προσεγγίσεων και αντιλήψεων που αφορούν το θέμα της παράνομης διακίνησης παιδιών.
- Ø Η ανάδειξη του ισχύοντος νομικού καθεστώτος που επικρατεί στην Ελλάδα ως προς την παράνομη διακίνηση.
- Ø Η διερεύνηση της στάσης των επαγγελματιών που στελεχώνουν τις αρμόδιες υπηρεσίες ως προς την παράνομη διακίνηση- trafficking. Δηλαδή ποιες είναι οι γνώσεις, οι αντιλήψεις, οι εμπειρίες τους και οι προτάσεις τους για το ζήτημα αυτό.

2. ΕΙΔΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η έρευνα που θα διενεργηθεί είναι:

Ø **Ομαδική**, ως προς τον αριθμό των ερευνητών

Ø **Ποιοτική**, ως προς τη μορφή των δεδομένων και το είδος της επεξεργασίας.

Η ποιοτική έρευνα έχει χαρακτηριστεί από την Benoliel (1984) ως συστηματική διερεύνηση που ενδιαφέρεται για την κατανόηση των ανθρώπινων υπάρξεων και τη φύση των συναλλαγών μεταξύ τους και με το περιβάλλον τους. Η ποιοτική έρευνα στηρίζεται στην υπόθεση ότι η γνώση για τους ανθρώπους είναι αδύνατη χωρίς την περιγραφή στους ανθρώπους εμπειρίας όπως αυτή βιώνεται και όπως περιγράφεται από τους ίδιους τους συντελεστές. (Σαχίνη Καρδάση Α. 2004)

Ø **Διερευνητική**, ως προς την πορεία της εργασίας

Διερευνητική είναι η έρευνα που ως πρωταρχικό σκοπό έχει την ανίχνευση ενός πεδίου για να προσδιοριστεί επακριβώς το ζητούμενο και τα περαιτέρω. Οι ποιοτικές διερευνήσεις, εξαιτίας της έμφασής τους στις πραγματικότητες των υποκειμένων απαιτούν ελάχιστη δόμηση και μέγιστη εμπλοκή του ερευνητή, αφού αυτός προσπαθεί να κατανοήσει τους ανθρώπους των οποίων οι εμπειρίες είναι υπό μελέτη. (Σαχίνη Καρδάση Α. 2004)

3. ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Όπως αρχικά διευκρινίστηκε πρόκειται για έρευνα ποιοτική – διερευνητική. Αυτό σημαίνει ότι οι ερωτώμενοι επιλέχθηκαν ως πληροφορητές – κλειδιά, και σε

καμία περίπτωση δεν πρόκειται για « δείγμα » που παραπέμπει στην έννοια της αντιπροσωπευτικότητας του πληθυσμού , οι οποίοι επιλέχθηκαν με πλαίσιο αναφοράς κάποια ποιοτικά κριτήρια ανάλογα με το στόχο , το αντικείμενο και τις υποθέσεις της έρευνας.(www.ekke.gr).

Επιπλέον η έρευνα αυτή περιορίστηκε στην καταγραφή των γνώσεων και στην εμπειρία που διαθέτουν οι επαγγελματίες σχετικά με την παράνομη διακίνηση και την εμπορία παιδιών – trafficking.

4. ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑ

Αξιοπιστία σε μία έρευνα υπάρχει όταν δίνεται με τέτοια σαφήνεια η όλη ερευνητική διαδικασία, ώστε όσες φορές και αν γίνει η έρευνα στον ίδιο πληθυσμό να βγαίνουν τα ίδια αποτελέσματα. Οι πρακτικές – διαδικασίες που ακολουθήθηκαν είναι οι εξής:

- Ø Οι ερωτήσεις κατασκευάστηκαν παίρνοντας ως βάση τα συγκεκριμένα ερευνητικά ερωτήματα της μελέτης.
- Ø Επιπλέον οι ερωτήσεις σχεδιάστηκαν λαμβάνοντας υπόψη το υπάρχον θεωρητικό πλαίσιο σχετικά με το φαινόμενο της σεξουαλικής παρενόχλησης.

5. ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ

Ο πληθυσμός ο οποίος αποτελεί το αντικείμενο της έρευνας είναι εκπρόσωποι συλλογικών φορέων, οι οποίοι στελεχώνουν τις αρμόδιες υπηρεσίες, σύμφωνα με νομοθετικό διάταγμα, που τις κατατάσσει υπεύθυνες για την παράνομη διακίνηση των ανθρώπων και κατά επέκταση των παιδιών . Οι συνεντευκτές επιλέχθηκαν με βάση τις γνώσεις και τις εμπειρίες που έχουν σχετικά με το ερευνητικό θέμα.

Ο τόπος διεξαγωγής της έρευνας είναι η Πάτρα, η οποία παρουσιάζει ενδιαφέρον ως προς την πολυμορφία του πληθυσμού της. Αυτό συμβαίνει εξαιτίας της γεωγραφικής της θέσης, καθώς είναι το μεγαλύτερο οικονομικό και πολιτιστικό κέντρο της Δυτικής Ελλάδας, αλλά και διεθνές εμπορικό κέντρο, με μεγάλο λιμάνι σε

κομβικό σημείο για το εμπόριο και την επικοινωνία με την Ιταλία και την Ευρωπαϊκή Δύση.

6. ΔΕΙΓΜΑ

Το δείγμα της έρευνας το αποτελούν 10 επαγγελματίες οι οποίοι είναι σε θέση να παρέχουν αξιόπιστες πληροφορίες, εξαιτίας της θέσης της οποίας κατέχουν σε υπηρεσίες αρμόδιες για την παράνομη διακίνηση ανθρώπων.

Οι συνεντευξιαζόμενοι που έλαβαν μέρος στην έρευνά μας και ανήκαν στα ακόλουθα επαγγέλματα:

- Ø Δυο (2) Επιμελητές Ανηλίκων
- Ø Δυο (2) Ψυχολόγοι
- Ø Δύο (2) Αστυνομικοί
- Ø Ένας (1) Εισαγγελέας Ανηλίκων
- Ø Δυο (2) Κοινωνικοί Λειτουργοί
- Ø Ένας (1) Υπευθυνος της Ασφάλειας του Λιμενικού

Οι υπηρεσίες αυτές που επιλέχθηκαν βάση του νομοθετικού πλαισίου και τις ορίζει ως υπεύθυνες για την παράνομη διακίνηση ανθρώπων, είναι οι εξής:

1. ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΠΑΤΡΩΝ ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΟΜΑΔΑ ΗΘΩΝ - ANTITRAFFICKING
2. ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΗΛΙΚΩΝ
3. ΔΗΜΟΣ ΠΑΤΡΕΩΝ
4. ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
5. ΧΑΜΟΓΕΛΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ
6. ΛΙΜΕΝΑΡΧΕΙΟ
7. ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑ

7. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΑΛΕΙΟ

Για την συλλογή στοιχείων χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος των δομημένων συνεντεύξεων μέσης διάρκειας περίπου 30 λεπτών . Το εργαλείο της συνέντευξης

επιλέχτηκε διότι μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως το κύριο μέσω συλλογής πληροφοριών που έχουν άμεση σχέση με τα αντικείμενα της έρευνας. (L.Coen, Manion).

Η συνέντευξη αποτελείται από ερωτήσεις ανοιχτού τύπου διότι :

- 1) είναι ευέλικτες, επιτρέπουν στον συνεντευκτή να κάνει ερωτήσεις ούτως ώστε να μπορεί να εισχωρήσει σε μεγαλύτερο βάθος, αν το επιλέξει ή να διευκρινίσει οποιοσδήποτε παρανοήσεις.
- 2) δίνουν τη δυνατότητα στο συνεντευκτή να ελέγξει τα όρια της γνώσης του ερωτώμενου.
- 3) ενθαρρύνουν τη συνεργασία και βοηθούν στη δημιουργία επαφής και
- 4) επιτρέπουν στον συνεντευκτή να κάνει πιο σωστή εκτίμηση αυτού που πράγματι πιστεύει ο ερωτώμενος. Οι ανοιχτές ερωτήσεις μπορεί επίσης να έχουν ως αποτέλεσμα μη αναμενόμενες ή απρόβλεπτες απαντήσεις, οι οποίες μπορεί να υποδείξουν σχέσεις ή υποθέσεις που δεν έχουν εξεταστεί ως τώρα (Louis Cohen , Lawrence Manion Μεθοδολογία εκπαιδευτικής έρευνας)

Οι ερωτήσεις κατασκευάστηκαν παίρνοντας ως βάση τα συγκεκριμένα ερευνητικά ερωτήματα της μελέτης. Επιπλέον οι ερωτήσεις σχεδιάστηκαν λαμβάνοντας υπόψη το υπάρχον θεωρητικό πλαίσιο σχετικά με το φαινόμενο της παράνομης διακίνησης ανθρώπων.

8. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

∅ Ποιες είναι οι συνηθέστερες μορφές παράνομης διακίνησης παιδιών που

- γνωρίζετε και έχετε συναντήσει μέσα από την Υπηρεσία από όπου εργάζεστε;
- Ø Πως φτάνουν τα θύματα σε εσάς;
 - Ø Ποια μέτρα λαμβάνει η Υπηρεσία σας σχετικά με αυτό το φαινόμενο;
 - Ø Ποια είναι η συνήθης εθνικότητα, το φύλο και η ηλικία των ανήλικων-θυμάτων;
 - Ø Θεωρείται επαρκές το νομοθετικό πλαίσιο που έγκειται του θέματος της παράνομης διακίνησης- trafficking;
 - Ø Ποιες οι προτάσεις σας για την καταπολέμηση του φαινομένου και την κάλυψη των αναγκών των θυμάτων;

9. Η ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η συλλογή του υλικού υπήρξε μια διαδικασία δύσκολη και χρονοβόρα . Η μέθοδος της ερευνάς περιελάμβανε δυο φάσεις αλληλοεξαρτώμενες και αλληλοσυμπληρούμενες. Η πρώτη φάση αφορούσε την βιβλιογραφική διερεύνηση της παράνομης διακίνησης ανθρώπων - trafficking και η δεύτερη φάση την εμπειρική διερεύνηση του ζητήματος αυτού.

Σε ότι αφορά την ειδική ελληνική βιβλιογραφία περί παράνομης διακίνησης ανθρώπων, η διερεύνηση έδειξε ότι είναι περιορισμένη και αυτό γιατί η έννοια του trafficking είναι κάτι καινούργιο για την ελληνική πραγματικότητα, έτσι η αναζήτηση και συλλογή των περισσότερων πληροφοριών έγινε κυρίως από το διαδίκτυο.

Η επιτόπια ερευνά ξεκίνησε στα τέλη του 2007 και ολοκληρώθηκε στις αρχές του 2008. Ως ερευνά που διεξήχθη σε επιλεγμένο πληθυσμό συλλογικών φορέων επιδίωξε να καταγράψει κατά το δυνατό , έστω και ενδεικτικά την υπάρχουσα κατάσταση στην πόλη της Πάτρας.

Καταρχήν έπρεπε να καταγράφουν οι φορείς, οι οποίοι θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν στην έρευνα. Έπειτα ήταν αναγκαίο η επαφή με τους φορείς, η γνωστοποίηση του στόχου της ερευνάς και η συνάντηση με τα αρμόδια πρόσωπα. Χρειάστηκαν επανειλημμένες τηλεφωνικές επαφές σε μερικές περιπτώσεις, έως ότου υπάρξει κάποια συνάντηση.

Οι ανειλημμένες υποχρεώσεις των επαγγελματιών δεν τους επέτρεπαν πολύωρες συναντήσεις – συζητήσεις. Σε κάποιες περιπτώσεις χρειάστηκε ιδιαίτερη επιμονή ώστε να επιτευχθεί η συνάντηση. Βεβαίως στο πλαίσιο αυτής της

περιορισμένης διερεύνησης, η συλλογή αυτή της εμπειρίας κάθε άλλο παρά εξαντλήθηκε. Απλώς ιχνηλατήθηκαν η χώροι με αφορμή την παράνομη διακίνηση παιδιών - trafficking.

10. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ - ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Με σκοπό τη συλλογή στοιχείων για το θέμα της παράνομης διακίνησης των παιδιών διεξήχθη έρευνα στην περιοχή της Πάτρας. Η εμπειρική διερεύνηση της υπάρχουσας κατάστασης, ανέδειξε κάποιες βασικές όψεις του ζητήματος .

Στην ερευνά έλαβαν μέρος 10 επαγγελματίες Υπηρεσιών κοινωνικής αρωγής από το δημόσιο τομέα. Αναφέρουμε πως θελήσαμε να έρθουμε σε επαφή με τους κοινωνικούς λειτουργούς της Διεύθυνσης Πρόνοιας οι οποίοι λόγω έλλειψης περιστατικών και αγνοίας για το φαινόμενο δεν συνομίλησαν μαζί μας.

Το σημαντικότερο που πρέπει να αναφερθεί είναι ότι η πλειοψηφία των επαγγελματιών αγνοούσε το νομοθετικό πλαίσιο για την παράνομη διακίνηση παιδιών. Μερικοί το είχαν ακουστά , αλλά δεν το είχαν διαβάσει .

Ως προς τις μορφές, οι ερωτώμενοι τόνισαν πως μόνο μια μορφή είναι ευρέως διαδεδομένη στην πόλη της Πάτρας, η καταναγκαστική εργασία με της μορφής της επαιτείας.

Οι περισσότερες υπηρεσίες έχουν ρόλο πρόληψης και καταστολής, η οποία δυστυχώς ξεκινά αφού δοθεί εισαγγελική απόφαση αλλιώς δεν είναι σε θέση να παρέχουν καμία βοήθεια διότι δεν τους καλύπτει ο νόμος. Η πλειοψηφία των θυμάτων είναι Αλβανικής, Αφγανής, Βουλγαρικής και Αθίγγανης καταγωγής.

Συγκεκριμένα όσον αφορά το πρώτο ερώτημα:

«Ποιες είναι οι συνηθέστερες μορφές παράνομης διακίνησης παιδιών που γνωρίζετε και έχετε συναντήσει μέσα από την Υπηρεσία από όπου εργάζεστε;»

Οι 2 κοινωνικοί λειτουργοί καθώς , ο Εισαγγελέας ανηλίκων και ο Λιμενοφύλακας απάντησαν πως μέχρι στιγμής δεν έχουν εμφανιστεί φαινόμενα trafficking στις υπηρεσίες τους, αν και υπάρχουν σχετικές καταγγελίες. Οι 2 Επιμελητές Ανηλίκων αναφέρουν πως η μόνη μορφή παράνομης διακίνησης που έχουν αντιμετωπίσει, είναι η καταναγκαστική εργασία με την μορφή επαιτείας. Οι 2

αστυνομικοί απάντησαν πως έχουν αντιμετωπίσει καταγγελίες για περιπτώσεις οικονομικής εκμετάλλευσης ανηλίκων με την μορφή εμπορίου βρεφών και οργάνων καθώς και παράνομες υιοθεσίες. Τέλος οι 2 ψυχολόγοι μας ενημέρωσαν πως η συνηθέστερη μορφή που έχουν διαπιστώσει είναι η οικονομική εκμετάλλευση και η προώθηση ανηλίκων σε παράνομη σωματεμπορία.

Σχετικά με δεύτερο ερώτημα που τέθηκε: « **Πως φτάνουν τα θύματα σε εσάς;** » Ο κοινωνικός λειτουργός του Ερυθρού Σταυρού υποστηρίζει πως τα θύματα φτάνουν στην υπηρεσία τους μετά από ενημέρωση που έχουν από ομοεθνείς τους για την ύπαρξη το ρόλο και το έργο της υπηρεσίας.

Ενώ ο κοινωνικός λειτουργός από το κέντρο υποστήριξης προσφύγων αναφέρει πως δεν έχει αντιμετωπίσει μέχρι στιγμής τέτοιο φαινόμενο στην υπηρεσία όπου εργάζεται. Ο Εισαγγελέας Ανηλίκων μας γνωστοποιεί πως φτάνουν στο γραφείο του τέτοιες υποθέσεις μέσω της Ασφάλειας και σκοπός τους είναι να αξιολογήσουν το προανακριτικό υλικό έτσι ώστε να αποδοθούν ευθύνες.

Ο Λιμενοφύλακας μας ενημέρωσε πως ύστερα από ελέγχους που γίνονται στο λιμάνι έρχονται σε επαφή με τέτοια φαινόμενα. Οι δυο επιμελητές ανηλίκων υποστηρίζουν πως κυρίως μέσω της δικογραφίας φτάνουν τα θύματα στην υπηρεσία. Βέβαια κάποιες φορές μπορεί να έρθουν τα ίδια τα θύματα στην υπηρεσία τους με αφορμή κάποιο άλλο πρόβλημα τους και στην πορεία μέσω της συνέντευξης προκύπτουν νέα στοιχεία τα οποία τα χειρίζονται αναλόγως.

Οι δυο αστυνομικοί αναφέρουν πως φτάνουν στην υπηρεσία με την μορφή καταγγελίας επώνυμης και ανώνυμης το ίδιο υποστηρίζουν και οι δυο ψυχολόγοι με την διαφορά πως όλες οι υπηρεσίες εκτός της Ασφάλειας για να δραστηριοποιηθούν χρειάζονται δικαστική εντολή.

Στην τρίτο ερώτημα «**Ποια μέτρα λαμβάνει η Υπηρεσία σας σχετικά με αυτό το φαινόμενο**» : Ο ένας κοινωνικός λειτουργός υποστηρίζει πως η υπηρεσία του παρέχει νομική υποστήριξη, στήριξη και ερμηνεία στην γλώσσα των θυμάτων, ενώ ο άλλος κοινωνικός λειτουργός υποστηρίζει πως παραπέμπουν τέτοια φαινόμενα στη Εισαγγελική αρχή.

Η εισαγγελέας Ανηλίκων και ο Λιμενοφύλακας απάντησαν πως δεν είναι στις δικές τους αρμοδιότητες να λάβουν μέτρα για τα φαινόμενα του trafficking και έτσι

ειδοποιούν τις Αστυνομικές αρχές. Οι δυο επιμελητές ανήλικων ανέφεραν πως η υπηρεσία τους ασχολείται κυρίως με το κομμάτι της πρόληψης . Σε τέτοιες περιπτώσεις συνεργάζονται με τον Εισαγγελία Ανήλικων και μεσολαβούν για τη παραπομπή των παιδιών σε κάποιο άσυλο.

Οι δυο αστυνομικοί υποστηρίζουν πως η υπηρεσία τους ασχολείται τόσο με την πρόληψη, η οποία ξεκινά από την συλλογή των πληροφοριών και τον έλεγχο σε εργασιακούς χώρους και νυχτερινά κέντρα μετά από καταγγελίες όσο και με την καταστολή που γίνεται με τις συλλήψεις των θυμάτων και την παραπομπή τους σε κάποιο άσυλο.

Οι δυο ψυχολόγοι αναφέρουν πως έρχονται σε επαφή με τη Εισαγγελέα σε περίπτωση τέτοιου φαινομένου αλλά παράλληλα προσπαθούν να ενημερώσουν και να ευαισθητοποιήσουν την κοινωνία σχετικά με τέτοια φαινόμενα.

Όσον αφορά το: **«Ποια είναι η συνήθης εθνικότητα, το φύλο και η ηλικία των ανήλικων- θυμάτων; »** Ο Εισαγγελέας και οι δυο κοινωνικοί λειτουργοί μας ενημερώνουν πως είναι Αφγανοί αγόρια εφηβικής και προεφηβικής ηλικίας. Ο Λιμενοφύλακας αναφέρει πως είναι κυρίως Ρουμάνοι και Βούλγαροι αγόρια και κορίτσια εφηβικής και παιδικής ηλικίας. Οι επιμελητές ανήλικων υποστηρίζουν πως είναι αθίγγανοι και των δυο φύλων εφηβικής ηλικίας.

Οι δυο αστυνομικοί υποστηρίζουν πως τα θύματα είναι Βουλγαρικής καταγωγής συνήθως κορίτσια ανεξαρτήτως ηλικίας. Είναι σημαντικό να αναφέρουμε πως ύστερα από έρευνα αποδείχτηκε ότι τα κορίτσια είναι περισσότερα διότι τα αγόρια κοστίζουν πιο ακριβά.

Τέλος οι δυο ψυχολόγοι μας απάντησαν πως είναι ελληνικής Αλβανικής, Βουλγαρικής καταγωγής καθώς και Αθίγγανοι κυρίως κορίτσια βρεφικής μέχρι παιδικής και εφηβικής ηλικίας.

Στο πέμπτο ερώτημα: **«Θεωρείται επαρκές το νομοθετικό πλαίσιο που έγκειται του θέματος της παράνομης διακίνησης- trafficking; »**

Ο ένας κοινωνικός λειτουργός μας απάντησε πως το νομοθετικό πλαίσιο είναι επαρκές αλλά τα κυκλώματα είναι πολλοί ισχυρά και όλοι σιωπούν ενώ ο δεύτερος κοινωνικός λειτουργός δεν το γνώριζε. Ο εισαγγελέας ανήλικων θεωρεί πως το

νομοθετικό πλαίσιο είναι επαρκές ενώ ο λιμενοφύλακας ισχυρίζεται πως δεν επαρκές καθώς δε προστατεύει το παιδί.

Οι δυο επιμελητές ανηλίκων αν και έχουν ενημερωθεί ότι έχει θεσπιστεί ωστόσο δεν το γνωρίζουν , οι δυο αστυνομικοί θεωρούν πως είναι επαρκές αλλά δεν μπορεί να αξιοποιηθεί κατά το μέγιστο και δυνατό τρόπο. Τέλος από τους δυο ψυχολόγους ο ένας δε το γνώριζε ενώ ο άλλος πιστεύει πως δεν επαρκή καθώς υπάρχει έλλειψη σωφρονιστικών μέτρων και επανένταξης θύτη – θύματος στον κοινωνικό ιστό.

Όσον αφορά το τελευταίο ερώτημα της συνέντευξης **« Ποιες οι προτάσεις σας για την καταπολέμηση του φαινομένου και την κάλυψη των αναγκών των θυμάτων; »** Οι δυο κοινωνικοί λειτουργοί υποστηρίζουν πως πρέπει να υπάρχει ολοκληρωμένη πολιτική που να αντιμετωπίζει τέτοια φαινόμενα , να υπάρχει καμπάνια για να ενημερωθεί ο κόσμος για αυτό το φαινόμενο , να υπάρξει χώρος προστασίας των θυμάτων.

Ο εισαγγελέας θεωρεί πως πρέπει να υπάρξει καλύτερη προστασία των ανηλίκων και να γίνει μεγαλύτερη προσπάθεια από το κράτος πρόνοιας ώστε αυτά τα παιδιά να προστατεύονται από τη πολιτεία .Ο λιμενοφύλακας πιστεύει πως πρέπει να δημιουργηθεί κρατικός φορέας αποκλειστικά για τα παιδιά και να αναλαμβάνει τη ψυχολογική τους υποστήριξη. Επίσης πρέπει να γίνεται μεγαλύτερος έλεγχος στα σύνορα για να μην εισέρχονται ανήλικοι.

Οι επιμελητές ανηλίκων υποστηρίζουν πως πρέπει να δημιουργηθούν χώροι φιλοξενίας για τέτοιες περιπτώσεις και να εφαρμόζονται καλύτερα οι νόμοι. Οι αστυνομικοί θεωρούν πως το σημαντικότερο είναι να ενημερωθούν οι πολίτες για το τι είναι το trafficking και να ευαισθητοποιηθούν οι αρμόδιοι φορείς. Ο ένας ψυχολόγος έχει την ίδια αντίληψη ενώ ο άλλος θεωρεί πως μέσω της εποπτείας και της στήριξης του θύματος από κοινωνικό λειτουργό και ψυχολόγο επιτυγχάνεται η ψυχοκοινωνική αποκατάσταση του παιδιού.

Ωστόσο υποστηρίζουν πως και ο θύτης πρέπει να βοηθηθεί με ψυχοκοινωνική στήριξη προσφορά κοινωνικού έργου ως αντίτιμο της ποινής του και προσπάθεια για επαγγελματική επανένταξη όλης της οικογένειας που εμπλέκεται σε καταστάσεις trafficking.

Συμπερασματικά οι περισσότερες υπηρεσίες ενημερώνουν πως υπάρχουν καταγγελίες και ενδείξεις για εκμετάλλευση ανηλίκων οι οποίες όμως τις

περισσότερες φορές είτε δεν ευσταθούν είτε είναι γενικές και αόριστες, έτσι δεν δίνεται η ευκαιρία να προχωρήσουν τέτοιες υποθέσεις. Είναι χαρακτηριστικό πως πολλοί επαγγελματίες ανέφεραν ότι τα οικονομικά οφέλη από τη διακίνηση ανηλίκων είναι τόσο μεγάλα και τα κυκλώματα τόσο ισχυρά που κανείς δε τολμά να μιλήσει και να τα πειράξει.

Σχετικά με την υπάρχουσα νομοθεσία πιστεύουν πως είναι επαρκής αλλά σίγουρα χρειάζεται να εφαρμοστεί καλύτερα στην πράξη. Είναι επίσης σημαντικό να αναφέρουμε για την Πάτρα τέτοια φαινόμενα συνδέονται άμεσα και με το πρόβλημα των λαθρομεταναστών. Οι περισσότεροι πιστεύουν πως λόγω του μεγάλου αριθμού των λαθρομεταναστών που υπάρχουν στη πόλη λόγω των συνθηκών που αντιμετωπίζουν αυτοί οι άνθρωποι και της άγνοιας που έχουν είναι τα ευκολότερα θύματα και βοηθούν στην ανάπτυξη του φαινομένου του trafficking το οποίο τα τελευταία χρόνια αυξάνεται ραγδαία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

Σ Υ Μ Π Ε Ρ Α Σ Μ Α Τ Α

Εκατομμύρια παιδιά σε ολόκληρο τον κόσμο εξωθούνται στην παράνομη διακίνηση , αποτελούν αντικείμενο σεξουαλικού εμπορίου ή χρησιμοποιούνται για την παραγωγή πορνογραφικού υλικού. Η παιδική πορνεία επιφέρει τεράστια έσοδα.

Από τη μια πλευρά, εγκυμονεί ελάχιστους κινδύνους για αυτούς που κατηλεύονται τα παιδιά – θύματα, και από την άλλη πλευρά εγκυμονεί τεράστιους κινδύνους για τα ίδια τα παιδιά. Επίσης, υπάρχουν και οι έφηβοι, οι οποίοι αποκόπηκαν από τις οικογένειές τους και εκδίδονται για να αγοράσουν τη δόση τους ή οποιοδήποτε κοινωνικό αγαθό κρίνουν «απαραίτητο».

Η παιδική διακίνηση έχει εξελιχθεί σε ανθηρό βιομηχανικό κλάδο. Το ζήτημα είναι πως η τεχνολογία για μια ακόμη φορά δοκιμάζει τα όρια των κατεστημένων αξιών της κοινωνίας, όπως αυτές εκφράζονται από τη νομοθεσία μας.

Τραγικές είναι και οι συνέπειες από την κατεστραμμένη παιδική ηλικία. Σοβαρά ψυχοσωματικά τραύματα, κατανάλωση αλκοόλ και ναρκωτικών, σοβαρά ή και θανατηφόρα νοσήματα, αυτοκτονική συμπεριφορά, είναι τα σπουδαιότερα από αυτά. Παρατηρείται, μάλιστα, ότι τα παιδιά με μεγάλη δυσκολία καταφέρνουν να ξεφύγουν.

Με έναυσμα τα ανωτέρω, αλλά και την σχετική βιβλιογραφία διενεργήθηκε έρευνα - η οποία διεξάγεται για πρώτη φορά- με στόχο όχι μόνο την καταγραφή του προβλήματος αλλά κυρίως την ευαισθητοποίηση τόσο των αρμόδιων φορέων όσο και της κοινωνίας ολόκληρης. Τα συμπεράσματα που προέκυψαν από την έρευνα συγκρινόμενα με αυτά της σχετικής βιβλιογραφικής επισκόπησης, ανέδειξαν κάποια στοιχεία άξια επισήμανσης.

Η σημαντικότερη ίσως αντίφαση είναι, πως παρόλο που υπάρχει νομοθετικό πλαίσιο που αφορά την παράνομη διακίνηση παιδιών, εντούτοις η πλειοψηφία των ερωτώμενων δεν το είχε υπόψιν της. Ακόμα οι αρμόδιοι τόνισαν το γεγονός ότι πολλές φορές στη προσπάθειά τους να βοηθήσουν κάποιο θύμα αναγκάζονται να

σταματήσουν διότι δεν καλύπτονται νομικά, και χωρίς εισαγγελική απόφαση δεν είναι σε θέση να κάνουν απολύτως τίποτα

Από αυτό διαφαίνεται πως είναι αναγκαίο να συνεργαστούν πολλοί φορείς πάνω σε κοινούς στόχους, να υπάρχει αλληλοενημέρωση πάνω σε εμπειρίες και δημιουργία κοινών σχεδίων δράσης, χωρίς καθυστερήσεις που δημιουργεί η επονομαζόμενη « γραφειοκρατία » .

Μέσα από την προσεκτική μελέτη της βιβλιογραφίας γνωρίσαμε προγράμματα και δράσεις που το σύνολο το πολιτών δεν γνωρίζει, αυτό οφείλεται στην έλλειψη της ενημέρωσης. Αν δεν ενημερωθούν οι πολίτες είναι αδύνατο να ευαισθητοποιηθούν, τα μέτρα πρόληψης πρέπει να μπουν σε εφαρμογή και από θεωρία να περάσουν στην πράξη.

Οι μεταρρυθμίσεις πρέπει να ξεκινήσουν με την αλλαγή της αντίληψης της κοινωνίας σε σχέση με τα θύματα, μόνο έτσι θα επιτευχθεί ο αποστιγματισμός των όσων θέλουν να καταγγείλουν την κακοποίηση που υφίστανται.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Από τη μελέτη της βιβλιογραφικής επισκόπησης και των αποτελεσμάτων της έρευνας που διεξήχθη στην πόλη της Πάτρας προκύπτουν ορισμένες προτάσεις για την μείωση, αν όχι την εξάλειψη, της παράνομης διακίνησης ανθρώπων .

Υπάρχουν πολλά θέματα που χρειάζεται να αντιμετωπίσουν οι κυβερνητικοί φορείς και οι μη κυβερνητικές οργανώσεις για την καλύτερη προστασία των παιδιών στην Ελλάδα. Οι μεταρρυθμίσεις πρέπει να ξεκινήσουν με την αλλαγή της αντίληψης του κοινού, σχετικά με τα θύματα και τη δημόσια κατανόηση, ότι σε ζητήματα επιβολής εξουσίας και δύναμης και ψυχολογικής κακοποίησης, συχνά συνοδεύουν τη σεξουαλική και κακοποίηση των παιδιών. Η καλύτερη κατανόηση αυτών των παραγόντων θα βοηθήσει στην αφαίρεση του στίγματος που συχνά σημαδεύουν τα θύματα που καταγγέλλουν την κακοποίηση. Αυτό είναι ιδιαίτερα σημαντικό, δεδομένου ότι οι περισσότεροι δράστες κακοποίησης προέρχονται από το οικογενειακό περιβάλλον του θύματος.

Η αλλαγή στάσης της κοινωνίας μπορεί να γίνει μόνο μέσω της εκπαίδευσης ενηλίκων και παιδιών. Η διδασκαλία, στα παιδιά, των δικαιωμάτων τους και του πως να προστατέψουν τον εαυτό τους, πρέπει να γίνει μέρος των προγραμμάτων σπουδών και να ξεκινά σε μικρή ηλικία.

Εξίσου σημαντική προς αυτή την κατεύθυνση είναι η εκπαίδευση και κατάρτιση των επαγγελματιών που έχουν άμεση επαφή με τα παιδιά. Ορισμένα επαγγέλματα, όπως εκπαιδευτικοί, γιατροί, νοσηλευτές, αστυνομικοί, κοινωνικοί λειτουργοί, ψυχολόγοι και εισαγγελείς, έχουν εκτεταμένη επαφή με τα παιδιά και πρέπει να είναι εκπαιδευμένοι, ώστε να ανιχνεύουν την παιδική κακοποίηση και εκμετάλλευση.

Οι προσπάθειες διάφορων οργανισμών και οργανώσεων, πρέπει να αρχίσουν να αντιμετωπίζουν το σοβαρό κοινωνικό πρόβλημα της σεξουαλικής εκμετάλλευσης και το εμπόριο παιδιών, ως ένα πολιτικό πρόβλημα που απαιτεί κατάλληλους χειρισμούς μέσα από θεσμικούς προγραμματισμούς και να προβούν στην δημιουργία απαραίτητων μέτρων όπως :

- Ø Καθιέρωση συμβουλευτικών κέντρων γονιών και παιδιών

- Ø Προγράμματα προετοιμασίας για το γονικό ρόλο που να απευθύνονται σε διάφορες ηλικίες (παιδιά, εφήβους, μελλοντικούς γονείς, ενήλικες γονείς)
- Ø Ίδρυση σχολιατρικών υπηρεσιών που θα διαθέτουν κοινωνικό λειτουργό και ψυχολόγο, οι οποίοι μπορούν να παίξουν σημαντικό ρόλο στην πρόληψη του προβλήματος
- Ø Προγράμματα εκπαίδευσης δασκάλων και καθηγητών που θα ειδικεύονται σε θέματα σεξουαλικής διαπαιδαγώγησης
- Ø Τηλεφωνικές γραμμές άμεσης βοήθειας για παιδιά. (Αγάθωνος Γεωργοπούλου Ελένη, 1993)

Επίσης, θα πρέπει να υπάρξουν μεταρρυθμίσεις στους αντίστοιχους επαγγελματικούς κώδικες, που να κάνουν την καταγγελία της παιδικής κακοποίησης στην αρχή υποχρεωτική. Ποινές επαγγελματικής πειθαρχίας μπορεί να επιβληθούν για να επιτευχθεί συμμόρφωση.

Σχετικά με το φαινόμενο της σεξουαλικής παρενόχλησης, η ποινικοποίηση πρέπει να αντιμετωπίζεται σαν εργαλείο που παρέχει το νομικό σύστημα, προκειμένου να προστατευθούν αποτελεσματικά ορισμένα δικαιώματα.

Η αναγκαιότητα της ποινικοποίησης υπαγορεύεται από την ανάγκη αφενός για προστασία των θυμάτων και αφετέρου για την εμπέδωση ορισμένων κοινωνικών και νομικών αξιών, που είναι συνδεδεμένες με την ανθρώπινη αξιοπρέπεια. Ο ποινικός νόμος λειτουργεί σε αυτήν την περίπτωση ως προστάτης του εργαζόμενου, ο οποίος γίνεται αντικείμενο εκμετάλλευσης λόγω του φύλου του. Προστατεύει – ιδιαίτερα τη γυναίκα εργαζόμενη – στο πεδίο που άλλες διατάξεις (εργατικού ή αστικού δικαίου), απέτυχαν να διαμορφώσουν συνείδηση σύννομης συμπεριφοράς και ασφάλειας δικαιωμάτων.

Η ανάγκη ποινικοποίησης, λοιπόν, υπαγορεύεται από την ανασφάλεια και την εξάρτηση που παράγει η προσβολή του δικαιώματος στην αξιοπρέπεια και στην ελεύθερη διαχείριση της σεξουαλικότητας.

Το ποινικό δίκαιο πρέπει να τροποποιηθεί, ώστε να ορίζει επακριβώς τι περιλαμβάνει η κακοποίηση. Οι νόμοι γύρω από την κακοποίηση θα πρέπει να είναι σύμφωνοι με τους διεθνείς και κοινωνικούς νόμους, ενώ οι φορείς επιβολής του νόμου θα πρέπει να είναι εκπαιδευμένοι να κρατούν δεδομένα και αρχεία των δραστών, των ποινών τους και της θεραπείας τους.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. **Άρσις**, (Μάιος 2005), *Human trafficking*, τεύχος 2, σσ 12
2. **Άρσις**, (Δεκέμβριος 2005), *Human trafficking*, τεύχος 3, σσ 7, 16
3. **Άρσις**, (Ιούλιος 2006), *Human trafficking*, τεύχος 4, σσ 20 - 23
4. **Αντωνιάδου, Στ.**, (Παρουσίαση σε συνέδριο, 22-23/6/2006), *Δράσεις του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης και της Ελληνικής Αστυνομίας για την αντιμετώπιση και καταπολέμηση του φαινομένου «Εμπορία Ανθρώπων»*, Ιωάννινα, Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας, Διεύθυνση Δημόσιας Ασφάλειας, Ομάδα Anti – trafficking
5. **Γενική Γραμματεία Ισότητας**, (2004), *Εθνικές Προτεραιότητες και Άξονες Δράσης για την Ισότητα των Φύλων (2004 – 2008)*, Αθήνα, Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης
6. **Γεωργοπούλου, Ε.**, (1993), *Οικογένεια – παιδική προστασία – κοινωνική πολιτική*, Αθήνα, Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού
7. **Γιωτοπούλου – Μαραγκοπούλου, Α.**, (28/2/2002), *Κρίσεις για το σχέδιο νόμου για την «Καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων, των εγκλημάτων κατά της γενετήσιας ελευθερίας, της πορνογραφίας ανηλίκων και γενικότερα της οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής και αρωγή στα θύματα των πράξεων αυτών»*, Εθνική Επιτροπή για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου (ΕΕΔΑ)
8. **Δεσφινιώτου, Ρ.**, (Ιούνιος 1999), *Εμπορία ανθρώπων: Συνοπτική περιγραφή της γενικής κατάστασης στην Ελλάδα κατά το έτος 1999*, Αθήνα, Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας, Υπουργείο Δημόσιας Τάξης
9. **Διεύθυνση Δημόσιας Ασφάλειας της Ελληνικής Αστυνομίας**, (Αύγουστος - Σεπτέμβριος 1999), *Ετήσια Έκθεση για το οργανωμένο έγκλημα στην Ελλάδα το 1998, Ποινική Διάταξη*, τεύχος 19, σσ 871 – 882
10. **Κλίμακα**, (Ιανουάριος – Φεβρουάριος 2007), *Αφιέρωμα trafficking*, τεύχος 12, σσ 6 – 7
11. **Λάζος, Γρ.**, (2002), *Πορνεία και διεθνική σωματεμπορία στη σύγχρονη Ελλάδα: Ο πελάτης*, Αθήνα, Εκδόσεις Καστανιώτη

12. **Λάζος, Γρ.**, (2003), (σε συνεργασία με Μ. Ζάννη), *Η διακίνηση και εμπορία γυναικών και παιδιών στην Ελλάδα κατά την περίοδο Ιουνίου 2002 – Ιανουαρίου 2003*, StopNow trafficking, Αθήνα
13. **Μαγγανάς, Αντ.**, (1994), *Τα εκδιδόμενα άτομα. Πορνεία: Παρέκκλιση ή παραβίαση;*, Αθήνα, Εκδόσεις Παπαζήση
14. **Μαγγανάς, Αντ. και Λάζος Γρ.**, (2000), *Η συμβολή του ποινικού δικονομικού δικαίου στην πάταξη του φαινομένου εκμετάλλευσης εκδιδομένων ατόμων, Ποινική Δικαιοσύνη*, Αθήνα, σσ 1026 – 1032
15. **Μαγγανάς, Αντ., & Γαβαλάκης, Ν.**, (2000), *Η ποινικοποίηση της συμπεριφοράς του πελάτη εκδιδόμενου ατόμου, Ποινική Δικαιοσύνη*, Αθήνα, σσ 427 – 435
16. **Συκιώτου, Α.Π.**, (2003), *Εμπορία ανθρώπων στα Βαλκάνια*, Αθήνα – Κομοτηνή, Εκδόσεις Αντ. Σάκουλα
17. **Τσακλαγκάνου, Γ.**, (2003), *Ενημερωτική μελέτη για τη διεθνή σωματεμπορία (trafficking)*, Αθήνα, Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (Κ.Ε.Θ.Ι)

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

1. www.anthropos.gr/show_news.asp?id=7491 (10/12/2007, 22:45)
2. www.europa.eu/bulletin/el/200012/p104014.htm (11/12/2007, 17:20)
3. www.karamanou.gr (12/09/2007, 16:00)
4. www.medlook.net/article.asp?item_id=1212 (06/11/2007, 20:12)
5. www.antibaro.gr/society/nalmpphants-paidia.htm (10/12/2007, 23:00)
6. www.istoselides.gr/news/print.php?sid=1502 (15/12/2007, 15:09)
7. www.patris.gr/archive/2_001/12/11/7th.htm (11/12/2007, 17:08)
8. www.unicef.gr/oldpress/pdfs/mag65-a.pdf (09/02/2008, 16:42)
9. www.unicef.gr/oldpress/2001/dt4901.php (15/12/2007, 15:00)
10. www.vassilisk.blogspot.com/20060501vassiliskarchive.htm
(11/12/2007, 17:28)
11. www.unicef.gr/reports/pon2000.php (15/12/2007, 15:10)
12. www.unicef.gr/index.htm (15/12/2007, 15:10)

13. www.hamogelo.gr (12/09/2007, 15:39)
14. www.anatolikos.net/dimotikes/pornio276.htm (10/12/2007, 22:50)
15. www.myworld.gr (10/12/2007, 22:48)
16. www.ekstrateia_paidikh_kakopoihsh.htm (06/11/2007, 20:08)
17. www.psychologe.in.wordpress.com (10/12/2007, 22:47)
18. www.karamanou.gr/gr/uploads/documents (12/09/2007, 16:01)
19. www.traffickingoutline.pdf (11/12/2007, 18:00)
20. www.nchr.gr/category.php?category_id=68 (12/09/2007, 15:49)
21. www.acre.org/eu_developments/cmtraffick.pdf (12/09/2007, 16:08)
22. www.antislavery.org/archive/other/trafficking-framework.htm
(12/09/2007, 16:20)
23. www.coe.int/T/E/human_rights/trafficking/PDF_Cony_197_trafficking_E.pdf (12/09/2007, 18:00)
24. www.safeweb.org.cy/legislation.php.htm (09/01/2008, 21:40)
25. http://6gym-serron.ser.sch.gr/EFIMER/_1/reportaz.htm (12/09/2007, 15:55)
26. <http://www.ydt.gr/main/Article.jsp?ArticleID=112670> (09/02/2008, 16:45)
27. <http://unicefbook.pdf> (08/02/2008, 16:05)
28. <http://kpm.paidiatros.gr> (12/09/2007, 15:59)
29. <http://hamomilaki.wordpress.com> (07/11/2007, 17:48)
30. http://europa.eu.int/eur-lex/en/com/pdf/2002/en_502PC0071.pdf
(12/09/2007, 16:15)
31. <http://europa.eu.int/comm/justicehome/project/daphne/en/index.htm>
(12/09/2007, 16:13)
32. http://hamomilaki.blogspot.com/2007/02/blog-post_03.htm
(12/09/2007, 15:58)
33. <http://pacific.jour.auth.gr/emmeis/issues/01/1diethi1.htm> (09/02/2008, 04:28)
34. <http://usinfo.state.gov/topical/global/traffic> (09/01/2008, 22:00)
35. file:///D:/ekstrateia_trafficking.htm (06/11/2007, 20:10)
36. <file:///D:/f012.php.htm> (06/11/2007, 20:14)
37. <file:///D:/viewtopic.php/htm> (06/11/2007, 20:20)

ΧΡΗΣΙΜΟΙ ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

- Έκθεση της Ειδικής Εισηγήτριας του Ο.Η.Ε. για τη βία κατά των γυναικών, Φεβρουάριος 2000, σχετικά με τη διεθνή σωματεμπορία:
[http://www.unhchr.ch/huridocda/huridoca.nsf/\(Symbol\)E.CN.4.2000.68.En?Opendocument](http://www.unhchr.ch/huridocda/huridoca.nsf/(Symbol)E.CN.4.2000.68.En?Opendocument) (15/01/2008, 18:00)
- Οδηγίες για τη Μεταχείριση των Θυμάτων Διεθνούς Σωματεμπορίας, Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, Ιούλιος 2002. (15/01/2008, 18:02)
- Η Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, εξέδωσε τον Ιούλιο του 2002 λεπτομερείς οδηγίες για τη μεταχείριση των θυμάτων διεθνούς σωματεμπορίας. Για το πλήρες κείμενο των οδηγιών απευθυνθείτε στην ιστοσελίδα:
[http://www.unhchr.ch/huridocda/huridoca.nsf/\(Symbol\)/E.2002.68.Add.1.En?Opendocument](http://www.unhchr.ch/huridocda/huridoca.nsf/(Symbol)/E.2002.68.Add.1.En?Opendocument) (15/01/2008, 18:03)
 - Έκθεση του U.S. Department of State για την παράνομη διακίνηση και εκμετάλλευση ανθρώπων με σκοπό την οικονομική / σεξουαλική εκμετάλλευση (2004):
<http://www.state.gov/g/tip>
 - «*Trafficking in Human Beings: The Slavery that Surrounds Us*», Ann Jordan, Director Initiative Against Trafficking in Persons, International Human Rights Law Group:
<http://www.hrlg.org>
 - Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη διεθνή σωματεμπορία ανηλίκων παγκοσμίως, απευθυνθείτε στην UNICEF και συγκεκριμένα στην ιστοσελίδα:
<http://www.unicef.org/programme/cprotection/focus/trafficking/issue.htm>

- Για το πρόβλημα της περιθωριοποίησης των ατόμων που εμπλέκονται στην πορνεία, υπάρχει ενδιαφέρουσα έκθεση με τίτλο: «Ο επαναπροσδιορισμός της πορνείας ως σεξουαλική εργασία»: <http://www.walnet.org/csis/papers/redefining.htm#1>
- Για επιχειρήματα ενάντια στην πορνεία και το χαρακτηρισμό της ως σοβαρή παραβίαση της ανθρώπινης ακεραιότητας και αξιοπρέπειας, καθώς και άλλες ενδιαφέρουσες ερευνητικές εκθέσεις: <http://www.prostitutionresearch.com> (15/01/2008, 18:04)
- Τα ανθρώπινα δικαιώματα που παραβιάζονται με τη διεθνική σωματεμπορία, προστατεύονται και από τις γενικότερες συμβάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων του Ο.Η.Ε.:
 - την Οικουμενική Διακήρυξη Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων: <http://www1.umn.edu/humanrts/instreet/b1udhr.htm>
 - το Διεθνές Σύμφωνο για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα <http://www1.umn.edu/humanrts/instreet/b3ccpr.htm>
 - το Διεθνές Σύμφωνο για τα Οικονομικά, Κοινωνικά και Πολιτιστικά δικαιώματα: <http://www1.umn.edu/humanrts/instreet/b2esc.htm>
 - τη Σύμβαση για την Εξάλειψη όλων των Μορφών Διακρίσεως κατά των Γυναικών: <http://www.un.org/womenwatch/daw/cedaw/cedaw.htm>
 - τη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού: <http://unicef.org/crc>
 - το Προαιρετικό Πρωτόκολλο στη Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού: <http://www.unhchr.ch/html/menu2/dopchild.htm>
 - τη Σύμβαση κατά των Βασανιστηρίων: <http://www1.umn.edu/humanrts/instreet/h2catoc.htm>
 - τη Σύμβαση περί Δουλείας του 1927: <http://www.unhchr.ch/html/menu3/b/f2sc.htm>

- τη Συμπληρωματική Σύμβαση σχετική προς την Κατάργηση της Δουλείας, της Εμπορίας των Δούλων και Παρεμφερών προς τη Δουλεία Θεσμών και Πράξεων ή Συνηθειών:
<http://www.unhchr/html/menu3/b/30.htm>
- τη Σύμβαση της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ) (αρ.29) περί της αναγκαστικής ή υποχρεωτικής εργασίας:
<http://ilolex.ilo.ch:1567/english/convdisp2.htm>
- τη Σύμβαση ΔΟΕ (αρ. 105), αφορούσα στην κατάργηση της αναγκαστικής εργασίας και (αρ.182) για τις χειρότερες μορφές παιδικής εργασίας:
<http://ilolex.ilo.ch:1567/english/convdisp2.htm> (15/01/2008, 18:06)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

I. ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ

1^η ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

**ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΠΑΤΡΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
ΟΜΑΔΑ ΗΘΩΝ
ΑΝΤΙΤΡΑΦΙΚΙΝΓ**

Ερωτηθέντες: Επικεφαλής Αστυνόμος της ομάδας Ηθών

Ερώτηση: Ποιες είναι οι συνηθέστερες μορφές παράνομης διακίνησης παιδιών που γνωρίζετε και έχετε συναντήσει μέσα από την Υπηρεσία από όπου εργάζεστε;

Απάντηση: Γενετήσια εκμετάλλευση σεξουαλικά εγκλήματα για παράδειγμα εμπόριο βρεφών, οργάνων παράνομες υιοθεσίες. Και παιδιά - θύματα καταναγκαστικής εργασίας με την μορφή επαιτείας στους δρόμους. Θύματα δηλαδή οικονομικής εκμετάλλευσης

Ερώτηση: Ποια μέτρα λαμβάνει η Υπηρεσία σας σχετικά με αυτό το φαινόμενο;

Απάντηση: Είναι η πρόληψη η οποία ξεκινά με την συλλογή πληροφοριών, έλεγχους σε εργασιακούς χώρους ή νυχτερινά κέντρα ύστερα από καταγγελίες ανώνυμες και επώνυμες άρση απορρήτου με δικαστική απόφαση αν χρειαστεί . Τέλος είναι η καταστολή η οποία γίνεται με τις συλλήψεις και τον εγκλεισμό των δραστών σε σωφρονιστικά ιδρύματα, και την παραπομπή των θυμάτων σε άσυλα – ξενώνες. Η ομάδα μας μπορεί να παρέμβει αυτεπάγγελτα χωρίς δικαστική απόφαση

Ερώτηση: Πως φτάνουν τα θύματα σε εσάς;

Απάντηση: Μέσω της σύλληψης και καταγγελιών. Συνεργαζόμαστε ακόμα και με διάφορους μη κερδοσκοπικούς φορείς όπως το Χαμόγελο του Παιδιού, καθώς και με τα αρμοδία Υπουργεία Δικαιοσύνης, Υγείας και Πρόνοιας

Ερώτηση: Ποια είναι η συνήθης εθνικότητα, το φύλο και η ηλικία των ανήλικων- θυμάτων;

Απάντηση: Βουλγαρικής συνήθως κορίτσια στην πλειοψηφία τους ανεξαιρέτως ηλικίας. Τα αγόρια είναι λιγότερα διότι χρειάζεται να πληρώσουν αρκετά χρήματα παραπάνω από ότι στα κορίτσια

Ερώτηση: Θεωρείται επαρκές το νομοθετικό πλαίσιο που έγκειται του θέματος της παράνομης διακίνησης- trafficking;

Απάντηση: Σαφώς και είναι επαρκές το νομοθετικό πλαίσιο, η έλλειψη δυνατοτήτων δημιουργεί σύγχυση, πρέπει να αξιοποιηθεί από τους αρμόδιους φορείς για να λειτουργήσει

Ερώτηση: Ποιες οι προτάσεις σας για την καταπολέμηση του φαινομένου και την κάλυψη των αναγκών των θυμάτων;

Απάντηση: Η ενημέρωση των πολιτών οι οποίοι στην πλειοψηφία τους αγνοούν παντελώς τι είναι το trafficking και η ευαισθητοποίηση των αρμόδιων φορέων.

2^η Συνέντευξη

Υπηρεσία Επιμελητών Ανήλικων

Ερωτηθέντες: Δικαστικοί Επιμελητές Ανήλικων Πατρών

Ερώτηση: Ποιες είναι οι συνηθέστερες μορφές παράνομης διακίνησης παιδιών που γνωρίζετε και έχετε συναντήσει μέσα από την Υπηρεσία από όπου εργάζεστε;

Απάντηση: Κατά καιρούς έχουμε έρθει σε επαφή με αλλοδαπούς κυρίως Αφγανούς αλλά και Αθίγγανους οι οποίοι είναι θύματα καταναγκαστικής εργασίας με την μορφή επαιτείας στους δρόμους. Δεν έχουμε συναντήσει μέχρι τώρα περιστατικό με κάποια άλλη μορφή trafficking. Αρκούμαστε στα γνωστά σε όλους μας παιδιά των φαναριών

Ερώτηση: Ποια μέτρα λαμβάνει η Υπηρεσία σας σχετικά με αυτό το φαινόμενο;

Απάντηση: Η υπηρεσία μας ασχολείται κυρίως με το κομμάτι της πρόληψης, σε συνεργασία με τον Εισαγγελέα ανηλικών αποφασίζουμε για τα μέτρα που πρέπει να λάβουμε ως Υπηρεσία μέσω των Επιμελειών, και ακόμα την παραπομπή του ανήλικου σε κάποιο ίδρυμα-άσυλο. Η Υπηρεσία μας έχει την Επιμέλεια αρκετών αθίγγανων οι οποίοι έχουν πέσει θύματα των ίδιων τους των γονιών τους

Ερώτηση: Πως φτάνουν τα θύματα σε εσάς;

Απάντηση: Τα θύματα έρχονται κυρίως μέσω της δικογραφίας για επικείμενες δικές που μπορούν να έχουν, ακόμα και για άλλο λόγο, όπως για παράδειγμα δίπλωμα οδήγησης και μετά από την συζήτηση να διαφανεί κάτι περισσότερο εκεί αρχίζουμε να ασχολούμαστε πιο εντατικά με σκοπό την καλύτερη έκβαση του. Ακόμα μπορεί και με κάποια καταγγελία από το οικογενειακό και ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον

Ερώτηση: Ποια είναι η συνήθης εθνικότητα, το φύλο και η ηλικία των ανήλικων- θυμάτων;

Απάντηση: Συνήθως αντιμετωπίσουμε παιδιά αθίγγανων και των δυο φύλων από ενός στους έως και 17 με 18 ετών

Ερώτηση: Θεωρείται επαρκές το νομοθετικό πλαίσιο που έγκειται του θέματος της παράνομης διακίνησης- trafficking;

Απάντηση: Δυστυχώς δεν έχω υπόψη μου τη σχετική νομοθεσία απλά θεωρώ ότι ακόμα και τα είναι επαρκές δεν υπάρχουν τα κατάλληλα όργανα για να θεσμοθετηθεί

Ερώτηση: Ποιες οι προτάσεις σας για την καταπολέμηση του φαινομένου και την κάλυψη των αναγκών των θυμάτων;

Απάντηση: Οι δημιουργίες στεγών φιλοξενίας θα ήταν κάτι ιδιαίτερα χρήσιμο, καθώς και καταρτισμένα άτομα που θα μπορέσουν να στελεχώσουν τις αρμόδιες υπηρεσίες. Το σημαντικότερο από όλα όμως είναι να εφαρμοστούν οι ήδη υπάρχοντες νόμοι

3^η Συνέντευξη

Χαμόγελο του Παιδιού Ερωτηθέντες: Η Ψυχολόγος του Συλλόγου

Ερώτηση: Ποιες είναι οι συνηθέστερες μορφές παράνομης διακίνησης παιδιών που γνωρίζετε και έχετε συναντήσει μέσα από την Υπηρεσία από όπου εργάζεστε;

Απάντηση: Η συνηθέστερη μορφή διακίνησης που έχουμε συνάντηση είναι παιδιά - θύματα καταναγκαστικής εργασίας με την μορφή επαιτείας στους δρόμους. Θύματα δηλαδή οικονομικής εκμετάλλευσης. Περιστατικό σεξουαλικής διακίνησης στην Πάτρα δεν έχουμε συναντήσει έχουμε όμως αρκετές καταγγελίες για σεξουαλική κακοποίηση και παραμέληση παιδιών. Η συνηθέτης μορφή παράνομης διακίνησης λοιπόν, είναι τα γνωστά σε όλους μας παιδιά των φαναριών

Ερώτηση: Ποια μέτρα λαμβάνει η Υπηρεσία σας σχετικά με αυτό το φαινόμενο;

Απάντηση: Ο σύλλογος μας έρχεται σε επαφή με την Εισαγγελία και το Εισαγγελέα Ανήλικων όπου συντάσσουμε την καταγγελία. Αν δεν υπάρχει Δικαστική απόφαση δεν μπορούμε να κάνουμε απολύτως τίποτα. Μετά από αυτό μπορεί τα παιδιά να φιλοξενηθούν σε σπίτια- ξενώνες του Συλλόγου, που δεν υπάρχουν όμως στην Πάτρα, και να δεχτούν ψυχολογική στήριξη

Ερώτηση: Πως φτάνουν τα θύματα σε εσάς;

Απάντηση: Η πρώτη μας επαφή μπορεί να είναι είτε με ανώνυμη καταγγελία, είτε με επώνυμη με την μορφή της επίσκεψης στο γραφείο του συλλόγου, όπου αφού γίνει η διαδικασία που σας περιέγραψα νωρίτερα αρχίζουμε να ασχολούμαστε με τις περιπτώσεις

Ερώτηση: Ποια είναι η συνήθης εθνικότητα, το φύλο και η ηλικία των ανήλικων- θυμάτων;

Απάντηση: Η εθνικότητα μπορεί να είναι Ελληνικής, Αλβανικής, Ιρακινής και αρκετών Αθίγγανων. Η ηλικία τους κυμαίνεται από ενός μηνός έως και 15 ετών

Ερώτηση: Θεωρείται επαρκές το νομοθετικό πλαίσιο που έγκειται του θέματος της παράνομης διακίνησης- trafficking;

Απάντηση: Δεν έχω υπόψη μου την νομοθεσία αλλά θεωρώ πως για να αυξάνονται τα θύματα συνεχώς δεν θα είναι επαρκής

Ερώτηση: Ποιες οι προτάσεις σας για την καταπολέμηση του φαινομένου και την κάλυψη των αναγκών των θυμάτων;

Απάντηση: Η ευαισθητοποίηση των πολιτών και η ενημέρωση τους για την παράνομη διακίνηση παιδιών αλλά και των αρμόδιων φορέων για την πρόληψη και την καταστολή του φαινομένου

4^η ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

ΔΗΜΟΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΔΡΑΣΥΣ
(Δράσης Συμβουλευτικής και Υποστήριξης Τσιγγάνων)
Ερωτηθέντες: Κοινωνική Λειτουργός

Ερώτηση: Ποιες είναι οι συνηθέστερες μορφές παράνομης διακίνησης παιδιών που γνωρίζετε και έχετε συναντήσει μέσα από την Υπηρεσία από όπου εργάζεστε;

Απάντηση: Μέσα από την εμπειρία μου σε αυτό τον τομέα γνωρίζω ότι υπάρχουν παιδιά που είναι στα φανάρια με σκοπό την επαιτεία μια μορφή καταναγκαστικής εργασίας καθώς και παιδιά που προωθούνται σε παράνομη σωματεμπορία ακόμα και λίγες βρες μετά την γέννηση τους

Ερώτηση: Ποια μέτρα λαμβάνει η Υπηρεσία σας σχετικά με αυτό το φαινόμενο;

Απάντηση: Επειδή είμαστε Υπηρεσίες κυρίως πρόληψης το σημαντικότερο είναι η ενημέρωση και η ευαισθητοποίηση του κοινού και ακόμα πιο πολύ η ενημέρωση των ευπαθών ομάδων. Αν ωστόσο έρθουμε σε επαφή με κάποιο θύμα trafficking παραπέμπουμε το περιστατικό στον αρμόδιο φορέα ο οποίος τις περισσότερες φορές είναι οι δικαστικές αρχές

Ερώτηση: Πως φτάνουν τα θύματα σε εσάς;

Απάντηση: Μέσω συγγενικών προσώπων και μέσω του αρμόδιου φορέα που προσπαθεί ο ίδιος να έρθει σε επαφή με τα θύματα

Ερώτηση: Ποια είναι η συνήθης εθνικότητα, το φύλο και η ηλικία των ανήλικων- θυμάτων;

Απάντηση: Οι εθνικότητες που έχουμε συναντήσει κυρίως είναι Βούλγαροι, Έλληνες, Ρομά και Αλβανοί ηλικιών από 8 έως 16 ετών

Ερώτηση: Θεωρείται επαρκές το νομοθετικό πλαίσιο που έγκειται του θέματος της παράνομης διακίνησης- trafficking

Απάντηση: Υπάρχει νομοθετικό πλαίσιο που έχει να κάνει με άμεση αντιμετώπιση περιστατικών trafficking σαν ποινικό . Υπάρχει σαφής έλλειψη σωφρονιστικών μέτρων και επανένταξη θύτη θύματος στον κοινωνικό ιστό. Επίσης γνωρίζω ότι σε περίπτωση που πέσει ένα παιδί θύμα trafficking υπάρχει η ποινή αφαίρεσης της επιμέλειας των γονέων.

Ερώτηση: Ποιες οι προτάσεις σας για την καταπολέμηση του φαινομένου και την κάλυψη των αναγκών των θυμάτων;

Απάντηση: Θεωρώ πως από τα σημαντικότερα είναι η ψυχοκοινωνική στήριξη θύματος, εποπτεία και στήριξη του θύματος από ειδικό ψυχολόγο και κοινωνικό λειτουργό

ΚΕΝΤΡΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

Ερωτηθέντες: Κοινωνική Λειτουργός

Ερώτηση: Ποιες είναι οι συνηθέστερες μορφές παράνομης διακίνησης παιδιών που γνωρίζετε και έχετε συναντήσει μέσα από την Υπηρεσία από όπου εργάζεστε;

Απάντηση: Δεν μπορώ να απαντήσω για κάποια μορφή παράνομης διακίνησης διότι τα περιστατικά δεν φτάνουν στο γραφείο μας. Δεν αρνούμαι όμως ότι προφανώς και υπάρχουν πολλές μορφές trafficking Στην υπηρεσία ασχολούμαστε με προβλήματα υγείας και γραφειοκρατικών υποθέσεων των προσφύγων.

Ερώτηση: Ποια μέτρα λαμβάνει η Υπηρεσία σας σχετικά με αυτό το φαινόμενο;

Απάντηση: Αν στο μέλλον η υπηρεσία μας κληθεί να αντιμετωπίσει κάποια μορφή παράνομης διακίνησης το μόνο που θα μπορούσαμε να κάνουμε είναι να το παραπέμψουμε το περιστατικό στην εισαγγελική αρχή

Ερώτηση: Πως φτάνουν τα θύματα σε εσάς;

Απάντηση: Δεν μπορώ να σας αναφέρω διότι όπως προείπα δεν έχουμε έρθει σε επαφή με κάποιο περιστατικό παράνομης διακίνησης

Ερώτηση: Ποια είναι η συνήθης εθνικότητα, το φύλο και η ηλικία των ανήλικων- θυμάτων;

Απάντηση: Αφγανικής καταγωγής οι ηλικίες τους κυμαίνονται από 9 έως 11 ετών και 15 έως 18 ετών. Όσον αφορά το φύλο τους είναι κυρίως αγόρια

Ερώτηση: Θεωρείται επαρκές το νομοθετικό πλαίσιο που έγκειται του θέματος της παράνομης διακίνησης- trafficking

Απάντηση: Δεν γνωρίζω το σχετικό νομοθετικό πλαίσιο, με αυτό ασχολείται η δικαστική αρχή στην οποία παραπέμπονται τα θύματα

Ερώτηση: Ποιες οι προτάσεις σας για την καταπολέμηση του φαινομένου και την κάλυψη των αναγκών των θυμάτων;

Απάντηση: Καλός συντονισμός φορέων και κοινωνικών υπηρεσιών. Για παράδειγμα νοσοκομεία σε πρώτη φάση με σκοπό την αντιμετώπιση της υγείας των θυμάτων- περιστατικών. Σημαντικό είναι επίσης η δημιουργία ενός προστατευτικού καταλύματος με τις κατάλληλες υποδομές. Τέλος αλλά όχι λιγότερο σημαντικό είναι η ενημέρωση και η ευαισθητοποίηση των πολιτών οι οποίοι στην πλειοψηφία τους αγνοούν παντελώς τι είναι το trafficking

ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ
Ερωτηθέντες :ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΣ

Ποιες είναι οι συνηθέστερες μορφές trafficking παιδιών που γνωρίζεται;

Στην υπηρεσία μας μέχρις στιγμής δεν έχουν εμφανιστεί συγκεκριμένα φαινόμενα. Βέβαια πιστεύουμε πως υπάρχουν κυκλώματα που διακινούν παιδιά αλλά φοβούνται να τα καταγγείλουν.

Πως φτάνουν τα θύματα στην υπηρεσία σας;

Στην Πάτρα δεκαεπτά χρόνια λειτουργεί παράνομος καταυλισμός .Τα τελευταία οκτώ χρόνια ζουν εκεί Αφγανοί. Δεν έχει υπολογιστεί ακριβώς ο αριθμός των παιδιών που ζουν εκεί, ενώ τα περισσότερα είναι ασυνόδευτα.

Τα θύματα trafficking είναι ελεγχόμενα από τα κυκλώματα που τα διακινούν. Στην υπηρεσία μας φτάνουν από ενημέρωση από ομοεθνείς τους, αλλά και εμείς τους ενημερώνουμε, για την διαδικασία του ασύλου μέσω διερμηνέα και μοιράζουμε έντυπο υλικό στην γλώσσα τους. Αυτή την στιγμή έχουμε καταγγείλει στην αστυνομία την ύπαρξη κυκλωμάτων, έχουμε συνοδέψει άτομο στην αστυνομία και η υπόθεση βρίσκεται σε εξέλιξη. Για θέματα trafficking υπάρχει συνεργασία με διεθνής οργανώσεις όπως η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους πρόσφυγες ,το Συμβούλιο για τους πρόσφυγες και τον Διεθνή Οργανισμό Μετανάστευσης

Ποια μέτρα λαμβάνει η Υπηρεσία σας για αυτό το φαινόμενο;

Η υπηρεσία μας παρέχει νομική ενημέρωση, στηρίζει και ερμηνεία στην γλώσσα των θυμάτων. Όταν δούμε κάποιον ανήλικο τον συνοδεύουμε στην αστυνομία για να υποβάλει το αίτημα ασύλου του και σε συνεργασία με τον Εισαγγελέα Ανηλίκων και το Υπουργείο Υγείας (διεύθυνση Κοινωνικής Αντίληψης τμήμα ευπαθών ομάδων όπου εντάσσονται τα παιδιά) βρίσκεται χώρος και στέγη για τα παιδιά.

Ποια είναι η συνήθης εθνικότητα η ηλικία και το φύλο των θυμάτων;

Τα περισσότερα θύματα είναι συνήθως Αφγανοί. Όλοι είναι άνδρες και αγόρια εφηβικής και προεφηβικής ηλικίας και δεν υπάρχουν καθόλου γυναίκες. Συνήθως τα τόσο μικρά παιδιά που φτάνουν εδώ συνοδεύονται από κάποιον μεγαλύτερο.

Θεωρείται επαρκή το νομοθετικό πλαίσιο για το trafficking;

Γενικά δεν θεωρώ πως το νομοθετικό πλαίσιο είναι το πρόβλημα. Τα θύματα trafficking έχουν δικαίωμα προστασίας με μεγάλη προτεραιότητα από τους άλλους Τα κυκλώματα είναι τόσο ισχυρά που δεν γίνονται προσπάθειες καταπολέμησης τους. Όσο αφορά άτομα διακίνησης οι μετανάστες συνήθως εγκλωβίζονται σε μια χώρα χωρίς άσυλο και χωρίς έγγραφα. Η Ελλάδα βάση του Συμφώνου του Δουβλίνου είναι η μόνη χώρα που μπορούν να ζητήσουν άσυλο ως πρώτη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης που εισέρχονται αυτοί οι άνθρωποι. Η Ελλάδα δίνει άσυλο μόνο στο 0,02% των ατόμων που ζητούν άσυλο. Έτσι οι Αφγανοί δεν μπορούν να απελαθούν ενώ ζητείται η απέλαση τους. Κρατούνται στις φυλακές έως 3 μήνες για παράνομη παραμονή στην χώρα μετά τους αφήνουν ελεύθερους με ένα υπηρεσιακό σημείωμα το οποίο τους ζητά να εγκαταλείψουν την χώρα μέσα σε έναν μήνα. Όλη αυτή η κατάσταση γεννά καταστάσεις trafficking.

Ποιες είναι οι προτάσεις σας για την άμβλυνση του φαινόμενου και την καλύτερη κάλυψη των αναγκών των θυμάτων;

Γενικότερα πιστεύω πως πρέπει να υπάρξει μια πιο ολοκληρωμένη πολιτική όσον αφορά ανθρώπους από τρίτες χώρες και το καλύτερο θα ήταν να υπάρξει μια ενιαία Ευρωπαϊκή πολιτική, μια ολοκληρωμένη Ευρωπαϊκή Μεταναστευτική πολιτική. Επίσης πρέπει να γίνει μια σοβαρή καμπάνια για να μάθει ο κόσμος για το trafficking και σε τέτοιες περιπτώσεις θεωρώ πως πρέπει να τιμωρείτε και ο πελάτης.

7^η Συνέντευξη

ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑ ΠΡΩΤΟΔΙΚΩΝ

Ερωτηθέντες : Εισαγγελέας Ανηλίκων

Ποιες είναι οι συνηθέστερες μορφές trafficking παιδιών που γνωρίζεται;

Στα γραφεία μας κατά καιρούς έχουν φτάσει διάφορες καταγγελίες, εκ των οποίων οι περισσότερες είναι γενικές και αόριστες, κυρίως για σεξουαλική εκμετάλλευση ανηλίκων. Ωστόσο οι καταγγελίες αυτές δεν έχουν προχωρήσει λόγω έλλειψης στοιχείων που παρουσιάζουν οι υποθέσεις. Θέλω επίσης να τονίσω πως τα κυκλώματα που διακινούν ανήλικους είναι τόσο ισχυρά και κανένας δεν έχει το θάρρος να τα καταγγείλει με στοιχεία. Για αυτόν τον λόγο είναι δύσκολο να καταπολεμηθούν.

Πως φτάνουν τα θύματα στην υπηρεσία σας;

Τα θύματα φτάνουν στα γραφεία της εισαγγελίας μέσω της Ασφάλειας Πατρών , η οποία συλλέγει το προανακριτικό υλικό. Εμείς αξιολογούμε το υλικό και αποδίδουμε ευθύνες.

Ποια μέτρα λαμβάνει η Υπηρεσία σας για αυτό το φαινόμενο;

Δεν είναι στις αρμοδιότητες μας να λάβουμε κάποιο συγκεκριμένο μέτρο. Σε περιπτώσεως καταγγελιών ειδοποιούμε την ασφάλεια η οποία αναλαμβάνει να διερευνήσει την υπόθεση και να ελέγξει αν ευσταθούν οι καταγγελίες.

Ποια είναι η συνήθης εθνικότητα η ηλικία και το φύλο των θυμάτων;

Τα περισσότερα θύματα είναι άστεγοι λαθρομετανάστες και παιδιά που οι γονείς τους τα έχουν πουλήσει και οι ηλικίες των θυμάτων είναι εφηβικής και προεφηβικής ηλικίας. Η συνήθης εθνικότητα είναι Αφγανοί χωρίς αυτό να σημαίνει πως δεν υπάρχουν κρούσματα και από άλλες χώρες.

Θεωρείται επαρκή το νομοθετικό πλαίσιο για το trafficking;

Το νομοθετικό πλαίσιο είναι επαρκές αλλά στην πράξη δεν λειτουργεί. Τα κυκλώματα είναι πολύ προστατευμένα και δεν φτάνουν στην δικαιοσύνη.

Ποιες είναι οι προτάσεις σας για την άμβλυνση του φαινομένου και την καλύτερη κάλυψη των αναγκών των θυμάτων;

Πιστεύω πως πρέπει να γίνει μεγαλύτερη προσπάθεια προστασίας της ανηλικότητας. Πολλές φορές τα ανήλικα παιδιά εξαιτίας της ηλικίας τους δεν είναι σε θέση να προστατεύσουν τον εαυτό τους. Επίσης πρέπει να γίνει μια μεγαλύτερη προσπάθεια από το κράτος πρόνοιας ώστε αυτά τα παιδιά να τυγχάνουν προστασίας της πολιτείας.

ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΛΙΜΕΝΙΚΟΥ

Ερωτηθέντες: ΛΙΜΕΝΟΦΥΛΑΚΑΣ

1. Ποιες είναι οι συνηθέστερες μορφές trafficking παιδιών που γνωρίζεται;

Μέσω του λιμανιού της Πάτρας εισέρχονται στην χώρα καθημερινά πολλά παιδιά, είτε με τις οικογένειες τους είτε με άλλους ανθρώπους. Οι περισσότεροι χρησιμοποιούν τα παιδιά ως άλλοθι για να μπορέσουν να μπουν στην χώρα. Έχουν γίνει καταγγελίες κυρίως για σωματεμπορία, αλλά τα περισσότερα εγκλήματα προσπαθούν να τα κρατήσουνε κρυφά.

2. Πως φτάνουν τα θύματα στην υπηρεσία σας;

Είμαστε οι πρώτοι που μπορεί να έρθουμε σε επαφής με τέτοια κυκλώματα λόγω των ελέγχων που κάνουμε. Έτσι σε περίπτωση που αντιμετωπίσουμε τέτοιο φαινόμενο αξιοποιούμε την πληροφορία και συνεργαζόμαστε με τις Αστυνομικές Αρχές.

3. Ποια μέτρα λαμβάνει η Υπηρεσία σας για αυτό το φαινόμενο;

Δεν είναι στις αρμοδιότητες μας να λαμβάνουμε ως υπηρεσία μέτρα σχετικά με τέτοια φαινόμενα. Σε περίπτωση που υπάρχουν καταγγελίες για εκμετάλλευση παιδιών επικοινωνούμε με την Αστυνομία, αφού όπως είπαμε και πριν ελέγξουμε αν ευσταθή η πληροφορία.

4. Ποια είναι η συνήθης εθνικότητα η ηλικία και το φύλο των θυμάτων;

Η συνηθέστερες εθνικότητες για εμπόριο βρεφών είναι οι Ρουμάνοι και οι Βούλγαροι και μιλάμε συνήθως για παιδιά βρεφικής και παιδικής ηλικίας. Πρόσφατα έγινε μια καταγγελία για μια μητέρα Βουλγαρικής καταγωγής η

οποία κατηγορήθηκε για σωματεμπορία του παιδιού της από Ιταλία προς Ελλάδα.

5. Θεωρείται επαρκή το νομοθετικό πλαίσιο για το trafficking;

Πιστεύω πως το νομοθετικό πλαίσιο δεν είναι επαρκές καθώς δεν βοηθιέται το παιδί Παιδιά που φτάνουν στην χώρα μας ασυνόδευτα δεν έχουν καμία υποστήριξη από το κράτος καμία οργάνωση δεν αναλαμβάνει να περιθάλψει αυτά τα παιδιά. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τα παιδιά αυτά να είναι ο ευκολότερος στόχος για εκμετάλλευση.

6. Ποιες είναι οι προτάσεις σας για την άμβλυση του φαινομένου και την καλύτερη κάλυψη των αναγκών των θυμάτων;

Θεωρώ πως για την άμβλυση του φαινομένου θα ήταν χρήσιμο να δημιουργηθεί κάποιος κροατικός φορέας αποκλειστικά για τα παιδιά ,όπως ξενώνες που θα βοηθούν στην ψυχολογική τους υποστήριξη. Επίσης πιστεύω πως πρέπει να γίνεται καλύτερη ενημέρωση στα κράτη των λαθρομεταναστών σχετικά με την εκμετάλλευση την οποία υφίστανται .Τέλος πρέπει να γίνετε μεγαλύτερο έλεγχος στα σύνορα της χώρας καθώς ανήλικοι κάτω των δέκα ετών όταν βρίσκονται σε ξένη χώρα είναι εκμεταλλεύσιμοι.

Υπηρεσία Επιμελητών Ανήλικων
Ερωτηθέντες: Επιμελητής Ανήλικων Πατρών

Ερώτηση: Ποιες είναι οι συνηθέστερες μορφές παράνομης διακίνησης παιδιών που γνωρίζετε και έχετε συναντήσει μέσα από την Υπηρεσία από όπου εργάζεστε;

Απάντηση: Κατά καιρούς έχουμε έρθει σε επαφή με αλλοδαπούς κυρίως Αφγανούς αλλά και Αθίγγανους οι οποίοι είναι θύματα καταναγκαστικής εργασίας με την μορφή επαιτείας στους δρόμους. Δεν έχουμε συναντήσει μέχρι τώρα περιστατικό με κάποια άλλη μορφή trafficking. Αρκούμεστε στα γνωστά σε όλους μας παιδιά των φαναριών

Ερώτηση: Ποια μέτρα λαμβάνει η Υπηρεσία σας σχετικά με αυτό το φαινόμενο;

Απάντηση: Η υπηρεσία μας ασχολείται κυρίως με το κομμάτι της πρόληψης, σε συνεργασία με τον Εισαγγελέα ανηλίκων αποφασίζουμε για τα μέτρα που πρέπει να λάβουμε ως Υπηρεσία μέσω των Επιμελειών, και ακόμα την παραπομπή του ανήλικου σε κάποιο ίδρυμα-άσυλο. Η Υπηρεσία μας έχει την Επιμέλεια αρκετών αθίγγανων οι οποίοι έχουν πέσει θύματα των ίδιων τους των γονιών τους

Ερώτηση: Πως φτάνουν τα θύματα σε εσάς;

Απάντηση: Τα θύματα έρχονται κυρίως μέσω της δικογραφίας για επικείμενες δικές που μπορούν να έχουν, ακόμα και για άλλο λόγο, όπως για παράδειγμα δίπλωμα οδήγησης και μετά από την συζήτηση να διαφανεί κάτι περισσότερο εκεί αρχίζουμε να ασχολούμαστε πιο εντατικά με σκοπό την καλύτερη έκβαση του. Ακόμα μπορεί και με κάποια καταγγελία από το οικογενειακό και ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον

Ερώτηση: Ποια είναι η συνήθης εθνικότητα, το φύλο και η ηλικία των ανήλικων- θυμάτων;

Απάντηση: Συνήθως αντιμετωπίσουμε παιδιά αθίγγανων και των δυο φύλων από ενός στους έως και 17 με 18 ετών

Ερώτηση: Θεωρείται επαρκές το νομοθετικό πλαίσιο που έγκειται του θέματος της παράνομης διακίνησης- trafficking;

Απάντηση: Δυστυχώς δεν έχω υπόψη μου τη σχετική νομοθεσία απλά θεωρώ ότι ακόμα και τα είναι επαρκές δεν υπάρχουν τα κατάλληλα όργανα για να θεσμοθετηθεί

Ερώτηση: Ποιες οι προτάσεις σας για την καταπολέμηση του φαινομένου και την κάλυψη των αναγκών των θυμάτων;

Απάντηση: Οι δημιουργίες στεγών φιλοξενίας θα ήταν κάτι ιδιαίτερα χρήσιμο, καθώς και καταρτισμένα άτομα που θα μπορέσουν να στελεχώσουν τις αρμόδιες υπηρεσίες. Το σημαντικότερο από όλα όμως είναι να εφαρμοστούν οι ήδη υπάρχοντες νόμοι

**ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΠΑΤΡΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
ΟΜΑΔΑ ΗΘΩΝ
ANTITRAFFICKING**

Ερωτηθέντες Αστυνομός της ομάδας Ηθών

Ερώτηση: Ποιες είναι οι συνηθέστερες μορφές παράνομης διακίνησης παιδιών που γνωρίζετε και έχετε συναντήσει μέσα από την Υπηρεσία από όπου εργάζεστε;

Απάντηση: Γενετήσια εκμετάλλευση σεξουαλικά εγκλήματα για παράδειγμα εμπόριο βρεφών, οργάνων παράνομες υιοθεσίες. Και παιδιά - θύματα καταναγκαστικής εργασίας με την μορφή επαιτείας στους δρόμους. Θύματα δηλαδή οικονομικής εκμετάλλευσης

Ερώτηση: Ποια μέτρα λαμβάνει η Υπηρεσία σας σχετικά με αυτό το φαινόμενο;

Απάντηση: Είναι η πρόληψη η οποία ξεκινά με την συλλογή πληροφοριών, έλεγχους σε εργασιακούς χώρους ή νυχτερινά κέντρα ύστερα από καταγγελίες ανώνυμες και επώνυμες άρση απορρήτου με δικαστική απόφαση αν χρειαστεί . Τέλος είναι η καταστολή η οποία γίνεται με τις συλλήψεις και τον εγκλεισμό των δραστών σε σωφρονιστικά ιδρύματα, και την παραπομπή των θυμάτων σε άσυλα – ξενώνες. Η ομάδα μας μπορεί να παρέμβει αυτεπάγγελτα χωρίς δικαστική απόφαση

Ερώτηση: Πως φτάνουν τα θύματα σε εσάς;

Απάντηση: Μέσω της σύλληψης και καταγγελιών. Συνεργαζόμαστε ακόμα και με διάφορους μη κερδοσκοπικούς φορείς όπως το Χαμόγελο του Παιδιού, καθώς και με τα αρμοδία Υπουργεία Δικαιοσύνης, Υγείας και Πρόνοιας

Ερώτηση: Ποια είναι η συνήθης εθνικότητα, το φύλο και η ηλικία των ανήλικων- θυμάτων;

Απάντηση: Βουλγαρικής συνήθως κορίτσια στην πλειοψηφία τους ανεξαιρέτως ηλικίας. Τα αγόρια είναι λιγότερα διότι χρειάζεται να πληρώσουν αρκετά χρήματα παραπάνω από ότι στα κορίτσια.

Ερώτηση: Θεωρείται επαρκές το νομοθετικό πλαίσιο που έγκειται του θέματος της παράνομης διακίνησης- trafficking;

Απάντηση: Σαφώς και είναι επαρκές το νομοθετικό πλαίσιο, η έλλειψη δυνατοτήτων δημιουργεί σύγχυση, πρέπει να αξιοποιηθεί από τους αρμόδιους φορείς για να λειτουργήσει

Ερώτηση: Ποιες οι προτάσεις σας για την καταπολέμηση του φαινομένου και την κάλυψη των αναγκών των θυμάτων;

Απάντηση: Η ενημέρωση των πολιτών οι οποίοι στην πλειοψηφία τους αγνοούν παντελώς τι είναι το trafficking και η ευαισθητοποίηση των αρμόδιων φορέων.

II. Αληθινές ιστορίες

A) Η Ντέβι και η μικρότερή της αδερφή, Γιάνι (τα ονόματα των παιδιών έχουν αλλαχθεί) ζουν στη Σουρακάρτα, μια πόλη 1.000.000 κατοίκων στην Ινδονησία. Μαζί με εννιά ακόμη εφήβους φίλους τους έγραψαν και παίζουν στο θεατρικό έργο «Έκα», που αφορά ένα κορίτσι που το απήγαγαν και πουλήθηκε στη σεξουαλική βιομηχανία. « Η παράσταση βασίζεται στην πραγματική μας ζωή», λέει η Ντέβι, 21 ετών τώρα. «Ένας προαγωγός έκλεψε την Έκα από το χωριό της και την πούλησε σε έναν πελάτη. Αφού αρνήθηκε να κάνει σεξ μαζί του, τη βίασε. Στο έργο ένας φίλος της προσπαθεί να τη βοηθήσει, βάζοντας ένα φύλακα – άγγελο να τη σώσει.»

Η Γιάνι ήταν 15 χρονών όταν την παρέσυραν με ψεύτικες υποσχέσεις για μια καλή δουλειά και σπουδές. Μετά από ένα μακρύ ταξίδι με αυτοκίνητο προς άγνωστη κατεύθυνση, βιάσθηκε από ένα μεσήλικα Ινδονήσιο, που την άφησε αναίσθητη από το ξύλο όταν αντιστάθηκε. Πουλήθηκε σε οίκο ανοχής όπου τη φύλαγαν νύχτα – μέρα.

Αντίστοιχη είναι και η ιστορία της Ντέβι. «Ο προαγωγός μου σταμάτησε να μου δίνει χρήματα και μου έδινε μόνο ναρκωτικά, γινόμεουν κάθε μέρα και χειρότερα. Ζούσα από το ένα δωμάτιο του ξενοδοχείου στο άλλο, οπουδήποτε ζητούσε κάποιος πελάτης, εδώ στη Σουρακάρτα ή και στη Τζακάρτα».

Τρομοκρατημένες και ντροπιασμένες η Γιάνι και η Ντέβι έγιναν δυο ακόμη από τα εκατομμύρια νεαρών κοριτσιών και αγοριών που εισέρχονται στην πολλών δισεκατομμυρίων δολαρίων αγορά του σεξ σε όλο τον κόσμο. Με την υποστήριξη της Unicef, μετά από πολλούς αγώνες και οι δυο αδερφές απομακρύνθηκαν από τη βιομηχανία τους σεξ. Η Ντέβι είναι τώρα πίσω στο σχολείο και σπουδάζει σύμβουλος για παιδιά – θύματα της σεξουαλικής εκμετάλλευσης. Η Γιάνι θέλει να αρχίσει μια δική της οργάνωση για νέους. Το θεατρικό έργο «Έκα» είναι η μεγαλύτερη επιτυχία τους. Έχουν κάνει παραστάσεις για κράτη – δωρητές, για τις αρχές, για πολιτικούς και σε φεστιβάλ τέχνης σε μεγάλες πόλεις. (<file:///D:/f012.php.htm>)

Β) Η Τράι Ον (Try On) είναι σήμερα δεκατεσσάρων ετών αλλά όταν η μητέρα της την πούλησε, ήταν μόλις επτά. Πρόκειται για ένα από τα, τουλάχιστον, 30.000 παιδιά που εκπορνεύονται στην Καμπότζη, το νέο κέντρο της παιδικής πορνείας του πλανήτη. Τα περισσότερα, όταν τα ρωτούν ποιο είναι το όνομά τους, απαντούν try On, δηλαδή «Δοκίμασέ με»...

Η ιστορία της μικρής Try On ξεπερνά και την πλέον νοσηρή φαντασία:

«Μου έκαναν ηλεκτροσόκ για να δεχτώ να πάω με τον πελάτη. Εγώ συνέχισα να αρνούμαι και με έκλεισαν σε ένα υπόγειο γεμάτο φίδια. Εγώ συνέχιζα να αρνούμαι και τότε με έγδυσαν τελείως, με έδεσαν για να μην κουνιέμαι και αφού με ξυλοκόπησαν άγρια, πήραν κάτι καυτερό και μου το έβαλαν στο στόμα, αλλά και σε κάθε μέρος του σώματός μου που μπορούσε να μπει. Φοβόμουν αλλά συνέχιζα να λέω "όχι". Τότε μου άνοιξαν το στόμα και μου έβαλαν μέσα ζωύφια που τσιμπάνε, μέχρι να δεχτώ να πω "ναι". Μετά από αυτά, με πούλησαν στον πρώτο πελάτη. Αυτός με πήρε και με πήγε στο ξενοδοχείο. Εκεί συνέχισα να αρνούμαι και τότε αυτός με έδειρε και με έδεσε. Έφερε έντομα και αυτός.

Το πιο επίπονο ήταν, πως μόλις επέστρεψα στο σπίτι, με έραψαν επιτόπου, μου έκαναν παρθενορραφή για να με ξαναπουλήσουν. Μετά από λίγες μόνο ώρες, με πούλησαν σε άλλο πελάτη. Μου έκαναν ηλεκτροσόκ όσο αρνιόμουν και με πούλαγαν σε πελάτες. Όταν έπεφτα λιπόθυμη, μου έριχναν στο πρόσωπο ένα κουβά με ούρα και ακαθαρσίες.» (<file:///D:/viewtopic.php/htm>)

Γ) Σοκ στη Θεσσαλονίκη από περίπτωση αιμομιξίας. Γονείς ασελγούσαν σε βάρος των ανήλικων κοριτσιών τους, ηλικίας 3 και 6 ετών, και μάλιστα καλούσαν και φίλο τους να συμμετάσχει.

Η υπόθεση αποκαλύφθηκε όταν τα δύο κοριτσάκια εξομολογήθηκαν στον παππού και τη γιαγιά τους το δράμα που ζούσαν. Οι γονείς, όπως και ένα ακόμη άτομο, παραπέμπονται στο μεικτό ορκωτό δικαστήριο, κατηγορούμενοι για βιασμό κατά συρροή και κατά εξακολούθηση, για ασέλγεια σε βάρος ανηλικών και αιμομιξία.

Επί τρεις μήνες, όπως διαπιστώθηκε, οι γονείς αλλά και το τρίτο άτομο, που παραπέμπεται, ασελγούσαν σε βάρος των παιδιών και συγκεκριμένα στο διάστημα από τον Απρίλιο του 2002 μέχρι τον Ιούλιο του 2002. τα κοριτσάκια, τα οποία ήταν τρομοκρατημένα, είπαν επίσης στους κοινωνικούς λειτουργούς ότι και άλλα άτομα

επιδίδονταν μπροστά στα μάτια τους σε σεξουαλικές πράξεις.
(<file:///D:/viewtopic.php/htm>)

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ: (στη δημοσιογράφο και συνεργάτιδα της ΑΡΣΙΣ, Ντίνα Θεοφιλίδη)

Ο Ευθύμιος Φιλιόπουλος είναι Υπαστυνόμος Β', επικεφαλής της ομάδας antitrafficking της Διεύθυνσης Ασφαλείας Θεσσαλονίκης. Η συγκεκριμένη ομάδα και η αντίστοιχη της Αθήνας έχουν δημιουργηθεί, αρχικά πιλοτικά, από το Νοέμβριο του 2003, προκειμένου να ανταποκριθούν στα νέα δεδομένα με την ανάπτυξη του οργανωμένου εγκλήματος εμπορίας ανθρώπων στη χώρα. Σήμερα λειτουργούν σε όλη την Ελλάδα συνολικά 17 ομάδες Καταπολέμησης της Εμπορίας Ανθρώπων (antitrafficking):

- **Ποια αναγκαιότητα επέβαλλε τη δημιουργία αυτών των ομάδων και με ποιο ακριβώς σκεπτικό;**

Η εμπορία των ανθρώπων, όπως εμφανίστηκε κυρίως τη δεκαετία του '90, ορθά χαρακτηρίζεται μια σύγχρονη μορφή δουλεμπορίου. Εμφανίστηκε με τη μορφή του διασυνοριακού οργανωμένου εγκλήματος. Αυτό σημαίνει ότι δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί σαν ένα απλό φαινόμενο και με τον τρόπο που μέχρι τότε αντιμετώπιζε το Τμήμα Ηθών τη σωματεμπορία και τη μαστροπεία. Ο νόμος 3064/02 μετέτρεψε τη σωματεμπορία από πλημμέλημα σε κακούργημα και τυποποίησε διαφορετικά το φαινόμενο. Επομένως, θα έπρεπε και η αστυνομία να κάνει κάτι προς αυτή την κατεύθυνση και να δημιουργήσει ειδικά τμήματα για την αντιμετώπιση του φαινομένου με εξειδικευμένο προσωπικό, που θα έχει την εμπειρία και την τεχνογνωσία. Ο λόγος λοιπόν ήταν ότι το φαινόμενο πήρε άλλες διαστάσεις με τη μορφή του οργανωμένου διασυνοριακού εγκλήματος, φαινόμενο πολύμορφο στην εμφάνιση, και επομένως πολύτροπο στην αντιμετώπισή του.

- **Σε τι ακριβώς συνίσταται η πολυμορφία του φαινομένου;**

Τρεις ήταν οι παράγοντες που συνετέλεσαν στην πολυμορφία αυτή. Πρώτον, οι πολλοί τόποι εξέλιξης με δεδομένο ότι το φαινόμενο λαμβάνει χώρα σε

περισσότερες της μιας επικράτειες, δεύτερον, ο μεγάλος αριθμός των εμπλεκόμενων προσώπων, όχι μόνο στη χώρα μας αλλά και σε άλλες επικράτειες και τρίτον, η διαφορετικότητα της τυποποίησης του φαινομένου αυτού στις άλλες χώρες. Έπρεπε λοιπόν να υπάρξει εξειδίκευση του προσωπικού. Το προσωπικό αυτό που επιλέχτηκε για να στελεχώσει τις ομάδες αυτές, δεν είναι οποιοιδήποτε αστυνομικοί, αλλά αστυνομικοί που γνωρίζουν ξένες γλώσσες και έχουν κάποιες σπουδές. Το σημαντικότερο είναι ότι το προσωπικό αυτό έχει αποκτήσει πλέον την εξειδίκευση και την εμπειρία και το κυριότερο για μένα έχει πλέον συναίσθηση της ευθύνης του και της διπλής λειτουργίας που πρέπει να έχει ο αστυνομικός που υπηρετεί σε αυτή την ομάδα. Όταν λέω διπλή λειτουργία εννοώ ότι καταρχάς πρέπει να κάνει ό,τι κάνουν όλοι οι προανακριτικοί υπάλληλοι, να φέρει δηλαδή στην επιφάνεια την υπόθεση, στις περιπτώσεις που οι κοπέλες δεν καταφεύγουν αυθόρμητα σε μας για να καταγγείλουν αυτό που τους συμβαίνει, πράγμα που δεν είναι και τόσο εύκολο, και μετά να συγκεντρώσει όλα εκείνα τα στοιχεία που θα μπορούν πρώτον να στοιχειοθετήσουν την υπόθεση και θα οδηγήσουν στην άσκηση της ποινικής δίωξης και το σημαντικότερο τα στοιχεία αυτά είναι ικανά για να θεμελιώσουν την ενοχή των κατηγορουμένων στο ακροατήριο. Η δεύτερη λειτουργία στην οποία θα πρέπει να μπορούν να ανταποκριθούν οι αστυνομικοί είναι ότι στις υποθέσεις αυτές ο κύριος παράγοντας είναι το θύμα και ο αστυνομικός θα πρέπει να διαμορφώσει ένα πλέγμα συνθηκών αισθήματος ασφαλείας. Το θύμα από την πρώτη στιγμή που θα έρθει σε εμάς εμφανίζει μια ιδιαίτερη συμπεριφορά. Ειδικά αν έρθει εδώ αμέσως μόλις ξεφύγει από τα πρόσωπα που το εκμεταλλεύονται, αντιλαμβάνεστε τη συναισθηματική φόρτιση την οποία βιώνει. Δεν έχει εμπιστοσύνη γενικά προς τον κρατικό μηχανισμό.

- **Φτάνει εύκολα ένα θύμα σε σας;**

Καθόλου εύκολα. Είναι ελάχιστες οι περιπτώσεις που ένα θύμα έρχεται αυθόρμητα σε μας. Όταν αρχικά άρχισε η ισχύς του νόμου 3064/02, είχε εκφραστεί ο φόβος από κάποιους ότι μπορεί εύκολα να μετατραπεί σε βιομηχανία έκδοσης αδειών παραμονής και αλλοδαποί να καταφεύγουν εδώ ως θύματα, προκειμένου να παίρνουν άδειες. Η μέχρι τώρα εμπειρία μου λέει, ότι όχι μόνο δεν συμβαίνει κάτι τέτοιο, αλλά ότι και τα πραγματικά θύματα δύσκολα φτάνουν μέχρι εδώ. Όσες περιπτώσεις έφτασαν σε μας ήταν πραγματικά υποθέσεις σωματεμπορίας. Εξάλλου

οι περισσότερες κοπέλες ζήτησαν να επιστρέψουν πίσω στη χώρα τους και όχι να παραμείνουν στην Ελλάδα.

- **Ποια είναι η ψυχολογική κατάσταση των θυμάτων και ποιες οι ψυχολογικές πιέσεις που δέχονται;**

Ο λόγος που οι κοπέλες δεν έρχονται εύκολα εδώ είναι ότι φοβούνται. Το μόνο που τις ενδιαφέρει είναι να επιστρέψουν ασφαλείς στην πατρίδα τους. Επηρεασμένες και από τις υπάρχουσες δομές στην πατρίδα τους, δεν έχουν εμπιστοσύνη προς την αστυνομία και γενικά προς τις κρατικές δομές. Επιπλέον, φοβούνται ότι αν καταγγείλουν, μετά θα υποστούν τις συνέπειες από το οργανωμένο κύκλωμα, που τις είχε. Για αυτούς τους λόγους γίνεται δύσκολο και για την αστυνομία να φέρει στην επιφάνεια τέτοιου είδους υποθέσεις και να πείσει τα θύματα να μιλήσουν. Επιπλέον, τα κυκλώματα εκμετάλλευσης απειλούν τις κοπέλες για τη ζωή τους, αλλά και για τη ζωή των συγγενών τους, που βρίσκονται στη χώρα καταγωγής τους. Έχει ακόμη ακουστεί ότι μέλη των κυκλωμάτων ντύνονται αστυνομικοί και ασκούν βία στις κοπέλες, για να τους περάσουν μια όσο πιο αρνητική εικόνα γίνεται για την αστυνομία στην Ελλάδα, ενώ τους λένε ότι έχουν «δικά τους» πρόσωπα στην αστυνομία, οπότε ό,τι πουν στους αστυνομικούς το κύκλωμα θα το μάθει. Αντιλαμβάνεστε λοιπόν ότι οι κοπέλες πολύ δύσκολα ανοίγονται. Και εδώ ακριβώς γίνεται αναγκαία η δεύτερη λειτουργία του αστυνομικού ως προς τη διαμόρφωση του πλέγματος συνθηκών αισθήματος ασφαλείας, καθώς το θύμα εμφανίζει μια ιδιαίτερη συμπεριφορά κατά την πρώτη επαφή που έχει με πρόσωπα διαφορετικά από αυτά, που εκμεταλλεύτηκαν την εργασία του ή τη γενετήσια ελευθερία του. Οι δικόι μας αστυνομικοί έχουν πλέον αυτή την εξειδίκευση στη λογική του διπολικού ρόλου, που ανέφερα παραπάνω.

- **Επομένως θεωρείτε ότι ο κατασταλτικός μηχανισμός λειτούργησε στην περίπτωση της εμπορίας γυναικών;**

Ναι, θεωρώ ότι βοήθησε. Σε αυτή την κατεύθυνση βοήθησε και ο νόμος 3064/2002, ο οποίος μετέτρεψε τη σωματεμπορία σε κακούργημα τη στιγμή, που μέχρι τότε τιμωρούνταν ως πλημμέλημα. Αυτό είχε ως συνέπεια την προφυλάκιση

πολλών δραστών από το στάδιο της προανάκρισης και ήδη έχουμε τις πρώτες δίκες, όπου έχουμε την επιβολή βαρύτατων ποινών στους δράστες των εγκλημάτων αυτών. Και το σημαντικότερο είναι ότι ο νόμος αυτός σε συνδυασμό με το Π.Δ. 233/2003 προέβλεψε την αρωγή στα θύματα που συνίσταται και στη χορήγηση αδειών παραμονής στο οποίο δεν θέλω να σταθώ, αλλά κυρίως στην παροχή ψυχολογικής κοινωνικής και νομικής στήριξης από ψυχολόγους και κοινωνιολόγους μη κυβερνητικών οργανώσεων, αλλά και του κρατικού φορέα του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Βοήθειας, που έχει μετατραπεί σε ΕΚΚΑ. Με αυτό τον τρόπο εξασφαλίστηκε για τις κοπέλες, που αποφάσισαν να μείνουν, ένα ασφαλές περιβάλλον να διαμείνουν και εργασία, γεγονός που τους επέτρεψε μετά να εμφανιστούν στα ακροατήρια από μια ισχυρή θέση και να καταγγείλουν όσα είπαν και στην προανάκριση και έτσι να μην υπάρχει ανατροπή των κατηγοριών στο ακροατήριο.

- **Μου δίνετε την αφορμή να σας ρωτήσω πόσο σημαντικές θεωρείτε τις υποστηρικτικές δομές και ποιες πρέπει να είναι αυτές;**

Από το ξεκίνημα της δουλειάς μας ως ομάδα antitrafficking Θεσσαλονίκης, ήρθαμε σε επαφή με τις μη κυβερνητικές οργανώσεις και συνεργαστήκαμε μαζί τους στον τομέα της ψυχολογικής στήριξης των θυμάτων. Η παρέμβαση αυτή βοήθησε στο να μας δουν τα θύματα διαφορετικά και να μιλήσουν στη συνέχεια σε εμάς πιο ελεύθερα και να μπορέσουμε έτσι να έχουμε όλα τα στοιχεία, που στοιχειοθετούν τις κατηγορίες. Η ψυχολογική στήριξη λοιπόν από αυτό το στάδιο και όχι από το στάδιο της έκδοσης της εισαγγελικής διάταξης είναι πολύ σημαντική. Δεύτερο σημαντικό στοιχείο είναι ότι τέτοιου είδους στήριξη κάνει πράξη όλα όσα αρχικά υποσχόμαστε στις κοπέλες. Το τρίτο είναι ότι μπορέσαμε και εξασφαλίσουμε στις κοπέλες στέγη, γιατί θα ήταν παρανοϊκό να εκδίδουμε τις άδειες παραμονής και να περιμένουμε οι κοπέλες να μπορούν αμέσως να στηρίξουν μόνες τους τον εαυτό τους, βρίσκοντας άμεσα εργασία και στέγη. Αν δεν εξασφαλίσουμε αυτούς τους όρους θα ήταν σα να τις οδηγούσαμε έμμεσα σε μια νέα θυματοποίηση. Όλα αυτά μπορέσαμε και τα εξασφαλίσουμε με τη βοήθεια των Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων. Να πω λοιπόν συμπερασματικά, ότι δεν θα οδηγούμασταν σε καταδίκες δραστών αν δεν υπήρχε η πρόβλεψη της αρωγής γιατί τα θύματα δεν θα μιλούσαν. Η υπηρεσία μας έχει

αναπτύξει μια πάρα πολύ καλή συνεργασία και με την ΑΡΣΙΣ και με άλλες ΜΚΟ, προς όφελος του θύματος.

- **Από ποιες χώρες προέρχονται κυρίως τα θύματα;**

Ως χώρες προέλευσης των θυμάτων έχουν καταγραφεί η Ρωσία, η Ουκρανία, η Μολδαβία, το Καζακστάν, η Λευκορωσία, η Γεωργία, η Ρουμανία, η Βουλγαρία και η Αλβανία σε ποσοστό 90% των θυμάτων. Το υπόλοιπο 10% αντιστοιχεί σε θύματα με διάφορες υπηκοότητες. Για μας εδώ στη Θεσσαλονίκη είναι αυτές οι χώρες που ανέφερα, οι βαλκανικές και πρώην ανατολικές. Δεν έχουμε θύματα από την Ασία ή την Αφρική. Στην συντριπτική τους πλειοψηφία ήταν από 20 έως 30 ετών και σε πολύ μικρό ποσοστό 18 έως 20.

- **Ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά του φαινομένου, όπως διευκρινίσατε και στην αρχή είναι η διασυνοριακή του διάσταση. Υπάρχει συνεργασία της ελληνικής αστυνομίας με τις αστυνομικές αρχές των άλλων χωρών ή με διεθνείς οργανισμούς;**

Οι αξιωματικοί μας συμμετέχουν και παρακολουθούν όσο το δυνατόν μεγαλύτερο αριθμό διεθνών συναντήσεων που διοργανώνονται μέσω της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Europol, της Interpol, του ΟΗΕ, του SECI της Αδριατικής Πρωτοβουλίας και Ιονίου κ.λ.π.. Έχουμε ακόμη συμμετάσχει σε από κοινού επιχειρήσεις με αστυνομίες κρατών των Βαλκανίων και της Ανατολικής Ευρώπης. Το δεύτερο αυτό στάδιο συνεργασίας είναι ακόμη στα πρώτα βήματα και αυτό συζητιέται και στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ένα πρόβλημα είναι οι διαφορές μεταξύ των εθνικών νομοθεσιών στις διαφορετικές χώρες στις οποίες εξελίσσεται το φαινόμενο. Ωστόσο θα χαρακτήριζα πολύ καλό το επίπεδο της συνεργασίας και στο πεδίο της ανταλλαγής των πληροφοριών, αλλά και στο επιχειρησιακό επίπεδο, ακόμη και αν βρίσκεται σε ένα πολύ πρώτο στάδιο. (περιοδικό HUMAN TRAFFICKING, τεύχος 4, Ιούλιος 2006: μια περιοδική έκδοση της ΑΡΣΙΣ – «Κοινωνική Οργάνωση Υποστήριξης Νέων»)

